

СЛОБОДАН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА

Извод из праксе Повереника

Република Србија
Повереник за информације
од јавног значаја и заштиту
података о личности

Слободан приступ информацијама:
извод из праксе Повереника

Издавач
Повереник за информације од јавног значаја
и заштиту података о личности
Светозара Марковића 42, 11000 Београд
Тел.: + 381 11 3408 900
Факс: + 381 11 2685 023
Е-mail: office@poverenik.rs
www.poverenik.rs

За издавача
Родољуб Шабић

Уредник
Станојла Мандић

У изради публикације учествовали су
Јелена Јовичић, Јелена Љумовић,
Биљана Ненадић и Невена Ружић

У избору одлука помогли су
Запослени у Сектору за жалбе Службе Повереника

Лектура, дизајн и прелом
Службени гласник

Штампа
Службени гласник

Тираж
1.500 примерака

ISBN 978-86-912589-5-5
Београд, 2012.

Ова публикација је објављена у оквиру пројекта који спроводи Програм Уједињених нација за развој у Србији у сарадњи са Повереником за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, а финансира Влада Краљевине Норвешке.

Сви ставови изнети у овој публикацији су ставови издавача и не одражавају нужно став Програма Уједињених нација за развој.

Повереник за
информације
од јавног значаја
и заштиту података
о личности

Слободан приступ
информацијама:
извод из праксе
Повереника

Садржај

Уводна реч	9
1. Правни интерес	11
1.1. П. Д., новинар, против Клиничког центра у Нишу	13
1.2. Независно удружење новинара Србије против Окружног јавног тужилаштва у Београду	16
1.3. И. А., новинар „Б92“, против Вишег суда у Краљеву	18
1.4. Новинар листа „Недељни телеграф“ против Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“	20
2. Злоупотреба права	23
2.1. Г. М. против Општинске управе општине Пландиште	25
2.2. Ж. Б. против месне заједнице Кљајићево	27
2.3. „Kosmas air“ d. o. o. Београд против Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије	30
2.4. Књижевна заједница „Борисав Станковић“ из Врања против Градског већа града Врања	33
2.5. В. Х. против Института за економику пољопривреде у Београду	35
2.6. Н. И. из Београда против Републичког јавног правобранилаштва у Београду	37
2.7. Т. Д. против Другог општинског суда	40
3. Тајност документа и информације	43
3.1. Политичка партија „Нова Србија“ - Градски одбор града Ниша, против Градоначелника Ниша	45
3.2. И. П., новинарка дневног листа „Данас“, против Министарства одбране – Војнобезбедносне агенције	48
3.3. М. А., новинар „Гласа јавности“, против ЈП за ваздушни саобраћај „Jat Airways“	51
3.4. Новинарка И. Ј. против Градске управе града Смедерева	54
3.5. Р. С., адвокат из Београда, против Министарства одбране Републике Србије	56
3.6. И. А., новинар „Б92“, против Министарства унутрашњих послова	59
3.7. Н. Ђ., новинар „Б92“, против Министарства финансија Републике Србије – Пореске управе у Београду	62

3.8. Скупштина АП Војводине против Министарства за капиталне инвестиције Републике Србије	65
3.9. И. М., новинар „Б92“, против Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности	67
3.10. М. Г. против ЈП „Путеви Србије“	69
3.11. Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије против Комисије за хартије од вредности	71
4. Повреда приватности	75
4.1. Р. Г. против „Телекома Србија“ а. д.	77
4.2. М. А., новинарка НУНС-а, против Министарства унутрашњих послова	79
4.3. Д. П., новинарка НУНС-а, против Министарства унутрашњих послова	82
4.4. „Finance Consulting“, предузеће из Суботице, против Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајинског фонда ПИО, Филијале у Новом Саду	85
4.5. С. З. из Дебељаче против Општинске управе општине Ковачица	87
4.6. Удружење грађана „25М“, Нови Пазар против Центра за социјални рад Нови Пазар	90
4.7. П. Г. из Београда против Министарства унутрашњих послова Републике Србије	92
5. Угрожавање поступка	97
5.1. А. И., новинар „Грађанског листа“, против Окружног суда у Новом Саду	99
5.2. Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије против Комисије за хартије од вредности	101
5.3. В. Б. против Основног суда у Шапцу	106
5.4. М. Ч., новинар РТВ „Политика“, против Републичке дирекције за имовину Републике Србије	108
5.5. П. М. из Београда против Министарства просвете и науке Републике Србије	111
6. Информације су објављене и доступне	115
6.1. К. С. против Правног факултета Универзитета у Београду	117
6.2. С. К. против Републичког завода за статистику	119

6.3. „Рекреатурс“ а. д. из Београда против Основног суда у Пожеги	120
7. Да ли је информација од јавног значаја	123
7.1. В. Д. против Високе инжењерске школе струковних студија „Техникум Таурунум“	125
7.2. Б. С. против Државног већа тужилаца	128
7.3. Удружење Топлички центар за демократију и људска права, Прокупље против Министарства животне средине, рударства и просторног планирања, Београд	131
7.4. Савет за борбу против корупције против Министарства животне средине, рударства и просторног планирања, Београд	133
7.5. М. В. – незабрани судија против Министарства правде	135
7.6. М. П. из Крагујевца против Министарства правде Републике Србије	137
7.7. П. С. из Београда против Вишег суда у Београду	140
7.8. К. Ч. против Правног факултета Универзитета у Београду	144
7.9. Удружење Иницијатива младих за људска права против ЈП „Железнице Србије“	147
8. Да ли је орган власти	149
8.1. К. Г. против Удружења Копаоничке школе природног права у Београду	151
8.2. П. Д. против Вишег суда у Београду	152
8.3. Синдикат Посавотамнавске средње школе „Независност“ из Владимираца против Посавотамнавске средње школе из Владимираца	155
8.4. Н. И. против ДП „Београдски сајам“ у Београду	158
8.5. М. А., новинарка НУНС-а, против Министарства правде Републике Србије	160
9. Процесни разлози	163
9.1. П. Д. против Министарства унутрашњих послова	165
9.2. Л. Б. против Скупштине града Београда	167
10. Жалба је неблаговремена/преурањена	169
10.1. „Контакт филм“ против Трговинског суда у Београду	171
10.2. Д. С. против Министарства унутрашњих послова РС, Полицијске управе Пожаревац	173

10.3	П. А., адвокат из Београда, против Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Полицијска управа Сомбор	175
11.	Жалба није допуштена	177
11.1.	Ћ. М. против Уставног суда Србије	179
11.2.	Високи савет судства против Друштва судија Србије	180
11.3.	Специјална болница „Сокобања“ за неспецифичне плућне болести из Сокобање против Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије, Синдикалне организације Специјалне болнице „Сокобања“ из Сокобање	182
11.4.	Српска православна црква и др. против Уставног суда Републике Србије	184
12.	Нема информација	187
12.1	З. А. из Београда против Министарства спољних послова Републике Србије	189
12.2.	Фонд за хуманитарно право против Министарства унутрашњих послова Републике Србије	191
12.3.	Новинар П. Б. против ЈП Дирекције за изградњу града Ниша	194
13.	Остало	197
13.1.	М. В. против Градске управе града Зајечара	199
13.2.	М. М., новинар дневног листа „Данас“, против Министарства финансија – Пореске управе у Београду	201
13.3.	Друштво судија Србије против Високог савета судства	203

Уводна реч

Народна скупштина Републике Србије изабрала је, први пут, Повереника за информације од јавног значаја 22. децембра 2004. године. Међутим, стицајем разних тешко схватљивих околности и бирократских пропуста било је потребно да протекне више од пола године да би овај орган и фактички могао да почне да ради оно што је његов основни посао – да одлучује по жалбама грађана, новинара, медија и других због ускраћивања права на слободан приступ информацијама.

Тек 1. јула 2005. године Служба Повереника је фактички почела да ради. Ових дана навршило се тачно седам година, цели један мандат повереника, од тада.

Била је то пригодна прилика за објављивање првог издања публикације која садржи ставове Повереника изражене у одлукама које је доносио штитећи право утврђено Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Од више хиљада одлука изабран је релативно мали број карактеристичних. Те одлуке изражавају релевантне ставове Повереника у односу на мање-више сва отворена правна питања и ситуације које су се у примени Закона појављивале. Стога верујем да публикација може бити интересантно штиво за многе.

Разуме се, било би посебно добро ако би публикација привукла пажњу људи који у различитим органима власти примењују Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер им може користити у отклањању дилема са којима се у примени закона суочавају. Ако буде тако, публикација ће на најбољи начин послужити својој основној сврси – бољем разумевању закона, мањем броју неспоразума на релацији власт–јавност и смањењу веома великог броја жалби које се подносе Поверенику.

Родољуб Шабић, с. р.
Повереник за информације од јавног значаја
и заштиту података о личности

1. Правни интерес

Назив случаја:

1.1. П. Д., новинар против Клиничког центра у Нишу

Званични број:

07-00-02225/2010-03

Датум одлуке:

21. 2. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступ информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио Клиничком центру у Нишу да достави тражиоцу тражене информације, односно копије докумената у којима су исте садржане, с тим да је дужан да пре достављања заштити податке о личности, као што су: адреса становања, лични матични број грађана, радни стаж, број текућег рачуна и сл., садржане у документима и исте учини недоступним.

Кључне речи:

Интереси који претежу над интересом за приступ информацији од значаја, заштита података о личности, правни интерес

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражилац информација П. Д., новинар из Ниша, тражио је од Клиничког центра у Нишу, органа јавне власти, да му достави информације, односно копије докумената у којима су исте садржане, и то:

- акта о систематизацији радних места за Клинички центар и све клинике које припадају Клиничком центру;
- докумената из којих се може сазнати број запослених на неодређено време 2005, 2006, 2007, 2008, 2009. године, а за 2010. годину на дан 16. 10. 2010. године;
- обрачунске (исплатне) листове из којих се виде износи исплаћених зарада, без минулог рада, за генералног директора,

заменика директора и све помоћнике директора, и то за јануар, фебруар и март 2010. године, на тражиочеву адресу за пријем електронске поште.

Због непоступања органа власти по тражиочевом захтеву тражилац је уложио жалбу Поверенику.

Орган власти је на захтев Повереника да се изјасни на наводе жалбе обавестио Повереника да је у усменом разговору руководство органа власти тражиоцу предочило да се могу дати подаци који су информација од јавног значаја о свему о чему јавност има оправдани интерес да зна, с тим да се поштује заштита података о личности и заштита права на приватност, односно да му се може омогућити увид у документа уколико за то има оправдани интерес. Такође је наведено да је Посебним колективним уговором за здравствене установе, чији је оснивач Република Србија (у члану 16), предвиђено да лице које има увид у персонални досије запосленог не сме трећем лицу уступати документацију и саопштавати податке из персоналног досијеа који се односе на запосленог, без његове претходне писмене сагласности, осим на захтев суда и у другим законом предвиђеним случајевима, као и да Закон о заштити података о личности у члану 2. упућује на циљ закона да сваком физичком лицу обезбеди остваривање и заштиту права на приватност.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана, с обзиром на то да свако лице, у складу са чланом 5. Закона, има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује информацију или му је доступна одређена информација од јавног значаја, као и да му се информације, уколико су у поседу органа, учине доступним уз претходну заштиту података о личности у обрачунским листама зарада.

Увидом у списе предмета, Повереник је утврдио да орган власти није поступио у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер није поступио по захтеву у законом предвиђеном року од 15 дана, нити је донео решење о одбијању захтева и исто образложио писаним путем.

Повереник је ценио навод органа власти изнет у одговору на жалбу да се тражиоцу може омогућити увид у документа уколико за то има оправдани интерес, али је нашао да исти није могао бити уважен јер, према одредби члана 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, оправдан интерес увек постоји, осим ако орган власти не докаже супротно, а што орган власти није учинио.

Ни навод органа власти да је Посебним колективним уговором за здравствене установе предвиђено да лице које има увид у персонални досије запосленог не сме трећем лицу уступати документацију

и саопштавати податке из персоналног досијеа који се односе на запосленог, без његове претходне писмене сагласности, осим на захтев суда и у другим законом предвиђеним случајевима, није могао бити уважен јер орган власти, у конкретном случају, није пружио ваљан доказ о оправданости ограничења приступа траженим информацијама ради заштите неког претежнијег интереса из чл. 9. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а Повереник је нашао да тражене информације нису таквог карактера да би биле искључене од слободног приступа на основу одредаба Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово нарочито у односу на тражени акт о систематизацији радних места и информације о броју запослених, али и у односу на информације у вези са исплаћеним зарадама јер је реч о зарадама генералног директора, заменика директора и помоћника директора Клиничког центра у Ниш, које су од интереса за јавност.

Орган власти је имао могућност да, у складу са одредбама члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, изузме од приступа и заштитити податке о личности лица на која се тражене информације односе а које не треба да буду доступне јавности, као што су адресни подаци, подаци о банковном рачуну, јединствени матични број. Заштита ових личних података не може бити разлог ускраћивања приступа целом документу који садржи информације од значаја.

Назив случаја:**1.2. Независно удружење новинара Србије против Окружног јавног тужилаштва у Београду****Званични број:**

07-00-01012/2006 -03

Датум одлуке:

10. 8. 2006.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио Окружном јавном тужилаштву да обавести тражиоца о томе да ли поседује тражену информацију и ако поседује, да му тражену информацију достави.

Кључне речи:

Искључење и ограничење слободног приступа информацијама од јавног значаја, претежнији интерес, суд, поверљив документ

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражилац информација, Независно удружење новинара Србије, тражио је од Окружног јавног тужилаштва у Београду да га обавести да ли поседује информације о томе у којој фази се налази поступак који се води поводом смрти новинарке Р. В. и да му достави тражене информације уколико их поседује.

Орган јавне власти обавестио је тражиоца да предметни поступак није завршен, тако да се други подаци не могу саопштити јер, у смислу Законика о кривичном поступку, тражилац не спада у круг лица којима орган власти може дати информације у току рада на предмету, због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику.

Орган власти је на захтев Повереника да се изјасни на наводе жалбе обавестио Повереника да је тражиоцу одговорено на његов захтев и доставио Поверенику одговор који је упутио тражиоцу.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана.

Орган власти није поступио у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја јер није поступио по захтеву у законом предвиђеном року, нити је донео решење о одбијању захтева.

Повереник је пошао од чињенице да свако лице, у складу са чланом 5. Закона, има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује информацију или му је доступна одређена информација од јавног значаја, као и да му се информације, уколико су у поседу органа, учине доступним.

Повереник је ценио навод органа власти изнет у допису упућеном тражиоцу, али је нашао да исти није могао бити уважен због тога што информација није таквог карактера да искључује или ограничава слободан приступ информацијама. Повереник је навео да би право на слободан приступ информацијама од јавног значаја могло бити искључено, поред услова да је реч о информацијама за које је прописом одређено да су доступне само одређеном кругу лица, неопходно је да буде испуњен и други услов – да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацијама како је прописано Законом.

С обзиром на то да орган власти у свом одговору тражиоцу и Поверенику није навео те претежније интересе, а Повереник није нашао да такав интерес у конкретном случају постоји, навод органа власти није могао бити уважен.

Напомена:

Информације које су тражене односиле су се на поступак поводом смрт новинарке Радиславе Даде Вујасиновић које је умрла под сумњивим околностима 1994. године.

Назив случаја:

1.3. И. А., новинар „Б92“, против Вишег суда у Краљеву

Званични број:

07-00-02303/2011 -03

Датум одлуке:

1. 12. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку, Законик о кривичном поступку

Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио Вишем суду у Краљеву да тражиоцу достави копију траженог документа уз претходну заштиту података о личности, осим имена лица на која се подаци односе.

Кључне речи:

Оправдани интерес, ограничење права на приступ, приватност, интерес вођења кривичног поступка, право јавности да зна

Резиме:*1. Чињенице:*

Тражилац информација И. А., новинар Радиодифузног предузећа „Б92“, поднео је Вишем суду у Краљеву захтев којим је тражио копију оптужнице подигнуте против Р. В., Т. Н., О. И. и др. 19. 5. 2009. године.

Орган власти је дописом обавестио тражиоца да у поднетом захтеву није навео разлоге због којих му је оптужница потребна, односно у чему се састоји његов оправдани интерес да му се оптужница достави, сходно одредбама Законика о кривичном поступку. Орган власти је даље навео, да је тражилац требало да наведе да неће кршити права на приватност учесника поступка и употребљавати њихова имена, да је реч о веома обимном и сложенем поступку који није правоснажно завршен, те да се тражилац за примерак оптужнице може обратити и Вишем јавном тужилаштву у Краљеву. Тражилац је поднео жалбу Поверенику.

У одговору на жалбу, Виши суд је поновио разлоге изнете у допису који је по поднетом захтеву достављен тражиоцу информација, истичући да тај допис не представља решење, нити одбијање суда да се тражени акт достави тражиоцу.

Накнадним поднеском, тражилац је појаснио да су лица, која се као оптужена наводе у оптужници, припадници полиције, којима се на терет стављају кривична дела у вези са корупцијом на граничним прелазима са Косовом.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана.

Орган власти није поступио у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер нити је поступио по захтеву и тражиоцу доставио копију траженог документа, нити је донео решење о одбијању захтева.

При доношењу одлуке Повереник је нарочито имао у виду да се, у конкретном случају, ради о припадницима полиције, којима се на терет стављају кривична дела у вези са корупцијом на граничним прелазима са Косовом, односно о догађају од интереса за јавност, у смислу одредбе члана 14. став 2. Закона, те да у датом случају интерес јавности претеже над интересом заштите приватности наведених лица.

Повереник је ценио наводе органа власти да се, у смислу члана 170. став 1. Законика о кривичном поступку, не може омогућити приступ траженој информацији јер тражилац није навео разлоге због којих му је оптужница потребна, односно у чему се састоји његов оправдани интерес да му се тражено достави, али је нашао да се исти не може прихватити с обзиром на то да је чланом 4. Закона прописано да оправдани интерес тражиоца увек постоји, осим уколико орган власти не докаже супротно, односно докаже постојање неког претежнијег интереса из чл. 9. и 14. Закона, што орган власти није учинио. У прилог наведеном, у материји доступности информација од јавног значаја, Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја представља *lex specialis* у односу на све остале законе којима се ова права ограничавају. То потврђује и члан 8. Закона по којем се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима, и то само оним која су прописана овим законом.

Коначно, Повереник није могао уважити ни остале наводе органа власти везане за садржину поднетог захтева, будући да захтев тражиоца садржи све елементе прописане Законом, као и наводе везане за обраћање Вишем јавном тужилаштву у Краљеву, имајући у виду да је Виши суд у Краљеву орган јавне власти, у смислу члана 3. Закона, коме се тражилац обратио.

Назив случаја:**1.4. Новинар листа „Недељни телеграф“ против Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“****Званични број**

07-00-32/2010-03

Датум одлуке:

2. 2. 2010.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио Институту за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ да тражиоцу достави копије тражених докумената.

Кључне речи:

Оправдан интерес јавности, не/угрожавање и заштита здравља, вакцине, право на приступ информацијама

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Новинар листа „Недељни телеграф“ тражио је од Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ копију уговора о купопродаји вакцине за обавезну имунизацију у Србији у 2009. години, закљученог између тог института и Института за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“ у Београду, као и копију уговора који је Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ закључио са компанијом „Sanofi Aventis“, на три године, иако је тендер расписан на шест месеци.

Орган власти је обавестио тражиоца да се информације из уговора не односе на угрожавање нити на заштиту здравља становништва и животне средине, нити су оне такве природе да постоји оправдан интерес јавности да зна.

Тражилац је поднео жалбу Поверенику, због недобијања тражених информација.

Поводом навода жалбе, орган власти је доставио Поверенику изјашњење у коме је објаснио процедуру закључивања уговора о вакцинама и Поверенику доставио копију уговора о централном снабдевању вакцина, закључен са Републичким заводом за здравствено осигурање у Београду, као и копију уговора закљученог са Институтотом „Торлак“. О поседовању уговора са компанијом „Sanofi Aventis“ орган власти се није изјаснио.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана. Наложито је органу власти да копију уговора о куповини вакцина достави тражиоцу и да га обавести да ли поседује уговор који је закључен са компанијом „Sanofi Aventis“ и уколико поседује, да исти достави тражиоцу.

Према Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја у Србији, оправдан интерес јавности да зна постоји увек када је реч о информацијама које се односе на угрожавање, односно заштиту здравља становништва, па како се тражене информације односе на куповину вакцина за обавезну имунизацију грађана у 2009. години у Србији, то је неспоран интерес јавности за приступ тражених информација.

Набавка вакцина у Србији иначе је била предмет посебног интересовања јавности. То се догађало у време када је Здравствена комисија Парламентарне скупштине Савета Европе донела резолуцију којом се захтева истрага поводом „лажиране“ пандемије грипа H1N1.

Орган власти је обавестио Повереника да је поступио по налогу и доставио тражиоцу копије два расположива уговора, а у погледу уговора са компанијом „Sanofi Aventis“ изјаснио се да такав уговор не поседује.

2. Злоупотреба права

Назив случаја:**2.1. Г. М. против Општинске управе општине Пландиште****Званични број:**

07-00-00975/2010-03

Датум одлуке:

12. 7. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку

Одлука:

Повереник је наложио Општинској управи општине Пландиште да обавести тражиоца о томе да ли поседује тражене информације и ако их има, да достави тражиоцу копије докумената у којима су садржане, уз претходну заштиту података о личности (адресни подаци, јединствени матични број и сл.).

Кључне речи

Злоупотреба права, „ћутање“ управе, слободан приступ информацијама

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражилац Г. М. је од Општинске управе општине Пландиште тражио информације о томе колико је новчаних средстава и за које намене општина Пландиште уплатила фирми „28. март“, Барице у периоду од 8. 12. 2009. године до 14. 4. 2010. године и предузетнику П. С. из Пландишта, у периоду од 1. 1. 2009. године до 14. 4. 2010. године.

Орган јавне власти није одговорио по захтеву тражиоца због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику.

У одговору на жалбу орган власти је навео да тражилац већ осам месеци клевеће и вређа општинску власт (подноси кривичне пријаве и издаје Информативни билтен) и да је очигледно да се ради о лицу које злоупотребљава слободан приступ информацијама од јавног значаја.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана јер орган власти није поступио по захтеву тражиоца што је био дужан да учини без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно да га, у смислу члана 16. став 1. Закона, није обавестио о томе да ли поседује тражене информације нити је у супротном донео решење о одбијању захтева, у смислу става 10. истог члана.

Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву, у смислу цитираних одредаба Закона, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је сам одлучивао по захтеву и нашао да је неспорно право тражиоца на тражене информације у смислу члана 5. Закона, по коме свако има право да му се информација од јавног значаја учини доступном.

Цењен је навод органа власти изнет у одговору на жалбу да тражилац злоупотребљава слободан приступ информацијама од јавног значаја, у смислу члана 13. Закона којим је прописано да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако тражилац злоупотребљава права на приступ информацијама од јавног значаја, нарочито ако је тражење неразумно, често, када се понавља захтев за исте или већ добијене информације или када се тражи превелики број информација, али исти није могао бити уважен јер да би орган власти ускратио приступ траженим информацијама због злоупотребе права на приступ, обавезан је да докаже да су се стекли услови из члана 13. Закона.

Орган власти није пружио правно ваљане доказе о злоупотреби права на приступ информацијама, јер само навођење чињенице да тражилац клевете и вређа општинску власт (подноси кривичне пријаве, издаје Информативни билтен...) није од утицаја на правилно одлучивање у поступку за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја.

Захтев тражиоца је јасан и прецизан јер се истим тражи достављање тачно одређених информација, а орган власти није доставио одговарајуће доказе да је тражилац пре предметног захтева подносио захтев исте садржине по коме је већ поступљено. Поред тога, уколико је сматрао да је реч о злоупотреби права на приступ информацијама од јавног значаја, орган власти је био дужан да у смислу одредбе члана 16. став 10. Закона донесе решење о одбијању захтева, а што такође није учинио. Такође, обимност тражених информација није разлог за непоступање, али је могао бити разлог за продужење законског рока за поступање органа власти по захтеву тражиоца, у смислу члана 16. став 3. Закона који органу власти даје могућност да по захтеву поступи у накнадном року који не може бити дужи од 40 дана од подношења захтева, када за то постоје оправдани разлози, с тим да о томе обавести тражиоца.

Назив случаја:**2.2. Ж. Б. против месне заједнице Кљајићево****Званични број:**

07-00-01381/2007-03

Датум одлуке:

18. 3. 2008.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио месној заједници Кљајићево да достави тражиоцу копије документа.

Кључне речи

Злоупотреба права, начин остваривања права, објављене информације, слободан приступ информацијама

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражилац информација Ж. Б. тражио је од месне заједнице Кљајићево да му достави финансијски извештај за 2006. годину те месне заједнице.

Орган јавне власти је донео решење о одбијању захтева у законском року, позивајући се да у складу са чл. 10 и 13. Закона није у обавези да му достави тражене информације зато што су пре попуњавања обрасца завршног рачуна за 2006. годину сви чланови Савета добили преглед трошкова по аналитичким контима; да је тражилац са још два члана Савета у септембру 2006. године у канцеларијама те месне заједнице добио на увид сву постојећу документацију, као и да је тражилац у периоду од 24. 5. до 10. 7. 2007. године, обављајући послове руководиоца стручне службе, био у прилици да изанализира утрошак средстава у 2006. години а и шире.

Тражилац је поднео жалбу Поверенику због недобијања тражених информација.

У одговору на жалбу орган власти је навео да се у конкретном случају ради о злоупотреби права на приступ информацијама од јавног значаја од стране тражиоца, који је као члан савета месне заједнице имао могућност увида у целокупну постојећу документацију месне заједнице Кљајићево.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана јер орган власти није поступио у складу са чланом 16. Закона, односно није обавестио тражиоца о томе да ли поседује тражене информације и омогућио му приступ истим у року од 15 дана од дана пријема захтева, нити је донео решење о одбијању захтева уз образложење такве одлуке.

Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву у смислу цитираних одредаба Закона, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је нашао да је неспорно право тражиоца на тражене информације у смислу члана 5. Закона по коме свако има право да му се информација од јавног значаја учини доступном, између осталог, и упућивањем копије документа који садржи тражене информације.

Навод изнет у одговору на жалбу да је тражилац злоупотребио права на приступ информацијама из члана 13. Закона није могао бити уважен зато што месна заједница није пружила доказ да је тражилац пре захтева који је предмет ове ствари подносио захтеве за приступ информацијама исте садржине, као ни доказ да је по таквим захтевима поступано у складу са одредбама Закона, односно да је тражиоцу већ учинила доступним информације које су предмет захтева и на начин опредељен у захтеву.

Повереник је истакао да чињеница да је тражилац као члан савета месне заједнице имао могућност увида у целокупну документацију те месне заједнице није довољан разлог због којег би орган власти, у складу са чланом 13. Закона, могао тражиоцу ускратити приступ информацијама траженим захтевом, јер је иста чињеница без утицаја на право жалиоца да, у складу са одредбама Закона, захтева, као и да му по захтеву буде достављена копија траженог извештаја јер према поменутом члану 5. Закона свако, па и члан савета месне заједнице, има право да му се тражена информација учини доступном издавањем копије траженог документа. Поред тога, уколико је сматрао да је реч о злоупотреби права на приступ информацијама од јавног значаја, орган власти је био дужан да у смисли одредбе члана 16. став 10. Закона донесе решење о одбијању захтева, а што није учинио.

Ни навод месне заједнице да у смислу члана 10. Закона није у обавези да тражиоцу достави тражене информације није могао бити уважен јер иако постоји законска могућност да орган власти не достави

тражене информације када су оне већ доступне, тј. објављене на интернету, дужан је да, у складу са чланом 10. Закона, у одговору на захтев означити носач информације, као и где је и када тражена информација објављена, а што такође није учинио.

Назив случаја:**2.3. „Kosmas air“ d. o. o. Београд против Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије¹****Званичан број:**

07-00-1175/2009-03

Датум одлуке:

4. 3. 2010.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио Директорату цивилног ваздухопловства да информације достави тражиоцу, с тим да претходно заштити адресне и друге податке о личности, којима би се повредила приватност.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, правни основ и висина накнада члановима саветодавног тела органа, не/уредан захтев тражиоца, „злоупотреба права“

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац информација приватна фирма „Kosmas air“ Београд је од Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије, органа јавне власти, тражила копију документа који садржи правни основ, висину и начин утврђивања износа исплаћених накнада члановима саветодавног тела Директората.

Орган власти није доставио тражене информације због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику.

¹ Резиме овог предмета Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности првобитно је припремио за <http://right2info.org>. Резимеи предмета могу се прочитати на интернет-страници <http://right2info.org/cases#section-43> (податак од јуна 2012).

У одговору на жалбу орган власти је навео да тражиоцу није доставио одговор из формалних разлога јер захтев није био уредан, да иако су у захтеву били наведени име и презиме тражиоца и назив његове компаније, није била наведена приватна адреса тражиоца нити адреса компаније, већ ознака Р.О.ВОХ. за поштанску доставу. Орган власти је сматрао и да се ради о злоупотреби права, с обзиром на то да је тражилац покренуо судски спор због изгубљеног сертификата по прописима о ваздушној пловидби.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана и наложио органу власти да информације достави тражиоцу, с тим да претходно заштити адресне и друге податке о личности, којима би се повредила приватност.

Повереник је утврдио да је захтев тражиоца уредан, да садржи електронску адресу тражиоца, односно све елементе прописане законом.

Уколико по мишљењу органа власти постоје нејасноће у погледу поднетог захтева, одредбе члана 15. ст. 5. и 6. Закона обавезују овлашћено лице у органу власти да тражиоца поучи да недостатке отклони и да, уколико овај то не учини у законски предвиђеном року, донесе закључак о одбацивању захтева, што орган није учинио.

Даље, Повереник је утврдио да је неосновано позивање органа власти на злоупотребу права које је засновано на претпоставци органа власти да ће тражилац добијене информације злоупотребити да дискредитује званичне ваздухопловне власти, при чему орган власти није, у складу са законом, понудио никакав доказ у прилог злоупотреби права, да се нпр. ради о неразумном или преобимном тражењу или понављању захтева, малтретирању органа и сл.

Повереник је оценио да јавност има оправдан интерес да зна информације о томе на основу чега и колико се исплаћује на име накнада члановима саветодавног тела органа, полазећи од тога да је реч о исплатама из средстава органа власти чији оснивач је држава и који располаже јавним ресурсима, као и да су чланови саветодавног тела за које се траже информације, високи функционери извршне власти.

Напомена:

Орган власти није поступио по налогу из решења Повереника због чега је тражилац затражио принудно извршење решења. У складу са овлашћењима из закона, Повереник је органу власти изрекао најпре новчану казну у износу од 20.000 динара, а затим у износу од 180.000 динара (у оквиру укупно дозвољеног новчаног износа који Повереник може изрећи у поступку административног извршења решења), позивајући орган да изврши решење, што овај није учинио.

Повереник је, затим, у складу са законом, затражио од Владе Србије да обезбеди извршење решења, применом својих мера, укључујући меру непосредне принуде.

Такође је о овом случају обавестио надлежно министарство за послове надзора над спровођењем Закона о слободном приступу информацијама ради подношења прекршајне пријаве против одговорног лица у органу власти.

Скоро годину дана након доношења решења, орган власти је обавестио Повереника да је информације доставио тражиоцу.

Назив случаја:**2.4. Књижевна заједница „Борисав Станковић“ из Врања против Градског већа града Врања****Званични број:**

07-00-03003/2011-03

Датум одлуке:

6. 2. 2012.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је поништио одлуку Градског већа града Врања и наложио органу власти да тражиоца обавести о томе да ли поседује тражене информације, односно документе у којима су исте садржане и да, уколико такве документе поседује, достави тражиоцу копије истих, уз претходну заштиту података о личности (адресни подаци, јединствени матични број, број банковног рачуна и сл.).

Кључне речи:

Злоупотреба права на приступ информацијама, одбијање приступа на основу одлуке, право на слободан приступ информацијама

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Књижевна заједница „Борисав Станковић“ из Врања поднела је захтев за приступ информацијама у вези са манифестацијама „Борина недеља“ и „Стари дани“ одржаним 2011. године и трошкова у вези са овим манифестацијама, као и документима који садрже информације које се односе на различите издатке за потребе промоција у медијима и друге сврхе.

Градско веће града Врања, као орган јавне власти, није омогућио приступ траженим информацијама. Орган власти није донео решење о одбијању приступа, већ је доставио тражиоцу одлуку којом га је обавестио да према члану 13. Закона о слободном приступу

информацијама од јавног значаја није у обавези да му достави тражене информације, наводећи да се воде судски спорови против Града и врши медијски притисак на руководство Града. Орган власти је такође обавестио тражиоца да се поједине информације (укупан износ у погледу реализације 45. Борине недеље) налазе на званичној презентацији Града и позвао се на члан 10. Закона који се односи на поступање органа у случају захтева за приступ информацијама које су већ објављене.

Тражилац је поднео жалбу Поверенику.

Повереник је доставио жалбу органу власти, поводом чега није добио одговор.

2. Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио Градском већу града Врања да достави тражене информације.

Повереник је пошао од чињенице да орган власти није поступио у складу са Законом у случају одбијања захтева и није донео решење о одбијању. Повереник није усвојио навод органа власти да према члану 13. Закона није у обавези да достави тражене информације позивајући се на медијски притисак и судске спорове који се воде против Града, јер орган власти није пружио доказ да је тражење неразумно, често, да се понавља захтев са истим или већ добијеним информацијама.

Повереник није усвојио навод органа власти да се информација о укупном износу за реализацију 45. Борине недеље налази на интернет-презентацији органа, с обзиром на то да је Повереник утврдио да се таква информација не налази на интернет-презентацији.

Повереник је наложио органу власти да тражиоца обавести о томе да ли располаже траженим информацијама и достави му копије докумената са информацијама којима располаже.

Назив случаја:**2.5. В. Х. против Института за економику пољопривреде у Београду****Званични број:**

07-00-02004/2011-03

Датум одлуке:

26. 12. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио Институту за економику пољопривреде у Београду да тражиоцу достави копије тражених докумената.

Кључне речи:

„Ћутање управе“, злоупотреба права на приступ информацијама, непрецизан захтев, информација већ достављена, право на слободан приступ информацијама

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац информација В. Х. поднео је захтев за приступ информацијама Институту за економику пољопривреде у Београду, органу јавне власти, којим је тражио копије статута, правилника о раду и правилника о систематизацији послова и задатака запослених. Институт за економику пољопривреде у Београду није доставио тражене копије докумената, а није донео ни решење о одбијању.

Тражилац је поднео жалбу Поверенику.

У одговору на жалбу орган власти је изјавио да тражилац није прецизирао на који се статут, правилник о раду и правилник о систематизацији послова и задатака запослених односио захтев. Такође, орган власти је навео да је тражилац већ примио правилник о раду и то потврдио својим потписом на списку запослених од 16. 1. 2007. године. Орган власти је истакао да се у конкретном случају ради о

злоупотреби права на приступ информацијама према члану 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

2. Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио органу власти да достави тражене информације.

Повереник је пошао од чињенице да орган власти није поступио у складу са чл. 15. и 16. Закона који обавезује орган да, у случају да орган сматра да треба ускратити право на приступ, донесе решење о одбијању захтева. Повереник је узео у обзир навод органа власти да тражилац није прецизирао захтев. Међутим, није уважио овај навод јер је, у случају нејасноћа у погледу захтева, орган био дужан да поступи по одредбама члана 15. Закона и поучи тражиоца да отклони недостатке.

Повереник није уважио ни навод органа власти да је тражилац примио правилник о раду с обзиром на то да је правилник достављен запосленима 16. 1. 2007. године, а тражилац је поднео захтев 2. 8. 2011. године, па у тренутку подношења захтева није могао знати да ли је наведени документ у међувремену измењен. Повереник није прихватио ни навод органа власти да се у конкретном случају ради о злоупотреби права из члана 13. Закона, јер орган власти није пружио доказ да је тражилац информација подносио захтеве исте садржине, и да је по њима добио информације. Као посебно, Повереник је истакао да чињеница да је тражилац био запослен у органу власти, па је морао бити упознат са садржином тражених аката не може бити разлог за ускраћивање приступа информацијама. У случају одбијања захтева, орган власти је био дужан да донесе решење и образложи своју одлуку.

Повереник је наложио органу власти да достави тражене информације тражиоцу.

Назив случаја:**2.6. Н. И. из Београда против Републичког јавног правобранилаштва у Београду****Званични број:**

07-00-00547/2011-03

Датум одлуке:

22. 3. 2012.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о заштити података о личности

Одлука:

Повереник је наложио Републичком јавном правобранилаштву у Београду да обавести тражиоца о томе да ли поседује тражене информације, односно документа у којима су те информације садржане и, ако их поседује, да достави копије истих тражиоцу, уз обавезу заштите податке о личности, уколико су такви подаци садржани у документима и учини их недоступним јавности.

Кључне речи:

Располагање буџетским средствима, обим тражених информација, слободан приступ информацијама, злоупотреба права на приступ информацијама, начин остваривања права, израда новог документа

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац Н. И. из Београда тражио је од Републичког јавног правобранилаштва у Београду информације у вези са трошковима (адвоката, вештака, службених путовања и др.) плаћеним на терет буџета Републике Србије, у периоду 2006–2011. године, за потребе вођења спора између Републике Србије и „Image Sat International N.V.“ из Израела пред судом у Лондону, односно документе у којима су исте садржане а из којих се могу сазнати:

- датуми извршених уплата,

- називи правних лица којима су уплате вршене и бројеви рачуна на које су вршене,
- извор у буџету са којег је плаћање извршено,
- предмет, односно сврха уплате,
- број одлуке надлежног органа, која је представљала основ за плаћање,
- износ извршених плаћања за сваку годину и укупно за наведени период.

Поступајући по захтеву, орган власти је дописом обавестио тражиоца да може извршити увид у списе предмета на који се тражене информације односе.

Тражилац је изјавио жалбу Поверенику због недобијања тражених информација, наводећи да предмет његовог захтева није био вршење увида у тражена документа, већ добијање копија истих.

Повереник је доставио жалбу органу јавне власти на изјашњење.

У одговору на жалбу орган власти је истакао да захтев тражиоца није прецизно дефинисан и да се не односи на документ који постоји, већ изискује креирање документа.

Такође је навео да тражиоцу није ускраћено право на приступ информацијама јер му је с обзиром на обим предмета упућен позив да изврши увид у исти, као и да је тражилац злоупотребио право на приступ информацијама од јавног значаја јер није извршио увид у предмет и није додатно прецизирао свој захтев.

2. Одлука:

Повереник је усвојио жалбу тражиоца јер је нашао да је иста основана, с обзиром на то да орган власти није поступио по захтеву тражиоца у складу са чланом 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер нити је обавестио тражиоца о томе да ли поседује тражене информације, нити му је, уколико је исте поседовао, доставио копије докумената у којима су оне садржане, без одлагања, а најкасније у року од 15 дана, нити је донео решење о одбијању захтева и исто образложио у писаним путем, у смислу става 10. истог члана.

Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву у смислу цитираних одредаба Закона, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је сам одлучивао по захтеву и нашао да је неспорно право тражиоца на тражене информације у смислу члана 5. Закона, по коме свако има право да му се информација од јавног значаја учини доступном.

Цењен је и навод органа власти да тражиоцу није ускраћено право на приступ информацијама, јер му је с обзиром на обим предмета

упућен позив да изврши увид у исти, али исти навод није могао бити уважен зато што је начин остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја ствар избора тражиоца, а тражилац је поднетим захтевом тражио достављање информација, односно копија докумената у којима су исте садржане, а не увид у исте. Поред тога, обим тражених информација не може бити разлог за одбијање захтева тражиоца, већ евентуално разлог за продужење законског рока за поступање органа власти по захтеву, а рок не може бити дужи од 40 дана од дана подношења захтева, под условом да постоје оправдани разлози за одлагање и да орган јавне власти о томе обавести тражиоца, све у складу са чланом 16. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Ни навод органа власти да се захтев тражиоца не односи на документ који постоји, већ да изискује креирање документа, није могао бити уважен будући да је тражилац предметним захтевом тражио информације у вези са судским спором између Републике Србије и „Image Sat International N.V.“ из Израела, које јесу информације од јавног значаја, у смислу члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер су (i) настале у раду и у вези са радом органа власти, као органа надлежног за послове правне заштите имовинских права и интереса Републике Србије, (ii) садржане у одређеним документима и (iii) јер се односе на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна, а за поступање по захтеву није битно да ли су тражене информације садржане у једном или у више докумената.

Назив случаја:**2.7. Т. Д. против Другог општинског суда****Званични број:**

07-00-00408/2005-03

Датум одлуке:

14. 6. 2006.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је делимично одбио жалбу као неосновану.

Обустављен је поступак у делу због одустанка од жалбе.

Кључне речи

Злоупотреба права, превелики број информација, органи правосуђа, неоснована жалба, обустава поступка, слободан приступ информацијама

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражилац информација Т.Д. тражио је од Другог општинског суда у Београду информације о броју решења у предметима укњижбе права власништва које је потписао одређени судија у време трајања мандата као председника суда, броју решења која су донета по убрзаном поступку током овог временског периода, као и информације о законском основу поступања судије у предметима укњижбе права власништва.

Орган јавне власти је донео решење о одбијању захтева у законском року, позивајући се на члан 13. Закона, да се ради о тражењу превеликог броја информација.

Тражилац је поднео жалбу Поверенику и у жалби побијао наводе решења о одбијању истичућу да се у суду води „тачна евиденција о судијама који су задужени за предмете“.

У одговору на жалбу орган власти је доставио информације које се тичу дела захтева за информације о законском основу поступања судије у предметима укњижбе права власништва. У погледу тражених информације које се односе на број решења у предметима укњижбе права власништва које је потписао одређени судија у време трајања мандата као председника суда, као и на број решења која су донета по убрзаном поступку током овог периода, орган власти је обавестио Повереника да је немогуће утврдити име судије јер се у Дневним уписницима води евиденција само о референтима који су поступали у предмету, али не и о судијама.

Да би утврдио тачан број предмета по имену одређеног судије, орган власти би морао да изврши увид у сваки појединачни предмет, што би у великој мери отежало функционисање Земљишнокрњижног одељења, а посебно имајући у виду период за који је информација тражена (2000–2005), као и број предмета.

2. Одлука:

Повереник је обуставио поступак у делу којим се траже информације о законском основу, с обзиром на то да је тражилац одустао од захтева јер је у међувремену добио информације.

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца неоснована и да је орган власти правилно ускратио остваривање права по основу члана 13. Закона и прихватио навод органа власти да је реч о тражењу превеликог броја информација, чије би давање захтевало ангажовање свих запослених и знатно отежало рад одељења. Повереник није нашао да постоји нарочито оправдан интерес јавности да се ове информације учине доступним.

3. Тајност документа и информације

Назив случаја:**3.1. Политичка партија „Нова Србија“ - Градски одбор града Ниша, против Градоначелника Ниша****Званични број:**

07-00-00694/2010-03

Датум одлуке:

3. 6. 2010.

Релевантно право:

Закон о слободном приступ информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио Градоначелнику града Ниша да достави тражене информације и копије докумената тражиоцу.

Кључне речи:

Ограничење слободног приступа информацијама од јавног значаја комерцијалним уговором, интереси који претежу над интересом за приступ информацији од значаја

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражилац информација, Политичка партија „Нова Србија“ - Градски одбор града Ниша, тражила је од Градоначелника града Ниша, органа јавне власти, да јој достави одређене информације и копије докумената у којима су оне садржане.

Орган јавне власти је одговорио на захтев тражиоца, доставио му копије тражених докумената, осим копије уговора закљученог између Града Ниша и авио компаније „Wind Jet“ и споразума закљученог између Града Ниша и Јавног предузећа за аеродромске услуге „Аеродром Ниш“ наводећи да се уговор који је Град Ниш закључио са авио-компанијом „Wind Jet“ може учинити доступним трећим лицима тек након добијања сагласности друге уговорне стране, с обзиром на то да су уговорне стране изричито уговориле забрану стављања на увид уговора, делимично или у целини, без писаног одобрења превозника – компаније „Wind Jet“.

Из истих разлога орган власти није могао доставити тражиоцу ни споразум закључен између Града Ниша и Јавног предузећа за аеродромске услуге „Аеродром Ниш“ с обзиром на то да се истим реализује уговор који је Град Ниш закључио са авио-компанијом „Wind Jet“.

Незадовољан одговором органа власти, тражилац је изјавио жалбу Поверенику.

У изјашњењу на жалбу орган власти је истакао исто што и у одговору који је упутио тражиоцу и доставио Поверенику копије уговора и споразума.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана. Орган власти није поступио у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја јер у законом предвиђеном року није донео решење о одбијању захтева, нити је поступио по захтеву.

Повереник је ценио навод органа власти да није у могућности да тражиоцу достави копије уговора и споразума зато што је уговором закљученим између Града Ниша и авио-компаније „Wind Jet“ предвиђено да је било какво стављање на увид уговора, делимично или у целини, без писаног одобрења превозника – компаније „Wind Jet“ изричито забрањено, али је нашао да исти није могао бити уважен. Наиме, увидом у достављен уговор Повереник је утврдио да је уговором забрањен пренос уговора на треће лице без сагласности превозиоца – компаније „Wind Jet“, а не стављање на увид уговора, с обзиром на то да је уговором предвиђено да је било какав трансфер уговора, делимичан или целокупан, без писаног одобрења изричито забрањен.

Повереник је даље навео да чак и да је уговор предвидео забрану стављања на увид информација из уговора без писаног одобрења компаније „Wind Jet“, исти не би утицао на Повереникову одлуку јер непостојање писаног одобрења једног од потписника документа чија се копија тражи не представља изузетак, односно није обухваћена законом прописаним изузецима од слободног приступа информацијама. Право јавности да зна, односно право сваког на слободан приступ информацијама од јавног значаја у погледу органа власти зајемчено је Уставом и остварује се под условима одређеним законом, и не може се суспендовати одредбама комерцијалног уговора. Стога су, по налажењу Повереника, ништаве одредбе уговора којима се примена Устава и закона Републике Србије ставља у зависност од воље страног партнера.

Напомена:

Члан 9. Закона предвиђа да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме:

- 1) угрозио живот, здравље, сигурност или које друго важно добро неког лица;
- 2) угрозио, омео или отежао спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка, вођење судског поступка, извршење пресуде или спровођење казне, или који други правно уређени поступак, или фер поступање и правично суђење;
- 3) озбиљно угрозио одбрану земље, националну или јавну безбедност, или међународне односе;
- 4) битно умањио способност државе да управља економским процесима у земљи, или битно отежао остварење оправданих економских интереса;
- 5) учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као државна, службена, пословна или друга тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији.

Чланом 14. Закона предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим:

- 1) ако је лице на то пристало;
- 2) ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши;
- 3) ако се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Назив случаја:**3.2. И. П., новинарка дневног листа „Данас“, против Министарства одбране – Војнобезбедносне агенције****Званични број:**

07-00-01359/2010-03

Датум одлуке:

21. 9. 2010.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији, Правилник о критеријумима за утврђивање података о Војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту

Одлука:

Повереник је поништио решење и наложио Министарству одбране – Војнобезбедносној агенцији да достави тражене информације тражиљи.

Кључне речи:

Војна тајна, безбедност земље, ометање откривања кривичних дела, статистички податак, информације од јавног значаја, извор информације

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражиља информација И. П., новинарка дневног листа „Данас“, поднела је захтев Министарству одбране – Војнобезбедносној агенцији, којим је тражила информације које се односе на примену посебних поступака и мера тајног електронског надзора телекомуникација и информационих система из члана 12. тачка 6. Закона о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији, у току 2009. године, односно да достави копију документа који садржи информације о укупном броју налога које је издао директор ВБА за примену ових

мера у 2009. години као и о укупном броју налога издатих од стране Министарства одбране – ВБА у истом периоду.

Орган јавне власти донео је решење о одбијању захтева на основу члана 9. тачка 2. и члана 5. Закона, с обзиром на то да тражене информације имају карактер војне тајне, те да би њиховим одавањем могле наступити тешке последице за одбрану и безбедност земље, па тако заштита ових интереса претеже над интересом јавности да зна. Такође је навео да би се обелодањивањем истих угрозило, омело или отежало спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело.

Сматрајући да је решење органа власти неосновано, тражиља је изјавила жалбу Поверенику.

У одговору на жалбу орган власти је истакао исте наводе као и у одговору на захтев тражиље. Поред тога истакао је да тражене информације представљају тајне податке степена тајности „строго поверљиво“ на основу члана 14. став 7. Закона о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији и члана 13. став 2. тачка 20. Правилника о критеријумима за утврђивање података о Војсци Југославије, који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту, који је објављен у „Службеном војном листу“, број 22/01.

2. Одлука:

Повереник је поништио решење органа власти јер је нашао да је одлука о одбијању захтева донета погрешном применом одредбе члана 9. тачка 1. и члана 5. Закона, а имајући у виду да је тражиља захтевала копију документа који садржи информацију о укупном броју издатих налога (статистички податак), као и броју налога које је у току 2009. године издао директор ВБА за примену посебних поступака и мера из члана 12. тачка 6. Закона о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији, а не садржину издатих предлога и налога за примену посебног поступка и мера.

Наиме, да би ускратио приступ траженим документима са позивом на одредбу члана 9. тачка 1) и члана 5. Закона, орган власти је био дужан да докаже да је ограничење остваривања права на слободан приступ информацијама неопходно ради заштите од озбиљне повреде неког од законом заштићених интереса, односно да би приступом траженим информацијама могла настати штета по законом заштићена добра, као што су живот, здравље или које друго лично добро неког лица или би се угрозило, омело или отежало спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка, вођење судског поступка, одбрана земље, национална и јавна безбедност, управљање економским процесима у земљи и да би та штета била већа од штете по јавни интерес због одбијања приступа информацији.

Навод органа власти да тражене информације представљају тајну на основу Закона о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији и Правилником о критеријумима за утврђивање података о Војсци Југославије, који представљају војну тајну није довољан услов да се ови документи изузму од слободног приступа јавности. Ово нарочито имајући у виду да је чланом 14. став 7. наведеног закона прописано да тајну представљају предлог и налог за примену посебног поступка и мера, а не подаци из евиденције о издатим наложима које је орган, у смислу члана 13. истог закона, дужан да води. Чак и у случају да је законом прописано да се и ови подаци чувају као тајна, то не би утицало на другачију одлуку јер орган власти није изнео уверљиве разлоге на који начин би информација о броју издатих наредби отежавала извршавање задатака Војнообавештајне агенције и Војнообавештајне службе, односно ничим није учинио извесним које би последице могле наступити по интересе заштићене законом, а које претежу над интересом јавности да зна, тако да овакви наводи из образложења не одговарају изреци решења.

Ни навод органа власти да су, у смислу члана 14. став 7. поменутог закона, службена и друга лица која учествују у поступку одлучивања и предузимања посебног поступка и мера дужна да чувају као тајну све податке које су при томе сазнала није могао да утиче на другачију одлуку у овој ствари јер поступање органа у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја који је *lex specialis* у материји приступа информацијама, не може се третирати као неовлашћено објављивање и коришћење. Осим тога, Министарство одбране – ВБА је информације о броју надзираних лица за ранији период (2007) већ чинио доступним објављивањем у листу „Одбрана“ и дневном листу „Press“ од 19. 11. 2008. године. Из изнетих разлога је неосновано позивање органа власти и на одредбе члана 13. став 2. тачка 20) Правилника о критеријумима за утврђивање података о Војсци Југославије, који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту јер се ради о акту мање правне снаге којим се не могу суспендовати или ограничити права загарантована Уставом и законом.

Назив случаја:**3.3. М. А., новинар „Гласа јавности“, против ЈП за ваздушни саобраћај „Jat Airways“****Званични број:**

07-00-01457/2006-03

Датум одлуке:

30. 11. 2006.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио ЈП за ваздушни саобраћај „Jat Airways“ да тражиоцу достави копију тражених докумената.

Кључне речи:

Троделни тест, тајност података, пословна тајна, интерес јавности, злоупотреба права, слободан приступ информацијама од јавног значаја

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражилац информација М.А., новинар листа „Глас јавности“, тражио је од ЈП за ваздушни саобраћај „Jat Airways“ да достави копију уговора о набавци осам авиона, закљученог са компанијом „Airbus“ 1998. године укључујући све анексе уговора и пропратне документе. Орган јавне власти донео је решење о одбијању захтева на основу члана 9. став 1. тачка 5. Закона, с обзиром на то да се уговор сматрао пословном тајном.

Тражилац је изјавио жалбу Поверенику у којој је нагласио да орган власти није образложио могуће штетне последице, нити претежнији интерес који се штити већ се само позвао на ознаку поверљивости, што није довољан разлог. Тражилац је истакао да грађани, као порески обвезници, имају интерес да буду упознати са уговором, посебно јер је вероватно да ће се реализација уговора финансирати из

буџета, као и да су многи политичари последњих осам година, откривали детаље уговора, као што су тип авиона, уговорна цена или аванс. Као пример изјава политичара, тражилац је навео изјаву тадашњег министра за капиталне инвестиције о забрани куповине авиона, као и деманти на ову изјаву самог директора ЈП за ваздушни саобраћај „Јат Airways“, као органа јавне власти.

У одговору на жалбу орган власти остао је при наводу из решења о одбијању захтева и подсетио да је откривање пословне тајне кривично дело предвиђено Кривичним закоником, као да се откривањем садржине уговора ризикује судски спор пред француским судом, као судом државе чије је право уговором предвиђено као меродавно у случају спора.

Орган власти се позвао и на члан 13. Закона и евентуалну злоупотребу права с обзиром на то да се тражио превелики број информација. У погледу тврдње тражиоца информација да ће се уговорна обавеза исплатити из буџета Републике Србије, на терет пореских обвезника, орган власти је истакао да ће се обавезе испунити из сопствених средстава. Орган је додао да је уговор преко ресорног министарства достављен Влади која га је и верификовала.

У поступку одлучивања Повереник је тражио увид у уговор како би утврдио наводе из жалбе и одговора из жалбе. Орган власти одбио је захтев Повереника за увид у документ и обавестио да за то „нема сагласност друге уговорне стране, компаније ‘Airbus’“.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана.

Повереник је указао на могућност ограничења остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја у случајевима уколико би се одавањем информација битно умањила способност државе да управља економским процесима у земљи или битно отежало остваривање оправданих економских интереса, и ако би се учинио доступним документ за који је прописима или службеним актом одређено да се чува као државна, пословна или друга тајна, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом, а који претежу над интересом за приступ информацијама (члан 9. став 1. тач. 4. и 5. Закона).

Међутим, према члану 8. Закона ограничење права је дозвољено само уколико је неопходно у демократском друштву, и то у мери која није већа од мере која је неопходна да би се заштитио претежнији интерес (члан 8. Закона). Повереник је истакао да је ограничење права могуће уколико би се испунила сва три услова – да је ограничење прописано законом, да је интерес који се штити ограничењем од права на приступ информацијама од претежнијег значаја, као и да је мера

којом се ограничава или ускраћује право на приступ неопходна у демократском друштву.

Повереник је истакао да је орган власти доказао постојање само једног од услова, под претпоставком да уговор садржи одредбу о тајности података. Међутим, Повереник је изразио сумњу у постојање такве одредбе с обзиром на то да је орган власти ускратио Поверенику увид у документ, супротно изричитој законској обавези. Истовремено, Повереник је узео у обзир и опречне изјаве представника органа власти и других лица, као и представника власти, а посебно изјаву ресорног министра да ни после неколико година уговор није реализован. Закључио је да постоји јак интерес јавности да се тражене информације учине доступним.

У погледу навода органа власти да је реч о злоупотреби права на приступ и тражењу превеликог броја информација, Повереник је истакао да је то могао бити разлог искључиво за продужење рока за поступање органа власти, али не и ускраћивања информација. Као једно од могућих поступања органа власти, Повереник је истакао да је орган могао да омогући делимичан увид и ограничи приступ само оним информацијама чије би одавање могло да проузрокује штетне последице.

Назив случаја:**3.4. Новинарка И. Ј. против Градске управе града Смедерева²****Званични број:**

07-00-465/2010-03 и
07-00-879/2010-03

Датуми одлуке:

7. 4. 2010.
1. 6. 2010.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио Градској управи града Смедерева да тражиљи достави копије траженог уговора.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, „ћутање администрације“, уговор органа власти са приватним лицем, уговорена поверљивост информација

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Новинарка И. Ј. је тражила од Градске управе града Смедерева копију уговора који је градоначелник Смедерева потписао са директором фирме „Komiko oil“, као и Анекс 1 уговора, у вези са изградњом рафинерије нафте у Смедереву.

Медији су извештавали јавност да је градоначелник закључио уговор упркос томе што о тако важној инвестицији, која се тиче

² Резиме овог предмета Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности првобитно је припремио за <http://right2info.org>. Резимеи предмета могу се прочитати на интернет-страници <http://right2info.org/cases#section-43> (податак од јуна 2012).

свих грађана Смедерева са аспекта угрожавања животне средине, Скупштина општине није расправљала.

Орган јавне власти није одговорио на захтев тражиље у законском року, због чега је тражиља изјавила жалбу Поверенику. Орган власти је ћутао и на захтев Повереника да се изјасни на наводе жалбе.

Након што је Повереник донео одлуку по жалби (7. 4. 2010) којом је наложио органу власти да достави копију уговора тражиљи и пошто је одлука постала правоснажна, орган власти је накнадно, 5. 5. 2010. године донео решење и одбио захтев тражиље. Као разлоге одбијања захтева орган власти је навео да постоји претходно закључен уговор о заштити поверљивости података који је градоначелник потписао са истом фирмом, по којој су се уговорне стране обавезале на тајност свих информација у вези са реализацијом пројекта изградње рафинерије, осим кад постоји писмено одобрење уговорних страна или професионална, законска или судска обавеза да се објави.

Тражиља је изјавила жалбу Поверенику и против решења којим је одбијен захтев.

Повереник је одлучивао по обе жалбе заједно.

2. Одлука:

По жалби због „ћутања администрације“, Повереник је 7. 4. 2010. године донео решење 07-00-465/2010-03 и наложио органу власти да тражиоцу омогући остваривање права на приступ траженим информацијама, достављањем копије уговора и анекса, наставши да је право јавности на приступ информацијама о градњи рафинерије легитимно. Орган власти је на интервенцију Повереника и под притиском јавности, поступио по налогу из решења.

По жалби због накнадног одбијања захтева, Повереник је 1. 6. 2010. године донео решење 07-00-879/2010-03 и поништио решење органа власти о одбијању захтева. Повереник је закључио да је погрешио орган власти када је у фази извршења решења Повереника, у истој ствари донео решење и одбио захтев тражиље по коме је већ донета правоснажна одлука, а посебно због тога што је орган власти у међувремену и извршио правоснажну одлуку Повереника и омогућио приступ информацијама.

Напомена:

Након што су информације о намери градње рафинерије доспеле у јавност, грађани Смедерева су захтевали спровођење референдума како би се изјаснили о градњи рафинерије.

Назив случаја:**3.5. Р. С., адвокат из Београда, против Министарства одбране Републике Србије****Званични број:**

07-00-00955/2011-03

Датум одлуке:

14. 3. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку, Уредба о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље које треба штитити применом посебних мера безбедности, Правилник о критеријумима за утврђивање података о Војсци Југославије, који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту

Одлука:

Повереник је поништио решење Министарства одбране и наложио органу власти да тражиоцу достави копије делова траженог документа.

Кључне речи:

Тајност података, однос права на приступ информацијама и интереса безбедности, делимичан приступ подацима, акт о систематизацији, услови за радно место, право на слободан приступ

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац информација Р. С., адвокат из Београда, поднео је Министарству одбране, као органу јавне власти, захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је тражио копију Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству одбране Републике Србије, у делу који се односи на потребне

услове за заснивање радног односа на пословима државног и војног службеника.

Министарство одбране, орган власти, одбило је да омогући приступ и донело решење о одбијању захтева. У образложењу, орган власти је навео да тражени документ носи ознаку „Службена тајна – поверљиво“, у складу са Уредбом о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље, које треба штитити применом посебних мера безбедности и Правилником о критеријумима за утврђивање података о Војсци Југославије, који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту. Такође, Министарство је заузело став и оценило да у конкретном случају није могуће издвојити делове предметног Правилника који би могли бити доступни јавности с обзиром на то да исти садржи јединствене и неодвојиве податке.

Тражилац је поднео жалбу Поверенику.

У одговору на жалбу Министарство је остало при наводима изнетим у решењу о одбијању. Министарство је истакло да су тражене информације садржане у законима, а да се обавезно садрже и објављују у јавном конкурс за заснивање радног односа, те да је тражилац захтевао несразмерно велики број информација с обзиром на укупан број радних места државних и војних службеника Министарства.

У допунском изјашњењу, орган власти је обавестио Повереника да је тражилац информација накнадним поднеском прецизирао свој захтев тако што је тражио копију дела предметног Правилника који се односи на потребне услове за заснивање радног односа на радним местима цивилних лица: истраживач сарадник, виши истраживач, медицинска сестра – техничар, виши медицински техничар, руковац парним котловима и радник за одржавање чистоће, чиме је смањио обим тражених информација. Поступајући по прецизираном захтеву, Министарство је дописом обавестило тражиоца о потребним условима за заснивање радног односа на наведеним радним местима, али му није доставило копију делова Правилника који се односе на поменуте услове.

2. Одлука:

Повереник је усвојио жалбу, поништио решење о одбијању захтева за приступ информацијама и наложио органу власти да тражиоцу достави копију делова траженог документа.

Како је дефинисано чланом 8. Закона, ограничење права на приступ могуће је ако је то неопходно у демократском друштву и мора бити прописано законом у циљу заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону. Такође, члан 9.

став 1. тач. 3. и 5. Закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја уколико би тиме озбиљно угрозио одбрану земље, националну или јавну безбедност или међународне односе, односно уколико би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, а због чијег одавања би могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. Коначно, члан 12. Закона прописује могућност издвајања информација.

Повереник је нашао да Министарство није пружио ваљан доказ да је, осим формалног услова (ознака тајности), испуњен и материјални услов који се огледа у реалној могућности наступања тешких правних последица по безбедност, услед чега би се могло ограничити право приступа одређеним, а не свим информацијама. Осим тога, услови неопходни за обављање послова на радним местима из акта о систематизацији иначе се објављују при расписивању огласа за пријем, па ни са тог становишта не могу бити тајни. Стога, орган власти није оправдао искључење приступа траженим информацијама.

Коначно, орган власти није поступио у складу са одредбом члана 16. став 1. Закона, будући да тражиоцу није доставио копију делова документа који садржи тражену информацију, посебно имајући у виду прецизирани захтев тражиоца и чињеницу да је Министарство, поступајући по истом, дописом обавестило тражиоца о потребним условима за заснивање радног односа на наведеним местима цивилних лица.

Назив случаја:**3.6. И. А., новинар „Б92“, против Министарства унутрашњих послова****Званични број:**

07-00-03027/2011-03

Датум одлуке:

3. 2. 2012.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Правилник о службеној и државној тајни и начину чувања и ослобађања од чувања службене и државне тајне, Правилник о посебним накнадама Министарства унутрашњих послова на подручју АП Косово и Метохија

Одлука:

Повереник је поништио решење Министарства унутрашњих послова и наложио органу власти да тражиоцу достави копију траженог документа.

Кључне речи:

Тајност података, однос права на приступ информацијама и интереса безбедности, делимичан приступ подацима, општи акт, угрожавање функционисања органа, право на слободан приступ

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац информација И.А., новинар Радиодифузног предузећа „Б92“, поднео је Министарству унутрашњих послова, органу јавне власти, захтев за приступ информацијама и тражио копију Правилника о посебним накнадама Министарства унутрашњих послова на подручју АП Косово и Метохија.

Министарство, је одбило да омогући приступ и донело решење о одбијању захтева. У образложењу, орган власти је навео да тражени документ носи ознаку „Државна тајна“ у складу са Правилником о

службеној и државној тајни и начину чувања и ослобађања од чувања службене и државне тајне. Такође, Министарство је заузело став и у конкретном случају оценило да су интереси заштите података претежнији у односу на интересе тражиоца информација.

Тражилац је поднео жалбу Поверенику.

У одговору на жалбу Министарство је поновило разлоге изнете у решењу о одбијању. Министарство је навело да тражени документ садржи поверљиве податке о радницима Министарства унутрашњих послова, као и да би се одавањем могло угрозити функционисање Министарства. Додатно, могле би наступити тешке последице по безбедност радника Министарства унутрашњих послова.

2. Одлука:

Повереник је усвојио жалбу, поништио решење о одбијању захтева за приступ информацијама и наложио Министарству унутрашњих послова да достави документ.

Ценећи наводе из решења о одбијању и, касније, одговора на жалбу Министарства унутрашњих послова, Повереник није прихватио став да се у конкретном случају могло ограничити право на приступ информацијама.

Како је дефинисано чланом 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ограничење права на приступ могуће је ако је то неопходно у демократском друштву и мора бити прописано законом у циљу заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу и закону. Такође, чланом 9. став 1. тачка 5. Закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права уколико би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима одређено да се чува као тајна, а због чијег одавања би могле наступити тешке правне или друге последице по интересе који претежу над интересом за приступ. Коначно, члан 12. Закона прописује могућност раздвајања информација.

Повереник је нашао да Министарство није пружио ваљан доказ о томе на који начин би приступ траженим информацијама озбиљно угрозио интересе заштићене законом, који претежу над интересом јавности да зна, односно које би тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији могле наступити, а имајући у виду да се тражене информације односе на правилник као врсту прописа, тј. општег акта који, у складу са чланом 15. Закона о државној управи, министарства доносе и којим се само разрађују поједине одредбе закона или прописа Владе (конкретно реч је о Правилнику о посебним накнадама радницима Министарства унутрашњих послова на подручју АП Косово и Метохија, који регулише начин и висину наведене накнаде).

Чак и да Правилник садржи личне податке о радницима Министарства којима се утврђује накнада, што је готово неприхватљиво будући да се ради о општем акту, Министарство је могло поступити у складу са чланом 12. Закона и на тај начин заштитити податке о радницима, односно делове Правилника којима би се могла угрозити безбедност.

Назив случаја:

3.7. Н. Ђ., новинар „Б92“, против Министарства финансија Републике Србије – Пореске управе у Београду

Званични број:

07-00-02834/2011-03

Датум одлуке:

5. 12. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о пореском поступку и пореској администрацији, Закон о општем управном поступку

Одлука:

Повереник је поништио решење Пореске управе Београд и наложио да подносиоцу достави тражене информације, односно копије докумената.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, јавни приходи, највећи порески дужници – фирме, „службена тајна“

Резиме предмета:*1. Чињенице:*

Тражилац Н. Ђ., новинар „Б 92“, тражио је од Пореске управе Београд информације, односно документацију из које се може сазнати 50 највећих дужника по основу пореза за доприносе за пензијско и социјално осигурање, у периоду од 2008. године до 9. 11. 2011. године, са посебно означеним износима, по годинама и називом фирме.

Тражилац је у захтеву посебно истакао да је реч о теми од изузетног значаја за јавност Србије, с обзиром на то да новац који предузећа не уплаћују за доприносе у Фонд ПИО, исти фонд надокнађује из буџета Републике Србије како би исплата пензија била редовна, па сматра да је у интересу јавности да зна које су фирме највећи дужници по овом основу.

Орган власти је донео решење којим је одбио захтев тражиоца уз образложење да се тражиоцу, у складу са чланом 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, не може омогућити приступ траженим информацијама јер исте имају карактер службене тајне, у смислу члана 7. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, чијим одавањем би могле наступити тешке правне (имовинске) последице по средства буџета Републике Србије у виду накнаде штете и накнаде трошкова спора пореским обвезницима, као и кривичноправне последице у односу на службена лица која су дужна да чувају службену тајну, као и друге последице по интересе заштићене законом који у конкретном случају претежу над интересом за приступ траженим информацијама.

Сматрајући да је решење органа власти неправилно донето, тражилац је изјавио жалбу Поверенику и тражио да решење буде поништено.

У изјашњењу на жалбу орган власти је истакао исто што и у одговору који је упутио тражиоцу.

2. Одлука:

Повереник је поништио решење органа власти и наложио органу власти да тражене информације и копије докумената достави тражиоцу, без одлагања, електронском поштом на дату адресу или поштом.

Повереник је утврдио да је погрешно орган јавне власти када је позивајући се на поверљивост тражених информација одбио захтев тражиоца за приступ истим информацијама зато што, у смислу одредбе члана 5. Закона, свако има право да му се тражене информације учине доступним, тако што ће му се омогућити увид или фотокопирање одређеног документа, а да се ова права могу изузетно подврћи ограничењима прописаним Законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите претежнијег интереса заснованог на Уставу или закону.

Наиме, да би орган власти ускратио приступ траженој информацији, био је обавезан да докаже да је у конкретном случају, осим што је постојао формални услов, тј. да је информација односно документ прописима или службеним актом заснованим на закону одређен да се чува као тајна, било и оправдано да то учини ради заштите претежнијих интереса из члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно да докаже да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле (реално, а не само хипотетички) наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом, као и да ти интереси који се штите поверљивошћу, претежу над правом јавности да зна којих 50 фирми држави дугују највише по основу неплаћених пореза за доприносе за

пензијско и социјално осигурање, у периоду од 2008. године до 9. 11. 2011, што орган власти није доказао.

Повереник није уважао ни наводе органа власти да би поступањем у складу са предметним захтевом повредио обавезу чувања службене тајне тако што би документи, чињенице, односно подаци о пореском обвезнику неовлашћено били коришћени или објављени, будући да чињење доступном информације од јавног значаја од стране органа власти у складу и на основу закона о доступности информацијама, не представља неовлашћено објављивање информације.

Напомена:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја у члану 9. став 1. тачка 5) предвиђа могућност органа власти да ограничи право тражиоца на приступ информацијама, ако би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као државна, службена, пословна или друга тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији.

Чланом 8. Закона прописано је да се права из Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја могу изузетно подврћи ограничењима прописаним законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу или закону.

Назив случаја:**3.8. Скупштина АП Војводине против Министарства за капиталне инвестиције Републике Србије³****Званични број:**

07-00-327/2007-03

Датум одлуке:

14. 5. 2007.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио Министарству за капиталне инвестиције да тражиоцу достави захтеване информације.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, концесија, поверљивост, орган власти као тражилац информација

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Скупштина АП Војводине је од Министарства за капиталне инвестиције тражила копију уговора о концесији за изградњу, коришћење и одржавање ауто-пута кроз Србију, правац Хоргош–Пожега. Уговорне стране су Република Србија, као концедент, и конзорцијум фирми „FCC Construcccion S. A.“ и „Alpina Mayreder bau GmbH“, као концесионар.

Орган власти није одговорио на захтев тражиоца у законском року од 15 дана, због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику. Поводом навода жалбе, орган власти се изјаснио да је тражиоца у међувремену обавестио да ће, у складу са законом, из објективних разлога,

³ Резиме овог предмета Повереник за информације од јавног значаја и заштити података о личности првобитно је припремио за <http://right2info.org>. Резимеи предмета могу се прочитати на интернет-страници <http://right2info.org/cases#section-43> (податак од јуна 2012).

користити законски рок од 40 дана. У одговору на жалбу орган је истакао да се према уговору о консултантским услугама, који је Влада закључила са компанијом „Louis Berger“ за израду нацрта уговора и учествовање у преговорима, документа сачињена у том поступку сматрају се власништвом клијента, тј. Владе, да је међународна пракса да уговори о концесији нису доступни трећим лицима и да сам уговор садржи одредбу о поверљивости која забрањује приступ информацијама из уговора трећим лицима, осим у случају обезбеђивања финансијске подршке концесионару или уз претходну одлуку концедента или у случају да се тако захтева прописима.

Министарство није поступило по захтеву ни након истека рока од 40 дана.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана и наложио органу власти да копију уговора о концесији достави тражиоцу.

Према Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја у Србији, информације не могу бити ускраћене само зато што носе ознаку поверљивости, јер се осим тог формалног услова, захтева и материјални услов, тај да би одавањем информација из уговора могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом које претежу над интересом за приступ информацијама. Орган власти није обезбедио никакав доказ о могућим штетним последицама, износио је само хипотетичку могућност наступања штете. Повереник је закључио да постоји јак интерес јавности у погледу информација које су предмет уговора.

Закључење предметног уговора изазвало је бурне реакције јавности, нарочито стручне, која је указивала на штетност појединих одредаба по економске и националне интересе земље, будући да је орган власти, под притиском медија, омогућио новинарима ограничен приступ уговору на начин остваривања увида, без могућности копирања.

На основу лошег образложења о поверљивости документа, као и чињенице да је постојала велика заинтересованост јавности за овај случај, као и чињенице да су нека лица већ извршила увид у овај документ, Повереник је наложио органу власти да копију уговора о концесији учини доступном.

Напомена:

Орган власти је тражио одлагање извршења решења Повереника, поднео је тужбу за вођење управног спора против решења Повереника, коју је Врховни суд одбацио као недопуштену.

Влада је после вишемесечног инсистирања Повереника и под притиском медија, објавила уговор на својој веб-страници.

Назив случаја:**3.9. И. М., новинар „Б92“, против Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности****Званични број:**

07-00-01149/2008-03

Датум одлуке:

18. 12. 2008.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности да тражиоцу достави тражене копије докумената, уз претходну заштиту података о личности (адресни подаци, јединствени матични број и сл.).

Кључне речи:

Тајност података, пословна тајна, однос права на приступ информацијама и тајности документа, одбијање захтева без доношења решења, право на слободан приступ информацијама

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац информација И. М., новинар Радиодифузног предузећа „Б92“, поднео је захтев за приступ информацијама Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности и тражио копије докумената, које садрже следеће информације:

- месечне зараде директорке,
- месечне зараде запослених исказане по радним местима,
- исплаћене бонусе и
- трошкове репрезентације.

Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности, као орган јавне власти, у одговору на захтев обавестио је тражиоца да

су тражене информације означене као поверљиве и није омогућио приступ. Орган власти није донео решење о одбијању захтева.

Тражилац је поднео жалбу Поверенику.

У одговору на жалбу орган власти изјаснио се да је подзаконским актом прописано да примања запослених представљају пословну тајну и да ће ти подаци бити доступни када се укине забрана тајности.

2. Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио органу власти да достави тражене информације.

Ценећи наводе из одговора на жалбу Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности, Повереник није прихватио став да се у конкретном случају могло ограничити право на приступ информацијама.

Повереник је пошао од чињенице да орган власти није на прописан начин поступио по захтеву тражиоца. Орган је требало да омогући приступ информацијама или да донесе решење о одбијању приступа. Повереник није уважио став органа власти изнет у одговору на жалбу да су тражене информације пословна тајна. Орган власти је пропустио да достави акт који је прописао тајност ових информација, а на који се позивао у одговору Поверенику.

Повереник је истакао да члан 9. став 1. тачка 5. Закона садржи могућност ограничења приступа уколико би се тиме учинила доступном информација или документ за који је прописима одређено да се чува као тајна, а због чијег одавања би могле наступити тешке правне или друге последице по интересе који претежу над интересом за приступ. Даље, Повереник је истакао да поред ознаке тајности, мора бити испуњен и други услов, а то је да се у конкретном случају штити претежнији интерес, тј. да би одавањем информација могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији.

Повереник је нашао да Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности није пружио ваљан доказ о оправданости искључења права на приступ информацијама и наложио органу да достави тражене информације тражиоцу.

Назив случаја:**3.10. М. Г. против ЈП „Путеви Србије“****Званични број:**

07-00-00459/2006-03

Датум одлуке:

9. 5. 2006.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је поништио одлуку ЈП „Путеви Србије“ и наложио органу јавне власти да тражиоцу достави копије докумената.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, пословна тајна, злоупотреба права, заштита „инсајдера“

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац М. Г. из Смедерева тражио је од ЈП „Путеви Србије“ копију листинга дистрибуције картица на траци 01 и 02, као и копију евиденције дистрибуције издатих картица V категорије на наплатној станици Ниш на дан 30. 1. 2006. године у времену од 15.00 до 16.30 часова. Тражилац М. Г. је био запослен у овом органу власти, где је због јавног указивања на „друмску мафију“ убрзо добио отказ. Наведене информације су му биле потребне како би доказао организовану крађу на наплатним рампама у ЈП „Путеви Србије“.

Орган јавне власти је одбио захтев тражиоца, уз образложење да је реч о подацима који на основу члана 43. Статута ЈП „Путеви Србије“, представљају пословну тајну, као и да тражилац злоупотребљава право на приступ информацијама с обзиром на то да није овлашћен нити стручан да врши контролу наплате накнада за употребу јавног пута, која је у надлежности органа управљања овог јавног предузећа.

Против одлуке органа власти тражилац је изјавио жалбу Поверенику.

У изјашњењу на жалбу, орган власти је остао при наводима из решења којим је одбио захтев за приступ информацијама.

2. Одлука:

Повереник је поништио решење органа власти и наложио му да тражиоцу достави копије докумената.

Оцењујући наводе из одлуке органа власти, којима је захтев за приступ информацијама одбијен, и испуњеност услова за ускраћивање приступа информацијама од јавног значаја, Повереник је закључио да орган власти у решењу није изнео ниједан разлог због којег би евентуално било оправдано ускратити приступ траженим информацијама. Наиме, да би орган власти ускратио приступ одређеној информацији, обавезан је да докаже да је у конкретном случају оправдано да то учини ради заштите претежнијег интереса, утврђеног чланом 9. тачка 5. и чланом 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, према ком се приступ информацијама може ограничити онда када се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као државна, службена, пословна или друга тајна и да је реч о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице.

Орган власти није навео те претежније интересе, а Повереник је нашао да тражене информације нису таквог карактера да би им био ограничен слободан приступ.

Повереник је даље оценио да тражилац не злоупотребљава Закон о слободном приступу информацијама јер, како је утврђено тачком 13. Закона, злоупотреба се односи на тражење неразумно великог броја информација, као и често понављање захтева за исте или већ добијене информације чиме се омета нормалан рад органа.

Орган власти није поступио по решењу Повереника у законски предвиђеном року.

На интервенцију Повереника, орган власти је после пет месеци тражиоцу доставио информације.

Напомена:

Г. М. из Смедерева открио је крађу у ЈП „Путеви Србије“ и био кључни сведок у процесу разоткривања „друмске мафије“ која је државу оштетила за 6,5 милиона евра. Уместо награде, Г. М. је добио отказ у ЈП „Путеви Србије“, па је готово три године био без посла. Захваљујући притиску јавности и актуелном поверенику за информације, после много проблема којима је био изложен Г. М. је враћен на посао.

Чињеница да је Г. М. у медијима изјављивао да се каје што је пријавио милионску крађу на наплатним рампама, између осталог, говори и о незаштићености лица које пријави корупцију.

Назив случаја:**3.11. Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
против Комисије за хартије од вредности****Званични број:**

07-00-01707/2011-03

Датум одлуке:

9. 9. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку

Одлука:

Повереник је поништио решење и наложио Комисији за хартије од вредности да обавести тражиоца о томе да ли поседује тражене информације и достави копије докумената у којима су те информације садржане.

Кључне речи:

Информација од јавног значаја, искључење и ограничење слободног приступа информацијама од јавног значаја, службена тајна, ометање преткривичног поступка, интереси који претежу над интересом за приступ информацији од значаја

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије поднео је захтев Комисији за хартије од вредности, којим је тражио информације настале у вези са поступком контроле и надзора трговања акцијама Компаније НИП „Новости“ а. д. и копије докумената у којима су оне садржане, и то:

- документа којима је Комисија располагала у поступку контроле и надзора;
- документа у којима су садржани налози купцима и издаваоцу акција;

- документа на основу којих се може утврдити да су купци акција Компаније НИП „Новости“ а. д. повезана лица чији је власник Милан Беко, документа која садрже информације о томе шта је Комисија предузела да се ситуација усклади са законом, односно шта је Комисија предузела поводом јавног признања Милана Бека да је он власник 60% Компаније НИП „Новости“.

Орган јавне власти донео је решење којим је одбио захтев тражиоца уз образложење да постоје ограничења слободног приступа, прописана одредбама члана 9. тач 2) и 5) Закона, јер је по сазнању органа власти у току преткривични поступак, да се ради о информацијама које представљају службену тајну чијим би одавањем могле наступити последице по финансијско тржиште и националну економију и кривичноправне одговорности запослених у органу власти.

Тражилац је поднео жалбу Поверенику против решења којим је одбијен његов захтев.

У одговору на жалбу орган власти је остао код навода изнетих у решењу, указујући на то да члан 239. став 1. Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената прописује обавезу запослених да чувају податке, односно информације до којих су дошли у вези са вршењем функције, и не саопштавају их трећим лицима с обзиром на то да се наведени подаци сматрају службеном тајном, а да би се одавањем службене тајне могла нанети штета финансијском тржишту, као и да одавање службене тајне представља кривично дело.

Уједно, орган власти је оспорио и благовременост жалбе, те навео и да је о истом захтеву Повереник већ донео решење које је постало правоснажно, па да се у складу са начелом правоснажности о истој управној ствари међу истим субјектима не може водити исти поступак.

2. Одлука:

Повереник је поништио решење органа власти и наложио да обавести тражиоца о томе да ли поседује тражене информације и уколико их поседује, да их достави тражиоцу, зато што је нашао да је решење органа власти неосновано јер у конкретном случају нису испуњени сви законски услови неопходни за ограничење права на слободан приступ информацијама.

Да би орган власти ускратио приступ информацијама, потребно је да докаже да су испуњени сви услови утврђени Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно да докаже: 1) да постоји неки од законом побројаних интереса који се супротставља интересу тражиоца, тј. јавности да зна; 2) да би приступом информација тај виши интерес био озбиљно повређен; 3) да је то неопходно у демократском друштву.

Повереник је нашао да је у конкретном случају орган власти неосновано одбио захтев с позивом на заштиту неких других интереса, јер није доказао да би слободним приступом информацијама била проузрокована штета која је већа од штете коју би трпела јавност због ускраћивања приступа траженим информацијама.

Наиме, сазнање органа власти да се о предмету захтева води преткривични поступак, није довољно да би се ускратио приступ информацији од јавног значаја, већ је потребно и да орган власти докаже да би откривање тражених информација могло утицати на вођење поступка, како прецизно прописује члан 9. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а што орган власти није доказао.

Због истих разлога није од утицаја ни навод да се захтев односи на поверљиве информацијама из члана 9. тачка 5) Закона, јер орган власти није навео које би то конкретне последице могле наступити по одређене законом заштићене интересе, а Повереник није нашао да такав интерес у конкретном случају постоји јер је реч о документима којима се доказује испуњеност законских услова за стицање одређених права у поступку преузимања акционарских друштава, које се у претежном делу иначе налазе објављене у јавним регистрима у земљи и иностранству.

С друге стране, оправдан интерес јавности да зна огледа се и у томе што је приватизација АД „Новости“ дуго у фокусу јавности, па како је суштина права на слободан приступ информацијама од јавног значаја заправо посредно вршење контроле законитости рада органа јавне власти од стране јавности, то би се слободним приступом траженим информацијама испунила општа сврха постојања овог права.

Повереник је своју одлуку засновао на чињеници да постоје индиције да је преко 60% акција Компаније „Новости“, у власништву повезаних лица, док се према јавно објављеним подацима на сајту Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности сада, као највећи акционар Компаније „Новости“, води Република Србија, те уколико су индиције тачне (да је реч о повезаним лицима), штета коју би трпела држава због необјављивања понуде за преузимање акција у складу са законом, којим је прописано да цена у понуди не може бити нижа од највише цене по којој је понуђач или лице које са њим заједно делује стекло акције, интерес јавности се ставља у први план у односу на друге интересе које штити орган власти.

Поред наведеног, интерес јавности да зна огледа се и у чињеници да сваки промет акција повлачи пореске обавезе продавца, што је од значаја на остваривање јавних прихода, па је и са тог аспекта значајно да ли се заиста ради о повезаним лицима која тиме избегавају обавезе прописане законом или је реч само о претпоставкама за које не постоје докази.

Шире гледано, с обзиром на то да је Савет за борбу против корупције стручно-саветодавно тело Владе Републике Србије, са задатком да сагледа активности у борби против корупције, а да је Комисија за хартије од вредности одговорна за законито функционисање тржишта хартија од вредности, са циљем заштите инвеститора и обезбеђивање правичности, ефикасности и транспарентности тог тржишта, Повереник је посебно нагласио да би сарадња ова два органа заправо требало да се одвија и без посебног захтева јавности.

Повереник је утврдио и да је неоснован приговор органа власти да је жалба неблаговремена, будући да је од пријема решења до подношења жалбе протекло свега четири дана, а рок за изјављивање жалбе утврђен у члану 22. став 1. тачка 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, износи 15 дана.

Коначно, неоснована је и примедба органа власти да је о истој ствари већ вођен поступак, будући да се ради о предметима са различитим захтевима. Првобитни захтев се односио само на одређене акте у вези са предметном темом, док је предмет овог поступка целокупна документација која је настала у раду и у вези са радом Комисије у току поступка надзора и контроле преузимања акција „Новости“.

Напомена:

Током претходне деценије у Републици Србији спроведен је велики број поступака приватизације друштвених фирми, а многи од њих су доспели у јавност због сумње у озбиљне неправилности и бројне незаконитости које су постојале у тим поступцима.

С обзиром на наведено, постоји огроман интерес да се информације које сведоче о начину на који је целокупан процес приватизације спроведен у Републици Србији, учине доступним јавности.

4. Повреда приватности

Назив случаја:

4.1. Р. Г. против „Телекома Србија“ а. д.

Званични број:

07-00-00063/2005-03

Датум одлуке:

18. 8. 2005.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је жалбу одбио као неосновану.

Кључне речи:

Приватност, заштита података о личности, неоснована жалба, ћутање управе, слободан приступ информацијама

Резиме:*1. Чињенице:*

Тражилац информације поднео је жалбу Поверенику против органа јавне власти „Телеком Србија“ а. д. због непоступања по захтеву за слободан приступ информацијама. Захтевом је тражио приступ подацима о одређеном броју позива са претплатничког броја трећег лица.

„Телеком Србија“ а. д. није поступило по жалби, нити је орган донео решење о одбијању захтева.

2. Одлука:

Повереник је нашао да је жалба неоснована.

Позивајући се на ограничење права на слободан приступ за потребе заштите приватности лица (члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја), Повереник је утврдио да се не може удовољити захтеву јер би се тиме нарушила приватност лица. У конкретном случају нема разлога да се, одмеравајући интересе јавности да зна, с једне стране, и заштите приватности, с друге, превага да првом.

Напомена:

У време доношење одлуке није постојао Закон о заштити података о личности као ни јасна надлежност Повереника у области заштите података о личности. Без обзира на ову чињеницу, коначна одлука Повереника би била истоветна.

Назив случаја:**4.2. М. А., новинарка НУНС-а, против Министарства унутрашњих послова****Званични број:**

07-00-02424/2011-03

Датум одлуке:

7. 3. 2012.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о заштити података о личности, Кривични законик

Одлука:

Повереник је поништио решење Министарства унутрашњих послова и наложио му да достави тражене информације и копије докумената тражиоцу, уз претходну заштиту података о личности (адресних података, јединственог матичног броја).

Кључне речи:

Претежан интерес јавности да зна, ограничење слободног приступа информацијама од јавног значаја, заштита података о личности

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражиља информација А. М., новинарка НУНС-а, тражила је од органа власти да јој достави одређене информације од јавног значаја и копије докумената из којих се може сазнати када, колико пута и у којим полицијским станицама су привођени Л. Б., Д. С, Б. Ш. и Д. О., као и све кривичне пријаве поднете против наведених лица, а из којих се може видети датум подношења, тужилаштва којима су поднета и кривична дела за која су поднете.

Орган власти је решењем одбио захтев тражиље за приступ информацијама од јавног значаја позивајући се на одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одредбе члана 8. тачка 1), члана 16. и члана 35. став 2. Закона о заштити

података о личности, као и члана 102. Кривичног законика РС, наводећи да интерес заштите података о личности и заштите грађана од неовлашћеног коришћења њихових личних података и права на приватност претеже над интересом тражиоца да му се тражени подаци учине доступним.

Тражиља је изјавила жалбу Поверенику сматрајући да је решење неправилно, те да га треба поништити и омогућити јој приступ траженим информацијама. Истакла је да се тражене информације односе на Л. Б., против којег се води судски поступак због тешких кривичних дела, који се налазио у бекству до 2010. године, а ухапшен је у Шпанији, и Д. С., који се налази на Интерполовој потерници, а у полицијским документима се води као вођа новобеоградског клана, те је реч о лицима која су јавности позната по својим криминалним активностима, због чега тражиља сматра да интерес јавности претеже над интересом да се заштити приватност тих лица. За Д. О. и Б. Ш. навела је да се ради о лицима против којих су више пута подношене кривичне пријаве, у вези са преварама у пословима продаје публикација, те да интерес јавности, а посебно оштећених у послу продаје публикација, претеже над потребом да се заштити приватност тих лица.

У изјашњењу на жалбу орган власти је остао при свим наводима изнетим у ожалбеном решењу.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиље основана, те да је погрешно орган власти када је, позивајући се на одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одбио захтев тражиље за приступ траженим информацијама, с обзиром на то да тражиља, у смислу члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да буде информисана о томе да ли орган власти поседује одређене информације од јавног интереса, односно да ли му је она доступна, као и да тражене информације учине доступним.

Повереник је нашао да интерес јавности да зна, у конкретном случају, претеже над интересом заштите приватности лица, полазећи од тога да је реч о лицима и догађајима од интереса за јавност, те да су испуњени услови из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за примену изузетака од заштите приватности у корист права јавности да зна. Наложено је да се, у складу са чланом 12. Закона, претходно заштите они лични подаци у траженим документима у погледу којих јавност не треба да има интерес да зна (јединствени матични број и сл.).

Повереник није могао прихватити као основане разлоге органа власти за ускраћивање информација с позивом и на одредбе члана

102. Кривичног законика Републике Србије које регулишу у којим случајевима се могу давати подаци из казнене евиденције зато што предмет захтева тражиље нису ни били подаци о личности, већ информације у вези са привођењем и поднетим кривичним пријавама.

Напомена:

Члан 8. Закона предвиђа да се права из Закона могу изузетно ограничити ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу или закону, с тим да ниједна одредба закона не сме бити тумачена на начин који би довео до укидања неког права које Закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана.

Чланом 14. Закона предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим:

1. ако је лице на то пристало;
2. ако је реч о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши;
3. ако је реч о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Назив случаја:**4.3. Д. П., новинарка НУНС-а, против Министарства унутрашњих послова****Званични број:**

07-00-02446/2011-03

Датум одлуке:

30. 11. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о заштити података о личности

Одлука:

Повереник је поништио решење Министарства унутрашњих послова и наложио му да тражиоцу достави тражене информације и копије докумената.

Кључне речи:

Претежан интерес права јавности да зна, заштита података о личности (умрлог лица), ограничење слободног приступа информацијама од јавног значаја, приватност

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражиља информација Д. П., новинарка НУНС-а, тражила је од Министарства унутрашњих послова, органа јавне власти, да јој достави одређене информације од јавног значаја и копије докумената из којих се може сазнати када је и у којим полицијским станицама привођен пок. Д. С., вођа организоване криминалне групе из Земуна, као и све кривичне пријаве поднете против пок. Д. С., а из којих се може видети датум подношења, тужилаштво коме је поднета и за које кривично дело је пријава поднета, с тим што ће, пре достављања, заштитити податке о личности, као што су: адреса становања, лични матични број грађана и сл., садржане у тим документима и исте учинити недоступним.

Орган власти је решењем одбио захтев тражиље за приступ информацијама од јавног значаја позивајући се на одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одредбе члана 8. тачка 1), члана 16. и члана 35. став 2. Закона о заштити података о личности, као и члана 102. Кривичног законика, наводећи да се у конкретном случају траже подаци који се односе на умрло лице, па стога, интерес заштите података о личности и заштите грађана од неовлашћеног коришћења њихових личних података и права на приватност претеже над интересом тражиље да јој се тражени подаци учине доступним.

Тражиља информација изјавила је жалбу Поверенику сматрајући да је решење неправилно, те да га треба поништити и омогућити јој приступ траженим информацијама, истичући да постоји велико интересовање јавности за лице о коме је тражила информације, с обзиром на догађаје у којима је то лице учествовало.

У изјашњењу на жалбу орган власти остао је при свим наводима изнетим у ожалбеном решењу, налазећи да на пропису заснован интерес да се лични подаци не учине доступним тражиоцу претеже над интересом тражиоца да му се тражени подаци учине доступним.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиље основана, те да је погрешно орган власти када је, позивајући се на одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја одбио захтев тражиље за приступ траженим информацијама, с обзиром на то да тражиља има право да јој се тражене информације учине доступним у смислу члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који предвиђа да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је иста доступна, као и да му се иста учини доступна ако је у поседу органа власти. Повереник је нашао да интерес јавности да зна, у конкретном случају, несумњиво претеже над интересом заштите приватности овог лица, те да нема сметњи да се тражиоцу омогући приступ траженим информацијама уз издвајање тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу, у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући увид (адреса стана, јединствени матични број), будући да се тражене информације односе на личност и догађај од интереса за јавност, у смислу одредбе члана 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер је пок. Д. С., као вођа организоване криминалне групе из Земуна, учествовао у догађајима од велике важности за јавност (убиство премијера Зорана Ђинђића, изнуде, отмице и сл.).

Напомена:

Члан 8. Закона предвиђа да се права из Закона могу изузетно подврћи ограничењима ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу или закону, с тим да се ниједна одредба Закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које Закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана.

Чланом 14. Закона предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим:

1. ако је лице на то пристало;
2. ако је реч о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши;
3. ако је реч о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Назив случаја:**4.4. „Finance Consulting“, предузеће из Суботице, против Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајинског фонда ПИО, Филијале у Новом Саду****Званични број:**

07-00-01555/2010-03

Датум одлуке:

22. 2. 2012.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о заштити података о личности, Закон о општем управном поступку

Одлука:

Повереник је одбио захтев тражиоца за приступ информацијама од јавног значаја као неоснован.

Кључне речи:

Право јавности да зна, право на приватност, заштита података о личности, информација од јавног значаја, право на слободан приступ

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац информација „Finance Consulting“, предузеће из Суботице, поднео је Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајинском фонду ПИО, Филијали у Новом Саду, као органу јавне власти, захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио достављање података о запослењу извршног дужника Б. М., наводећи да су му тражени подаци потребни у циљу наплате потраживања утврђеног пресудом Општинског суда у Суботици.

Поступајући по поднетом захтеву, орган власти је дописом затражио од тражиоца да достави закључак Основног суда.

Тражилац је поднео жалбу Поверенику будући да орган власти није поступио у складу са чланом 16. Закона.

У одговору на жалбу орган власти је истакао да је тражиоцу доставио допис за допуну захтева, у циљу избегавања негативног одлучивања, а имајући у виду да се у конкретном случају није радило о личном захтеву осигураника, нити његовог пуномоћника, нити је постојао конкретан налог суда за достављање тражених података.

2. Одлука:

Повереник је одбио захтев тражиоца за приступ информацијама од јавног значаја будући да се, у конкретном случају, тражени подаци не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја.

Орган власти није поступио у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер нити је тражиоца обавестио у законском року о поседовању информације, односно доставио му копију траженог документа, нити је донео решење о одбијању захтева.

При доношењу одлуке Повереник је нарочито имао у виду чињеницу да су у конкретном случају предмет захтева тражиоца информације које истовремено представљају податке о личности, у смислу члана 3. Закона о заштити података о личности, чијим приступом би се могло угрозити право на приватност и друга права личности која, према члану 14. Закона, могу бити разлог ограничења права на слободан приступ информацијама од јавног значаја. Повереник је имао у виду несумњив интерес самог тражиоца да од органа власти добије податке о запослењу извршног дужника Б. М. ради наплате потраживања утврђеног пресудом суда, али је у конкретном случају, применом тзв. текста јавног интереса, између права јавности да зна и права на приватност, предност дао заштити података о личности, односно праву на приватност.

Коначно, Повереник је нашао да горенаведено не дира у интерес тражиоца да од органа власти, у посебном поступку, затражи податке који су му неопходни ради наплате потраживања, уколико за то постоји законски основ према прописима на основу којих орган власти, коме се тражилац обратио, врши послове из своје надлежности, у вези са обрадом података.

Назив случаја:**4.5. С. З. из Дебељаче против Општинске управе општине Ковачица****Званични број:**

07-00-02516/2011-03

Датум одлуке:

6. 3. 2012.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закона о заштити података о личности

Одлука:

Повереник је поништио одлуку Општинске управе општине Ковачица и наложио му да обавести тражиоца о томе да ли поседује тражене информације и документацију, и ако их поседује, да их учини доступним тражиоцу, уз обавезу заштите податке о личности, уколико су такви подаци садржани у предметним документима.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, оправдан интерес, право на приватност, злоупотреба права, заштита података о личности

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац С. З. из Дебељаче тражио је од Општинске управе општине Ковачица информације које се односе на регистроване такси превознике на територији општине Ковачица, за период од 2004. године до 1. 9. 2011. године, односно документе у којим су исте садржане, и то:

- документе из којих се може сазнати број регистрованих таксиста, као и то да ли сви они имају место боравка на територији општине Ковачица;
- списак регистрованих такси превозника, поименично, и са местом боравка сваког пријављеног таксисте на територији општине Ковачица.

Орган јавне власти донео је решење којим је одбио захтев тражиоца за слободан приступ информацијама од значаја, позивајући се на чл. 2, 4, 8, 9, 10, 13. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и на члан 8. став 1. тач. 1. и 2. и члан 13. Закона о заштити података о личности, наводећи да тражене информације јавност нема оправдан интерес да зна, те да би давањем тражених информација могле да наступе штетне последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацијама. Такође, орган власти је навео да тражилац злоупотребљава право на приступ информацијама од јавног значаја јер тражи превелик број информација, те да повређује право на приватност физичких лица с обзиром на то да се у траженим информацијама налазе и лични подаци, као и то да су тражене информације већ доступне јавности, јер се на сајту Агенције за привредне регистре могу пронаћи предметни подаци будући да Агенција и врши регистрацију делатности.

Сматрајући да је решење неправилно, тражилац је изјавио жалбу Поверенику у којој је посебно истакао да је нејасно зашто јавност нема оправдан интерес да зна колико је таксиста регистровано из других градова (претежно из Београда) на територији општине Ковачица.

Поступајући по жалби, Повереник је доставио жалбу на изјашњење органу власти.

У одговору на жалбу орган власти је остао при наводима из ожалбеног решења.

2. Одлука:

Повереник је поништио решење органа власти јер је нашао да је орган власти погрешно када је, позивајући се на чл. 2, 4, 8, 9, 10, 13. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одбио захтев тражиоца за приступ траженим информацијама, наводећи да тражене информације јавност нема оправдан интерес да зна, те да би давањем истих могле да наступе штетне последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацијама.

Повереник је нашао да се тражене информације односе на такси превознике који, према Одлуци општине о ауто-такси превозу, морају имати пребивалиште на територији општине Ковачица као један од потребних услова за обављање ове делатности, те да јавност, а самим тим и тражилац има интерес и право да зна да ли лица регистрована за обављање такси превоза на територији општине Ковачица испуњавају за то потребне услове, у складу са одредбом члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, која прописује право на приступ информацијама од јавног значаја, које припада сваком, при чему се оправдан интерес јавности да зна, према члану 2.

Закона, претпоставља, осим ако орган власти не докаже супротно, а што орган власти није учинио.

У ситуацији када се подаци о личности односе на предузетника и када су они битни за обављање његове делатности као предузетника, они не могу уживати заштиту у мери у којој се та заштита Законом о заштити података о личности обезбеђује физичком лицу, „обичном“ грађанину.

Повереник је такође нашао да није било оправдано да орган власти ускрати приступ траженим информацијама ради заштите претежнијих интереса, јер орган власти није пружио ваљан доказ о оправданости ограничења приступа траженим информацијама, односно није доказао које би то, наводно, тешке правне и друге последице наступиле одобравањем приступа траженим информацијама, а што је предуслов за ускраћивање права на приступ информацији од јавног значаја, прописаног чланом 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а Повереник је нашао да тражене информације нису таквог карактера да би биле изузете из слободног приступа на основу наведене одредбе Закона.

Повереник је потврдио чињеницу да јавности не треба учинити доступним податке о личности садржане у траженим документима, као што су адреса становања, лични матични број грађана, датум рођења и сл., који уживају заштиту у складу са Законом о заштити података о личности, али је нашао да је неоснована одлука органа власти да због тога ускрати приступ свим траженим информацијама, ако се има у виду одредба члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, која у таквим ситуацијама даје могућност органу власти да претходно издвоји и заштити такве информације, а преостали део документа учини доступним.

Повереник није прихватио ни став органа власти да тражилац злоупотребљава право на приступ информацијама од јавног значаја јер тражи превелик број информација, с обзиром на то да обим тражених информација не може бити разлог за одбијање захтева тражиоца, већ би могао бити разлог за продужење законског рока за поступање првостепеног органа по захтеву, како је прописано чланом 16. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Повереник је ценио навод органа власти да су тражене информације већ доступне јавности, будући да су објављене на сајту Агенције за привредне регистре, али исте нису били од утицаја на доношење другачије одлуке, јер је орган власти, у складу са чланом 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, био дужан да независно од поменуте чињенице, у одговору на захтев означити носач информације, односно где је и када тражена информација објављена, осим ако је то општепознато, што у конкретном случају није учинио.

Назив случаја:**4.6. Удружење грађана „25М“, Нови Пазар против Центра за социјални рад Нови Пазар****Званични број:**

07-00-02058/2010-03

Датум одлуке:

23. 11. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку, Закон о заштити података о личности

Одлука:

Повереник је одбио жалбу као неосновану.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, заштита личних података, право на приватност, ограничење права на слободан приступ информацијама од јавног значаја

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац, Удружење грађана „25М“, Нови Пазар тражило је од Центра за социјални рад Нови Пазар копије решења лица која су корисници материјалне помоћи за 2010. годину из улица Хађет, Херцеговачке и Гаврила Принципа у Новом Пазару.

Орган јавне власти донео је решење којим је одбио захтев тражиоца, у складу са одредбама члана 14. и члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и одредбама Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада Центра.

Тражилац је изјавио жалбу Поверенику против одлуке органа власти.

Повереник је доставио жалбу органу јавне власти на изјашњење.

У одговору на жалбу орган власти је остао при наводима из образложења ожалбеног решења.

2. Одлука:

Повереник је одбио жалбу као неосновану наставши да је правилно поступио орган власти када је донео решење којим је одбио захтев тражиоца позивајући се на члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је предвиђено да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим ако је лице у односу на које се тражи информација на то пристало; ако је реч о личности, појави и догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши; или ако се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Повереник је нашао да се у конкретном случају ради о информацијама таковог карактера (нарочито осетљиви подаци у смислу члана 16. став 1. Закона о заштити података о личности), да би се, уколико се учине доступне јавности, озбиљно угрозило право на приватност лица на које се информације односе, а да истовремено не постоје услови за изузетак, предвиђени у члану 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, будући да Удружење није пружило било какав доказ о постојању таквих околност.

Назив случаја:**4.7. П. Г. из Београда против Министарства унутрашњих послова Републике Србије****Званични број:**

07-00-00398/2011-03

Датум одлуке:

26. 3. 2012.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку, Закон о заштити података о личности

Одлука:

Повереник је поништио решење Министарства унутрашњих послова и вратио предмет на поновни поступак.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, нарочито осетљиви подаци, заштита података о личности, право приватности, информација од јавног значаја, пристанак на обраду података

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац П. Г. из Београда тражио је Министарству унутрашњих послова да му достави копију записника сачињеног у станици полиције Земун дана 3. 2. 2006. у вези са његовом покојном мајком Ј. П.

Орган власти најпре није одговорио на захтев тражиоца због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику. Накнадно, орган власти је донео решење којим је одбио захтев тражиоца, позивајући се на члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Тражилац је, незадовољан одлуком органа власти, поднео нову жалбу Поверенику, где је навео да је записник сачињен на његову иницијативу, те да разлози решења заштите приватности других лица давањем документа неовлашћеном лицу нису основани јер би се достављањем траженог записника заправо нарушила његова приватност.

Повереник је доставио жалбу органу јавне власти на изјашњење.

У одговору на жалбу орган власти је остао при наводима из ожалбеном решења, истичући да би се удовољавањем постављеном захтеву повредило право на приватност лица, гарантовано Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер записник садржи изјаве брата палиоца и дежурног лекара КБЦ „Земун“ који се изјашњавао о здравственом стању пок. П. Ј. приликом пријема на болничко лечење, истичући и да је брат палиоца био старалац пок. П. Ј., а да су подаци о здравственом стању лица нарочито осетљиви подаци у смислу Закона о заштити података о личности.

2. Одлука:

Поступајући по жалби, Повереник је поништио првостепено решење и предмет вратио на поновни поступак јер је нашао да орган власти није утврдио све чињенице од значаја за доношење правилне одлуке, а на шта је био обавезан у складу са чланом 125. став 1. Закона о општем управном поступку, којим је прописано да се пре доношења решења морају утврдити све одлучне чињенице и околности које су од значаја за доношење решења и странкама омогућити да остваре и заштите своја права и правне интересе.

Повереник је утврдио као неспорно да је тражилац, као информацију од јавног значаја која је доступна било коме, тражио информације које, између осталог, садрже податке, тј. информације у вези са здравственим стањем његове покојне мајке, које представљају нарочито осетљиве податке који се могу обрађивати на основу слободног приступа лица (осим када законом није дозвољена обрада ни уз пристанак), те да не постоји могућност давања сагласности лица на које се информација односи с обзиром на то да је реч о преминулом лицу.

Повереник је утврдио да приликом доношења ожалбени одлуке орган власти није имао у виду чињеницу да је тражилац син преминуле, као и да као законски наследник умрлог лица, спада у круг лица које може дати пристанак за обраду података, у складу са чланом 10, став 6. Закона о заштити података о личности, који предвиђа да пристанак за обраду података о лицу које је умрло могу дати супружник, деца са навршених 15 година живота, родитељи, браћа и сестре, односно законски наследници или лице које је за то одредио умрли.

Повереник је нашао да је из списка предмета нејасно да ли је орган власти предочио тражиоцу да ако се информације о здравственом стању његове мајке учине доступне тражиоцу на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, то подразумева обавезу органа власти да исте информације учини доступним и сваком другом потенцијалном тражиоцу, с обзиром на то да је тражилац поднео захтев за слободан приступ информацијама.

Повереник је такође нашао да је нејасно да ли је тражилац упознат са својим правима по Закону о заштити података о личности, који му омогућава да добије одређене информације, као што су лични подаци његове пок. мајке, са значајном разликом која се огледа у чињеници да би информације до којих би дошао на основу одредаба поменутог закона биле доступне само њему, али не би биле доступне читавој јавности.

Имајући у виду да тражени записник садржи и изјаву трећег лица, односно брата жалиоца, те да би се његовим објављивањем евентуално могло повредити и његово право на приватност, Повереник је нашао да је орган власти био дужан да испита да ли су се, у одсуству сагласности лица на које се информације односе, стекли услови из члана 14. став 1. тач. 2. и 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно да ли се евентуално ради о догађају од интереса за јавност, односно лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације, у ком случају би се тражене информације могле учинити доступним као информације од јавног значаја.

Повереник је органу власти указао на то да у поновном поступку поступи у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, водећи рачуна о испуњености услова из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези са цитираним одредбама Закона о заштити података о личности, и налажући да посебно цени да ли су се стекли законски услови да се информације које се тичу приватности лица учине доступним, и да ли само тражиоцу, као наследнику у складу са Законом о заштити података о личности, или као информацију од јавног значаја, у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да ли постоји неки од разлога за ограничење овог права за слободан приступ информацијама од јавног значаја, ради заштите неког од такође легитимних заштићених интереса који претежу над интересом јавности да зна.

Напомена:

Члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја гласи:

„Орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим:

1. ако је лице на то пристало;
2. ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о носиоцу државне и политичке

функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши;

3. ако се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.“

5. Угрожавање поступка

Назив случаја:

5.1. А. И., новинар „Грађанског листа“, против Окружног суда у Новом Саду

Званични број:

07-00-00426/2006-03

Датум одлуке:

19. 5. 2006.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је поништио решење Окружног суда у Новом Саду и наложио Суду да достави тражиоцу копију траженог документа.

Кључне речи:

Искључење и ограничење слободног приступа информацијама од јавног значаја, претежнији интерес, суд

Резиме:*1. Чињенице:*

Тражилац информација А. И. поднео је захтев за слободан приступ информацијама Окружном суду у Новом Саду, којим је тражио копију одлуке Врховног суда Србије којом је укинута пресуда Окружног суда у Новом Саду донета у поступку против окривљених Ч. Д., В. Ш. и Д. К.

Орган јавне власти је донео решење којим је одбио захтев тражиоца уз образложење да би стављање на увид другостепене одлуке Врховног суда Србије, у ситуацији када овај поступак није правоснажно окончан, угрозило вођење судског поступка и отежало спровођење доказног поступка током предстојећег суђења у смислу члана 9. став 2. Закона.

Тражилац је поднео жалбу Поверенику са предлогом да Повереник поништи решење органа власти јер је исто неосновано, с обзиром на то да је тражена информација већ достављена свим заинтересованим

странама у поступку, које могу утицати на спровођење доказног поступка током предстојећег суђења.

У одговору на жалбу орган власти је навео да се објављивањем и стављањем на увид широкој јавности разлога које је Врховни суд Србије изнео у решењу чију копију је тражилац информација тражио, као и упутства Врховног суда Србије које орган власти треба да испоштује у поновљеном поступку, утиче на ток суђења и презумира не само исход поступка него и евентуална кривица окривљених лица и пре његовог коначног окончања. На тај начин омета се ток поступка јер утицај на ток поступка имају не само стране у поступку које су примиле решење већ и друга лица, а пре свега сведоци и вештаци.

Поред тога, орган власти је навео, како је у питању одлука другог органа, а не његова, да се тражилац може истим захтевом обратити и Врховном суду Србије ради достављања наведене одлуке.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана.

Повереник је нашао да је орган власти погрешно када је одбио захтев тражиоца јер није доказао да би тражени приступ информацијама угрозио, омео или отежао вођење судског поступка. У складу са чланом 9. став 1. тачка 2. закона на који се орган власти позвао у образложењу решења, поред услова да се ради о заштити неког интереса прописаног чланом 9, потребно је утврдити и да би тај интерес био озбиљно повређен. Како у конкретном случају орган власти није навео доказе о тим претежнијим интересима, а Повереник није нашао да такав интерес постоји, решење органа власти је морало бити поништено.

Повереник је ценио навод органа власти да се тражилац захтевом за тражење копије одлуке може обратити другом органу, али је нашао да исти није могао бити уважен зато што је са становишта Закона ирелевантно да ли је тражена информација настала у раду органа власти или у вези са његовим радом. Битно је само да се ради о информацији којом располаже орган јавне власти и за коју јавност има оправдан интерес да зна.

Напомена:

Чланом 9. став 1. тачка 2. Закона предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме угрозио, омео или отежао спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка, вођење судског поступка, извршење пресуде или спровођење казне, или који други правно уређени поступак, или фер поступање и правично суђење.

Назив случаја:**5.2. Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
против Комисије за хартије од вредности****Званични број:**

07-00-01750/2010-03

Датум одлуке:

21. 10. 2010.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку, Закон о тржишту хартија од вредности

Одлука:

Повереник је поништио решење и наложио Комисији за хартије од вредности да обавести тражиоца о томе да ли поседује тражене информације и достави копије докумената са расположивим информацијама.

Кључне речи:

Информација од јавног значаја, искључење и ограничење слободног приступа информацијама од јавног значаја, службена тајна, ометање преткривичног поступка

Резиме:**1. Чињенице:**

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије поднео је три захтева Комисији за хартије од вредности, органу јавне власти, којим је тражио информације настале у вези са поступком издавања одобрења за преузимање акција Трговинског акционарског друштва „Ц маркет“ а. д. по захтеву Друштва за промет и услуге „Пример Ц“ д. о. О. Београд и информације настале у поступку надзора и контроле продаје акција компаније „Новости“ и копије докумената у којима су исте садржане:

- копију комплетне документације којом располаже, укључујући и копију понуде предузећа „Пример Ц“ за преузимање акција

Трговинског акционарског друштва „Ц маркет“ а. д. са пратећом документацијом, као и све касније корекције понуде;

- копију/копије решења којима је предузећу „Stadlux realestate“ д. о. о. и друштву „ArDOS Holding GmbH“ из Салцбурга у поступку надзора и контроле продаје акција Компаније „Новости“ наложено да у року од три месеца истакну понуду за преузимање свих акција ове медијске куће или да продају вишак акција до укупног броја који не прелази 25% од броја акција са правом гласа, затим копију документа који садржи информацију о извршењу наведених решења, као и документа који садржи понуду немачке компаније „WAZ“ за преузимање акција компаније „Новости“.

Орган власти је донео три решења којима је одбио захтеве тражиоца уз образложење да тражене информације нису информације од јавног значаја у смислу члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да постоје ограничења слободног приступа, прописана одредбом члана 9. тач. 2) и 5) Закона.

Тражилац је поднео три жалбе Поверенику против решења којим су одбијени његови захтеви.

У одговорима на жалбу орган власти је остао код навода изнетих у решењима и предложио да се жалба подносиоца одбије као неоснована.

Орган власти је навео да поступак приватизације јесте јаван, али да одређени поступци пред тим органом нису јавни и, како Комисија није надлежна за спровођење поступка приватизације, то ни информације настале у раду Комисије у поступку надзора и контроле нису информације од јавног значаја. Осим тога, по сазнању Комисије у току је преткривични поступак због сумње у незаконитост преузимања акција компаније „Новости“.

Даље је навео да је чланом 239. став 1. Закона о тржишту хартија од вредности прописано да су запослени дужни да чувају податке, односно информације до којих су дошли у вези са вршењем функције, осим података који су доступни јавности, и те податке не смеју саопштавати трећим лицима с обзиром на то да се наведени подаци сматрају службеном тајном чијим одавањем би могла бити нанета штета финансијском тржишту и националној економији. Изузетно, ове информације се могу саопштавати и ставити на увид само на основу налога суда, односно надлежног органа управе.

2. Одлука:

Повереник је спојио поступак по све три жалбе и наложио органу власти да обавести тражиоца да ли поседује тражене информације и уколико их поседује, да их достави тражиоцу, јер је нашао да је орган

власти погрешним тумачењем одредаба члана 2, члана 9. став 1. тач. 2) и 5) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја донео ожалбене одлуке.

Повереник је нашао да је погрешно становиште органа власти по коме „јавност“ одређене информације произлази из „јавности“ поступка који је претходио доношењу документа који садржи одређену информацију, односно да тражене информације нису од јавног значаја јер су настале у поступку вршења контроле и надзора и као такве могу бити доступне под одређеним условима само одређеном кругу лица, односно органа. Наиме, чињеница да ли је нека информација истовремено и информација од јавног значаја, у смислу члана 2. Закона, зависи од тога да ли испуњава законом прописане услове: (i) да је настала у раду и у вези са радом органа јавне власти, (ii) да је садржана у одређеном документу којим орган власти располаже и (iii) да јавност има оправдан интерес да зна, при чему се оправдан интерес јавности да зна увек претпоставља у погледу свих информација којима орган власти располаже, осим ако орган власти не докаже супротно. Да ли треба одобрити приступ одређеним информацијама, односно документима у поседу органа јавне власти, по оцени Повереника, не зависи искључиво од тога да ли је поступак у коме су информације настале био јаван или није, већ да ли у тренутку поступања по захтеву тражиоца, постоје прописани услови за ускраћивање слободног приступа информацијама са становишта ограничења прописаних Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Пошавши од претпоставке да орган власти поседује тражене информације, иако се о томе није изричито изјаснио, Повереник је истакао следеће: да би орган власти ускратио приступ траженим документима са позивом на одредбу члана 9. став 1. тач. 2) и 5) Закона, орган власти је дужан да докаже да је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде неког од законом заштићених интереса, односно да би приступом траженим информацијама могла настати штета (и то не хипотетичка, већ реална озбиљна штета) по законом заштићена добра, као што су живот, здравље или које друго лично добро неког лица или би се угрозило, омело или отежало спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка, вођење судског поступка, одбрана земље, национална и јавна безбедност, управљање економским процесима у земљи и да би та штета била већа од штете по јавни интерес због одбијања приступа информацији.

Како Законом о слободном приступу информацијама нису прописани апсолутни изузеци од слободног приступа информацијама што би подразумевало само постојање изузетака због којих је потребно ограничити приступ, већ се ради о релативним изузецима

што подразумева да, када се орган власти позива на неки од законом прописаних изузетка, дужан је да докаже да би слободним приступом траженим информацијама наступила реална штета по законом заштићене интересе који претежу над интересом јавности да зна.

Повереник је навео да би вођење преткривичног поступка могао бити разлог за ускраћивање права на приступ траженим информацијама само у случају ако би орган власти учинио вероватним да би приступ информацијама које се односе на поступак за преузимање акционарских друштава и надзор над спровођењем овог поступка могао озбиљно угрозити вођење поступка или пак угрозити, омести или отежати спречавање или откривање кривичног дела. Имајући у виду природу тражених информација, односно да је реч о информацијама које су настале у поступку јавне понуде за преузимање, као и контроле продаје акција, Повереник није нашао на који начин би тражене информације могле омести вођење преткривичног поступка. Поред тога, по оцени Повереника, чак и да је преткривични поступак у току, о чему орган власти није доставио ниједан доказ, евентуално ограничење би имало оправдања са становишта органа пред којим се води преткривични поступак, тј. у случају да су тражене информације заиста и достављене на захтев надлежног органа пред којим се тај поступак води.

Навод органа власти да, у смислу члана 239. Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената, подаци о издаваоцима, односно лицима над којима Комисија врши надзор представљају службену тајну такође није оправдан разлог за ускраћивање права на приступ траженим информацијама, јер када орган власти информацију од јавног значаја чини доступном у складу и на основу закона о доступности информацијама, тада се не ради о неовлашћеном објављивању информација. Поред тога, органу власти увек стоји на располагању могућност издвајања тражене информације од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да омогући увид (члан 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја).

Како се у конкретном случају ради о информацијама поводом приватизације предузећа „Ц маркет“ и компаније „Новости“ које су изазвале посебно интересовање у јавности, то по оцени Повереника ове информације, као и уопште информације које се тичу приватизације друштвених предузећа и медија, контроле законитости токова на тржишту капитала и сл., морају бити јавно доступне и без посебног захтева јавности.

Цењен је навод органа да је до неблаговремености у поступању дошло зато што тражилац није определио да захтеве подноси ради остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја, али исти није могао да утиче на одлуку, јер тражилац информације не

може трпети штету на рачун права које му припада по основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја због непознавања одредаба Закона од стране органа коме је захтев поднет.

Ако орган власти није препознао као захтев за приступ информацијама захтев стручно-саветодавног тела Владе, основаног у циљу ефикасне борбе против корупције, са којим би орган власти требало да има сарадњу на остварењу интереса заштите законитости у поступцима приватизација и без позивања на правни основ за доношење захтева, те чак и да су захтеви имали такве недостатке да се по њима није могло поступати, овлашћено лице органа је у складу са одредбом члана 15. став 5. Закона морало од тражиоца захтевати да недостатке у одређеном року отклони, што у конкретном случају није учињено, а Повереник налази да су захтеви такви да није било сметњи да се по њима поступа.

Назив случаја:**5.3. В. Б. против Основног суда у Шапцу****Званични број:**

07-00-00538/2011-03

Датум одлуке:

10. 5. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је поништио решење Основног суда у Шапцу и наложио да тражиоцу омогући увид у документе уз претходну заштиту података о личности (адресни подаци, јединствени матични број, имена и презимена свих лица изузев службених лица и сл.).

Кључне речи:

Угрожавање поступка, право на приватност, оправдан интерес, делимичан приступ информацијама, право на слободан приступ информацијама

Резиме предмета:*1. Чињенице:*

Тражилац информација В. Б. поднео је захтев за приступ информацијама Основном суду у Шапцу, органу јавне власти, којим је тражио приступ информацијама увидом у архивиране кривичне предмете тада Општинског суда у Шапцу. Основни суд у Шапцу одбио је захтев и донео решење о одбијању.

Тражилац је поднео жалбу Поверенику.

У одговору на жалбу оран власти се изјаснио да је, између осталог, Судским пословником прописано да председник суда даје дозволу за прегледање списа по њиховом правоснажном окончању, само када је захтев поднет од стране странке или трећих лица која имају оправдани интерес. У одговору на жалбу, орган власти навео је да би, сходно члану 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама

од јавног значаја, омогућавање увида у наведене правоснажне кривичне предмете у конкретном случају омело и отежало вођење кривичног поступка у коме учествује тражилац информације. Орган је у одговору навео и да је према члану 14. Закона било потребно заштитити право на приватност лица на које се тражена информација односи, јер се не ради о лицу које је на то пристало, нити о лицу које је носилац јавне функције односно о догађају од интереса за јавност, нити о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражене информације.

2. Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио органу власти да достави тражене информације, уз претходну заштиту података о личности.

Ценећи наводе из одговора на жалбу Основног суда у Шапцу, Повереник је нашао да је орган власти погрешно позивајући се на одредбе чл. 9. и 14. Закона. У погледу члана 9. Закона орган власти је дужан да докаже да је у конкретном случају оправдано да ускрати приступ информацијама. Повереник је нашао да орган власти није пружио ваљани доказ о оправданости ограничења с обзиром на то да се радило о захтеву за приступ архивираним предметима, а не о поступку који је у току. У погледу члана 14. Закона, Повереник није прихватио навод органа власти да је приступ могао бити ограничен у циљу заштите приватности. Наиме, члан 12. Закона омогућава издавање тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу. Такође, Повереник није прихватио као ваљан разлог одбијање приступа на основу Судског пословника, којим се условљава приступ информацијама постојањем оправданог интереса. Наиме, чл. 5. и 6. Закона искључују доказивање оправданог интереса као услова за остваривање права, а према члану 4. Закона, оправдан интерес јавности да зна постоји увек у погледу свих информација у поседу органа власти, све док орган не докаже супротно.

Повереник је нашао да Основни суд у Шапцу није пружио ваљан доказ о оправданости искључења права на приступ информацијама и наложио органу власти да достави тражене информације тражиоцу.

Назив случаја:**5.4. М. Ч., новинар РТВ „Политика“, против Републичке дирекције за имовину Републике Србије****Званични број:**

07-00-01187/2008-03

Датум одлуке:

20. 1. 2009.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије да тражиоцу учини доступним тражене информације.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, располагање државном имовином, поступак у току, претежнији интерес

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац М. Ч., новинар РТВ „Политика“, тражио је од Републичке дирекције за имовину Републике Србије информације у вези са поступком давања на коришћење Граду Чачку непокретности која се налази на територији града Чачка, познате као магацин „Браће Љујић“, односно копије докумената који садрже тражене информације, и то:

- захтев Града Чачка Влади Републике Србије да им се непокретност додели на коришћење, без накнаде;
- предлог закључка који је Дирекција припремила ради упућивања Влади Републике Србије на разматрање и одлучивање;
- акте којима је предлог закључка упућен надлежним државним органима и организацијама ради прибављања мишљења.

Орган власти је одговорио на захтев тражиоца наводећи да се Град Чачак обратио Дирекцији захтевом од 22. 7. 2008. године да

Влада Републике Србије, у смислу члана 8. став 2. Закона о средствима у својини Републике Србије, донесе одлуку којом се Граду Чачку даје на коришћење, без накнаде, непокретност коју чини пословни објекат – магацин „Браће Љујић“, са правом коришћења земљишта под објектом и земљишта које служи за редовну употребу објекта, да поступак који поводом захтева Града Чачка пред Дирекцијом није окончан, те да Дирекција није у могућности да му достави тражене информације, односно копије докумената.

Поводом одговора органа власти, тражилац је изјавио жалбу Поверенику.

У одговору на жалбу орган власти је истакао да поступак давања на коришћење предметних непокретности Граду Чачку још није окончан зато што Влада о истом још увек није одлучила, с обзиром на то да је предлог закључка, који је Дирекција припремила ради упућивања Влади Републике Србије на разматрање и одлучивање, упућен надлежним државним органима и организацијама у складу са законском процедуром, ради прибављања мишљења у вези са наведеним, који поступак прибављања мишљења је још увек у току.

Такође, орган власти је навео да ће након окончања поступка по захтеву Града Чачка, односно када о истом одлучи Влада Републике Србије, одлуку проследити тражиоцу и Поверенику за информације од јавног значаја.

2. Одлука:

Повереник је наложио органу власти да поступи по захтеву тражиоца и достави му тражене информације и документацију.

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана јер орган власти није поступио по захтеву тражиоца, нити је донео решење којим одбија његов захтев.

Наиме, орган власти није оспорио да поседује тражене информације, али је подносиоцу захтева ускратио право на исте, са образложењем да је поступак давања земљишта на коришћење још увек у току и да ће тек по окончању истог доставити тражене податке и подносиоцу захтева, а што је супротно члану 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који прописује да је орган власти дужан да тражиоца обавести о томе да ли поседује тражене информације, односно достави му копије докумената у којима су оне садржане уколико такве документе поседује, без одлагања, а најкасније у року од 15 дана или да у супротном донесе решење о одбијању захтева и исто образложио писаним путем, у смислу става 10. истог члана.

Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву, у смислу цитираних одредаба Закона, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је сам одлучивао по захтеву

и нашао да је неспорно право тражиоца на тражене информације, у смислу члана 5. Закона, по коме свако има право да му се информација од јавног значаја учини доступном.

Повереник је ценио наводе органа власти да тражиоцу не могу бити достављене тражене информације зато што поступак давања земљишта на коришћење није окончан, али исти није могао бити уважен.

Наиме, члан 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја таксативно предвиђа изузетке од обавезе органа јавне власти да поступи по захтеву тражиоца, у случају постојања претежнијег интереса од интереса јавности да зна, међу којима је, између осталог, и интерес вођења одређеног правно уређеног поступка, с тим што је орган јавне власти у обавези да докаже да би чињење доступним тражене информације у конкретном случају озбиљно угрозило или отежало вођење таквог поступка. То орган власти није учинио, нити је указао које би тешке правне или друге последице омогућавањем приступа траженим информацијама могле наступити.

Напомена:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у члану 9. став 1. тачка 2), предвиђа да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме угрозио, омео или отежао спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка, вођење судског поступка, извршење пресуде или спровођење казне, или који други правно уређени поступак, или фер поступање и правично суђење.

Назив случаја:**5.5. П. М. из Београда против Министарства просвете и науке Републике Србије****Званични број:**

07-00-01533/2010-03

Датум одлуке:

24. 10. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је поништио одлуку Министарства просвете и науке и наложио достављање тражене информација, односно копије докумената у којима су исте садржане тражиоцу.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, судски поступак, интерес судског поступка, претежнији интерес

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражиља П. М. је тражила од Министарства просвете и науке Републике Србије информације у вези са уџбеницима одабраним од стране школа у Републици Србији за школску 2010/2011. и 2009/2010. годину, односно копије докумената у којима су исте садржане, а из којих се може сазнати (i) укупан број примерака одабраних уџбеника „Математика 2а“ и „Математика 2б“, аутора: В. Дрезгић, А. Цветковић, Б. Вељковић и С. Ђекић, у издању Издавачке куће „Едука“, (ii) укупан број примерака одабраних уџбеника „Нови буквар“, аутора: Б. Матијевић, Љ. Вдовић и Р. Јанаћковић, у издању Издавачке куће „Едука“ и (iii) списак школа које су одабрале неке или све наведене уџбенике.

Орган власти је решењем одбио захтев тражиље зато што би достављање тражених информација било супротно одредбама члана 9. тачка 2) Закона о слободном приступу информацијама од јавног

значаја, јер је у току судски поступак између Издавачке кућа „Едука“ и одређене друге издавачке куће, као и истражни поступак у вези са тим, те да се тражене информације односе на једног од учесника у тим поступцима.

Тражиља информација је поднела жалбу Поверенику против решења којим је одбијен њен захтев.

У одговорима на жалбу орган власти је остао код навода изнетих у решењима, наводећи да су у току одређени судски поступци у вези са евентуалном повредом ауторских права у којима је учесник Издавачка кућа „Едука“, а поводом чега су Први општински суд у Београду и Прво општинско тужилаштво у Београду већ затражили информације од органа власти, и то о начину одобравања наведених уџбеника. Орган власти је такође навео да осим на захтев суда, нема обавезу да пружа информације нити сме на било који начин да утиче на ток судских поступака у складу са одредбама члана 9. став 1. тачка 2) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

2. Одлука:

Повереник је поништио решење органа власти јер је нашао да је жалба основана.

Повереник је нашао да је орган власти погрешно када је одбио захтев тражиље јер није доказао да су испуњени сви за то прописани услови из члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно (1) да постоји неки од законом побројаних интереса који се супротставља интересу тражиоца, тј. јавности да зна, (2) да би приступом информацији тај виши интерес био озбиљно повређен и (3) да је то неопходно у демократском друштву.

У складу са чланом 9. став 1. тачка 2) закона на који се орган власти позвао у решењу, поред услова да се ради о заштити неког интереса прописаног чланом 9, потребно је утврдити и да би тај интерес био озбиљно повређен. Како у конкретном случају орган власти није изнео ниједан разлог због кога би, евентуално, било оправдано ускратити приступ траженим информацијама (осим што је истакао да је у току судски поступак и да се тражене информације односе на једног од учесника поступка), а Повереник није нашао да су тражене информације таквог карактера да би их орган власти могао ускратити тражиљи, решење је морало бити поништено.

Сама чињеница вођења одређених судских поступака не може бити довољан разлог за ускраћивање права на приступ информацијама које се односе на учеснике тих поступака или догађаје у вези са којима се исти воде, већ морају постојати и околности које указују на то да би се чињењем тих информација доступним јавности озбиљно угрозили интереси вођења поступка, а што орган власти није доказао.

Напомена:

Члан 9. став 1. тачка 2) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да орган власти право на приступ информацијама од јавног значаја може ограничити, ако би тиме: „угрозио, омео или отежао спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка, вођење судског поступка, извршење пресуде или спровођење казне, или који други правно уређени поступак, или фер поступање и правично суђење“.

Члан 8. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја гласи:

„Права из овог закона могу се изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу или закону.“

6. Информације су објављене и доступне

Назив случаја:**6.1. К. С. против Правног факултета Универзитета у Београду****Званични број:**

07-00-02503-03

Датум одлуке:

13. 1.2012.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је делимично усвојио жалбу и наложио Правном факултету Универзитета у Београду да достави копију одлуке о критеријумима за одређивање ранг листе кандидата мастер академских студија чије се образовање финансира из буџета Републике Србије у 2010/2011. години.

Одбио је као неосновану жалбу у односу на преостали део захтева тражиље.

Кључне речи:

Објављене информације, огласна табла, делимично усвојена жалба

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражиља информација К. С. је поднела захтев Правном факултету Универзитета у Београду, као органу јавне власти, којим је тражила копију одлуке о критеријумима за одређивање ранг-листе кандидата мастер академских студија чије се образовање финансира из буџета Републике Србије у 2010/2011. години и копије одлуке којом је утврђен број (38) кандидата који ће се финансирати из буџета Републике Србије.

Како одговор није добила, тражиља је изјавила жалбу Поверенику због непоступања по њеном захтеву.

Повереник је доставио жалбу органу власти на изјашњење. У свом изјашњењу на жалбу орган власти је навео да у прилогу доставља копију одговора упућеног тражиљи и враћене коверте са назнаком да достава није успела.

2. Одлука:

Повереник је усвојио жалбу у делу у којем је тражиља захтевала од органа власти да јој достави копију одлуке о критеријумима за одређивање ранг-листе кандидата мастер академских студија чије се образовање финансира из буџета Републике Србије у 2010/2011. години, јер је нашао да је жалба у том делу основана, с обзиром на то да орган власти иако је на то био обавезан у складу са чланом 16. Закона, није доставио доказ да је копију траженог документа заиста и доставио уз обавештење тражиљи. Повереник је навео да навод из обавештења упућеног тражиљи да је предметна одлука објављена на огласној табли и на сајту Правног факултета без навођења интернет-адресе на којој информација може бити нађена, не може бити третиран као поступање органа власти по захтеву тражиоца у складу са чланом 10. Закона, због тога што је овим чланом прописано да ако се ради о информацији која је већ објављена и доступна у земљи или на интернету, орган власти не мора тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, али мора у одговору на захтев означити носач информације (број службеног гласила, назив публикације и сл.), где је и када тражена информација објављена, осим ако је то општепознато. Такође, информација која је била објављена на огласној табли у једном тренутку не може се сматрати општедоступном информацијом у смислу члана 10. Закона, који подразумева да је информација лако доступна тражиоцу у време када је захтевана.

Повереник је нашао да је жалба неоснована у делу у којем је тражиља информација захтевала достављање копије одлуке којом је утврђен број (38) кандидата који ће се финансирати из буџета Републике Србије, с обзиром на то да је орган власти, поступајући по захтеву тражиље, у складу са чланом 10. Закона, дописом обавестио тражиљу да је наведену одлуку донела Влада Републике Србије и да је иста објављена у „Службеном гласнику РС“, број 79, од 29. октобра 2010. године.

Назив случаја:**6.2. С. К. против Републичког завода за статистику****Званични број:**

07-00-00013/2007-03

Датум одлуке:

15. 1.2008.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је одбио жалбу као неосновану.

Кључне речи:

Информације доступне и објављене, неоснована жалба, одустанак од жалбе

Резиме:*1. Чињенице:*

Тражилац информација С. К. тражио је од Републичког завода за статистику информације о висини просечне месечне зараде у Београду у привреди и непривреди у периоду од августа 1999. године до дана подношења захтева. Орган јавне власти одбио је захтев и обавестио тражиоца да су информације објављене и доступне јавности.

С. К. је поднео жалбу Поверенику.

У одговору на жалбу орган власти поновио је наводе и изнео да је жалба неоснована јер је обавестио тражиоца да су тражене информације доступне и навео носаче информација, те да по члану 10. Закона није у обавези да му доставља информације.

2. Одлука:

Повереник је одбио жалбу као неосновану и нашао да је орган власти правилно поступио када је одбио захтев тражиоца. Повереник је утврдио да су тражене информације биле доступне јавности и објављене, као и да је тражилац правилно био обавештен о носачу информација.

Назив случаја:**6.3. „Рекреатурс“ а. д. из Београда против Основног суда у Пожеги****Званични број:**

07-00-00131/2012-03

Датум одлуке:

16. 3. 2012.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку

Одлука:

Повереник је усвојио жалбу у делу као основану и наложио Основном суду у Пожеги достављање копија тражених докумената.

Жалба је одбијена у делу као неоснована.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, објављене информације, информација од јавног значаја, делимично усвојена жалба

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Подносилац „Рекреатурс“ а. д. из Београда поднео је захтев Основном суду у Пожеги којим је тражио информације, односно копије докумената у којима су исте садржане, и то:

1. копију дела књиге пријема из које се види када је и под којим бројем заведена тужба у предмету Основног суда у Пожеги, судска јединица Ивањица (II-П1-444/11);
2. копију дела књиге пријема из које се види по један заводни пријем поште непосредно пре и после пријема наведене тужбе (II-П1-444/11);
3. информације о томе када је тужба (II-П1-444/11) достављена суду, када је дата судији у рад и зашто је од тренутка пријема тужбе до тренутка њеног достављања судији у рад прошло два месеца.

Орган власти је обавестио тражиоца да у списима предмета поводом тражених информације нема пуномоћја за заступање, те је навео да су у вези са поступањем са тужбом у питању годишњи одмори.

Због недобијања тражених информација, тражилац је изјавио жалбу Поверенику.

Повереник је доставио жалбу органу јавне власти на изјашњење.

У одговору на жалбу орган власти није оспорио да се ради о информацијама насталим у раду, односно у вези са радом суда, као и да се оне налазе у његовом поседу, али је навео да је тражилац до тражених информација могао доћи на други начин, и то увидом у објављене податке на интернет-порталу судова Републике Србије, доступном јавности, који између осталог, садржи податке о датуму пријема тужбе, основу спора, именима странака и датуму када је предмет додељен судији у рад, или увидом у списе предмета у писарници суда, те стога, сматра да су информације већ учињене доступним јавности, самим тим и тражиоцу.

У погледу захтева који се односи на информације о томе због чега је од тренутка пријема до тренутка достављања тужбе у рад судији протекло два месеца, орган власти је истакао да таква информација није информација од јавног значаја јер није опредмећена, односно није садржана у одређеном документу, у складу са чланом 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али да је без обзира на наведено, суд доставио тражиоцу тражене информације.

2. Одлука:

Повереник је усвојио жалбу у делу у којем је тражилац тражио копију дела књиге пријема из којег се види када је и под којим бројем тужба заведена у предмету Основног суда у Пожеги, судска јединица Ивањица (II-П1-444/11), као и у делу у којем је подносилац тражио копију дела књиге пријема из које се види по један заведени пријем поште непосредно пре и после пријема наведене тужбе, наставши да је жалба у том делу основана, јер орган власти није поступио по захтеву тражиоца што је био дужан да учини без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја јер га није обавестио да ли поседује тражене информације, односно документе у којима су оне садржане, и доставио му копије истих уколико такве документе поседује нити је у супротном донео решење о одбијању захтева, у смислу става 10. истог члана.

Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву у смислу цитираних одредаба Закона, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је сам одлучивао по захтеву и нашао да је неспорно право тражиоца на тражене информације у

смислу члана 5. Закона, по коме свако има право да му се информација од јавног значаја учини доступном.

Повереник је одбио жалбу у односу на део захтева којим је тражилац захтевао информације о томе када је предметна тужба достављена суду и када је дата судији у рад, јер је нашао да су се стекли услови из члана 10. Закона, који предвиђа да орган власти не мора тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако се ради о информацији која је већ објављена и доступна у земљи или на интернету, у ком случају ће у одговору на захтев означити носач информације где је и када тражена информација објављена осим ако је то општепознато, с обзиром на то да су тражене информације већ објављене и доступне на интернет-порталу судова Републике Србије, те да је тражилац захтев поднео преко пуномоћника који је адвокат, а да је адвокатима имајући у виду њихову професију општепознато да су ове информације доступне на Порталу судова РС.

Ипак, иако је одбио жалбу у овом делу захтева, Повереник је истакао да је и по овом делу захтева, као и по осталим захтевима орган власти био обавезан да одлучи, односно да у том делу захтев одбије решењем, у складу са одредбом члана 16. став 10. Закона, којим је прописано да ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упутити копију тог документа – дужан је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упутити тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Повереник је такође одбио део жалбе за приступ информацијама о томе зашто је од тренутка пријема тужбе до тренутка достављања прошло два месеца јер предметне информације не представљају информацију од јавног значаја, у смислу члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а осим тога орган власти је о разлозима обавестио тражиоца.

7. Да ли је информација од јавног значаја

Назив случаја:**7.1. В. Д. против Високе инжењерске школе струковних студија „Техникум Таурунум“****Званични број:**

07-00-01113/2010-03

Датум одлуке:

26. 8. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја; Закон о општем управном поступку

Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио Високој инжењерској школи струковних студија „Техникум Таурунум“ да тражене информације и копије докумената достави тражиоцу.

Кључне речи:

Избор начина остваривања права на информације од значаја, непосредовање информација, информација доступна тражиоцу, интерес јавности

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражиља информација, В. Д. је у периоду од 22. 6. 2010. године до 11. 5. 2011. године поднела три захтева Високој инжењерској школи струковних студија „Техникум Таурунум“, као органу јавне власти, којима је тражила информације од јавног значаја и копије докумената у којима су садржане тражене информације, и то:

- годишњи извештаји за школску 2007/2008. и 2008/2009. годину;
- записници са свих седница Управног одбора школе, одржаних 2009, 2010. и 2011. године, као и
- документа која се односе на поступак избора Р. С. за директора те школе у периоду од 1985. до марта 2011. године, и то: документа у вези са расписаним конкурсима за директора и

спроведеним изборним процедурама, одлуке надлежних органа школе о избору одређеног кандидата, одлуке Управног одбора о прихватању предлога, захтева поднетих Министарству просвете и решења Министарства просвете и Владе РС о именовању директора.

Орган власти није одговорио на захтеве тражиље, због чега је тражиља изјавила три жалбе Поверенику.

Орган власти је у одговору на жалбу обавестио Повереника да је поступио по захтеву тражиље да достави годишње извештаје за школску 2007/2008. и 2008/2009. годину јер је доставио тражиљи, као и свим наставницима Обавештење за наставнике по питању извештаја о раду школе од 1. 7. 2010. године, које у ставу 5. упућује да се подаци у вези са годишњим извештајима за школску 2007/2008. и 2008/2009. годину налазе у оквиру публикације о школи, која је објављена у електронској форми, на сајту школе. Поводом других захтева тражиље, орган власти је обавестио Повереника да се захтев за доставу записника са седница Управног одбора школе за наведени период не може тумачити као право тражиље на приступ информацији од јавног значаја зато што су записници органа управљања документа од пословног значаја и они сами по себи нису информације од јавног значаја, односно да у предметном случају информације од јавног значаја могу бити само одређене одлуке или правилници које органи управљања усвајају, а које у конкретној ствари тражиља није захтевала. Орган власти је такође навео да се документација поступка избора директора школе не налази у школској архиви, с обзиром на то да директора именује Влада Републике Србије, а одлука о именовању се објављује у „Службеном гласнику РС“, односно да се процедура избора директора школе у периоду 1985–1991. године спроводила у складу са тадашњим Законом о вишој школи на седницама Збора радних људи и Наставног већа, са чијим је одлукама, као члан тих тела била упозната и тражиља. Орган власти је у прилогу доставио Обавештење за наставнике по питању извештаја о раду школе, копију Извештаја о оствареном делимичном управном надзору над радом школе од маја 2010. године, копију Одлуке наставног већа школе од 11. 6. 2010. године, копију петиције студената школе за ангажовање наставника са факултета за предмет Физика, копију памфлета радницима школе у вези са платама запослених и дописе школе Министарству просвете и Народној канцеларији председника РС.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да су жалбе тражиље основане.

Повереник је најпре, у складу са Законом о општем управном поступку, спојио сва три поступка, имајући у виду да су све три жалбе

поднете од истог лица против истог органа јавне власти, да се жалбе заснивају на сличном чињеничном стању и истом правном основу, као и да је Повереник стварно надлежан за одлучивање по свим жалбама.

Повереник је нашао да орган власти није поступио у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер у законом предвиђеном року, орган власти није обавестио тражиљу о томе да ли поседује тражене информације нити је донео решење о одбијању захтева.

С обзиром на то да орган власти није оправдао разлоге свог не поступања, Повереник је утврдио да је жалба основана, односно да је неспорно право тражиље на тражене информације у смислу члана 5. Закона, по коме свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја или му је она доступна, као и да му се информације, уколико су у поседу органа, учине доступним.

Повереник је ценио навод органа власти да је по захтеву тражиље поступљено тако што јој је, као и свим наставницима школе достављено Обавештење за наставнике по питању извештаја о раду школе од 1. 7. 2010. године, али их није могао уважити због тога што је наведено обавештење донето 1. 7. 2010. године, док је захтев тражиље поднет 10. 3. 2010. године, па у тренутку подношења захтева тражиља није могла имати сазнање о начинима и могућностима добијања тражених података.

Поводом навода органа власти да записници Управног одбора нису информације од јавног значаја већ документа од пословног значаја, која тражиља нема право да тражи, Повереник је утврдио да исти нису основани с обзиром на то да је несумњиво да су тражене информације у поседу органа власти, да су настале у вези са радом органа власти, да су садржане у одређеном документу и да јавност има оправдан интерес да зна, односно да су испуњени сви услови из члана 2. Закона.

Наводи органа власти да се документација која садржи тражене информације не налази у поседу органа власти, као и да је део тражених информација тражиљи био познат са седница Збора радних људи и наставног већа, такође нису могли бити уважени зато што је орган власти био дужан да по захтеву тражиље поступи у складу са одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и тражиљу, а не Повереника, обавести о томе да ли располаже траженим информацијама или не. Непоседовање тражене информације не ослобађа органа власти од обавезе поступања по захтеву и достављања обавештења тражиоцу.

Назив случаја:**7.2. Б. С. против Државног већа тужилаца****Званични број:**

07-00-01765/2010-03

Датум одлуке:

20. 10. 2010.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио Државном већу тужилаца да достави тражене информације и копије докумената тражиоцу.

Кључне речи:

Избор начина остваривања права на информације од значаја, интерес јавности, јавна функција

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражилац информација Б. С. је тражио од Државног већа тужилаца да му достави информације од јавног значаја и копије докумената у којима су садржане тражене информације, и то:

- мишљење – оцену рада колегијума тужилаштва и јавних тужилаца;
- извештај о раду за период 2006–2008. године;
- сва друга службена акта на основу којих је Државно веће тужилаца одлучивало приликом избора тражиоца као кандидата, као и свих кандидата који су изабрани за заменике јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву у Лесковцу, Вишем јавном тужилаштву у Лесковцу и Апелационом јавном тужилаштву у Нишу;
- записнике са свих седница Државног већа тужилаца у вези са рангирањем и избором заменика јавних тужилаца у Основном јавном тужилаштву у Лесковцу, Вишем јавном тужилаштву у Лесковцу и Апелационом јавном тужилаштву у Нишу.

У свом захтеву тражилац је навео да сматра да има правни интерес да тражи предметна документа, с обзиром на то да му је почетком августа 2010. године Државно веће тужилаца доставило одлуку о томе да није изабран за заменика јавног тужиоца у складу са важећим Законом о јавном тужилаштву, те да му је функција престала 31. 12. 2009. године. У образложењу предметне одлуке Државно веће је навело да је тражилац испуњавао све прописане услове за избор за заменика јавног тужиоца, али да су у тужилаштвима, у којима је поднео пријаве на оглас, изабрани кандидати који су „испуњавали боље услове, имали боље оцене и остварили или премашили утврђене норме броја донетих одлука, односно предмета“.

Орган јавне власти није одговорио на захтев тражиоца због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.

Орган власти је, на захтев Повереника да се изјасни на наводе жалбе, обавестио Повереника да су у поступку избора носиоца јавнотужилачких функција за све пријављене кандидате, па и за тражиоца Б. С., прибављени извештаји о раду за 2006, 2007. и 2008. годину, да се они налазе у саставу огласног материјала и да је створена могућност да сви заинтересовани кандидати изврше увид у те документе. Даље је орган власти навео да је формирао Комисију са задатком да прими све заинтересоване неизабране кандидате и стави на увид разлоге због којих нису изабрани на јавнотужилачке функције за које су се пријавили на оглас, да је тражиоцу достављена појединачна одлука у којој су наведени разлози за његов неизбор, као и да је свим неизабраним кандидатима омогућено да у Административној канцеларији Државног већа тужилаца изврше увид у огласну документацију на основу које се одлучивало приликом избора кандидата у јавним тужилаштвима у којима се Б. С. пријавио на оглас.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана.

Повереник је утврдио да је неспорно право тражиоца на тражене информације у смислу члана 5. Закона, по коме свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја или му је она доступна, као и да му се информације, уколико су у поседу органа, учине доступним. На основу тога, Повереник је наложио органу власти да информације и копије докумената у којима су исте садржане достави тражиоцу.

При доношењу одлуке, Повереник је нарочито имао у виду да процес избора носилаца јавнотужилачке функције има прворазредни значај за најширу јавност, да тражене информације јесу информације од јавног значаја, те да не постоји ниједан законом прописан разлог

за ускраћивање приступа тим информацијама и достављањем копија тражених докумената тражиоцу. Поводом тражених записника са седница Државног већа тужилаца и података о личности, ако су садржани у документима, Повереник је нашао да исти могу бити издвојени од тражене информације од јавног значаја од осталих докумената у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући увид.

Повереник је ценио наводе органа власти изнете у допису упућеном Поверенику, али је нашао да исти нису могли бити уважени. Повереник је нашао да је без утицаја чињеница да је орган власти омогућио увид у део тражених докумената тражиоцу, с обзиром на то да је начин остваривања права на тражене информације ствар избора тражиоца, а не органа власти, а посебно имајући у виду да је тражилац изричито тражио да му се доставе копије докумената, а не да му се омогући увид у њих.

Такође је утврдио да се у конкретном случају није радило о захтеву за остваривање права носилаца јавнотужилачке функције у односу на објављени оглас за избор заменика јавних тужилаца у јавним тужилаштвима, већ о захтеву за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, које припада сваком па и тражиоцу, без обзира на то да ли је носилац јавнотужилачке функције или није. Повереник је навео да је ирелевантна чињеница да је орган власти тражиоцу доставио одлуку у којој су наведени разлози за његов неизбор, јер иста није ни била предмет тражиоачевог захтева, већ повод за његов захтев.

Назив случаја:

7.3. Удружење Топлички центар за демократију и људска права, Прокупље против Министарства животне средине, рударства и просторног планирања, Београд⁴

Званични број:

07-00-297/2011-03

Датум одлуке:

6. 4. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио Министарству животне средине, рударства и просторног планирања да тражиоцу достави информације према захтеву.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, јавне набавке, систематизација радних места, „ћутање администрације“

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Удружење Топлички центар за демократију и људска права из Прокупља тражило је од Министарства животне средине, рударства и просторног планирања информације у вези са јавним набавкама министарства, план јавних набавки за 2009. и документе за шест одређених јавних набавки спроведених у 2010. укључујући понуде свих понуђача са спецификацијом услуга, документ о контроли извршења уговора и о извршеном плаћању изабраном понуђачу.

⁴ Резиме овог предмета Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности првобитно је припремио за <http://right2info.org>. Резимеи предмета могу се прочитати на интернет-страници <http://right2info.org/cases#section-43> (податак од јуна 2012).

Услуге се односе првенствено на медијске, издавачке и софтверске услуге. Једна од набавки се односила на услугу израде веб-портала акције министарства „Очистимо Србију“, за шта је јавност била посебно заинтересована и о чему се у јавности водила полемика да је услуга преплаћена. У јавности се доста полемисало и о уговорима које су поједини органи власти закључивали са приватним компанијама за услуге медијског оглашавања, које су такође биле предмет захтева у овом случају.

Орган власти није одговорио на захтев тражиоца, због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику. Орган власти је ћутао и на захтев Повереника да се изјасни на наводе жалбе.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана и наложио органу власти да тражиоцу достави тражене информације.

Повереник је утврдио да орган власти није поступио у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер нити је тражиоца обавестио у законском року о поседовању информације, односно доставио му копију траженог документа, нити је донео решење о одбијању захтева. Тражене информације се односе на располагање органа власти јавним новцем, за шта јавност има оправдан интерес да зна, па је захтев тражиоца основан, у складу са чланом 5. Закона.

Орган власти није поступио по налогу из решења Повереника због чега је тражилац затражио принудно извршење решења. У складу са овлашћењима из закона, Повереник је органу власти изрекао најпре новчану казну у износу од 20.000 динара, а затим у износу од 180.000 динара (у оквиру укупно дозвољеног новчаног износа који Повереник може изрећи у поступку административног извршења решења), позивајући орган да изврши решење, што овај није учинио.

Повереник је, у складу са законом, затражио од Владе Србије да обезбеди извршење решења, применом својих мера, укључујући меру непосредне принуде.

Такође је о овом случају обавестио надлежно министарство за послове надзора над спровођењем Закона о слободном приступу информацијама ради подношења прекршајне пријаве против одговорног лица у органу власти.

Министарство је накнадно обавестило Повереника да је поступио по решењу.

Назив случаја:**7.4. Савет за борбу против корупције против Министарства животне средине, рударства и просторног планирања, Београд⁵****Званичан број**

07-00-342/2011-03

Датум одлуке:

27. 4. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио Министарству животне средине, рударства и просторног планирања да тражиоца обавести о томе да ли поседује тражена документа и да, уколико такве документе поседује, достави тражиоцу копије истих.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, буџетска средства, пројекти, финансирање промотивних активности, удружења грађана, „ћутање администрације“

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Савет за борбу против корупције (саветодавно тело Владе Србије) тражило је од Министарства животне средине, рударства и просторног планирања информације о финансирању пројеката удружења грађана из области медија, којима је у периоду 2008–2010. године Министарство додељивало средства из буџета, и у вези с тим, захтеве за

⁵ Резиме овог предмета Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности првобитно је припремио за <http://right2info.org>. Резимеи предмета могу се прочитати на интернет-страници <http://right2info.org/cases#section-43> (податак од јуна 2012).

финансирање пројектних активности, као и извештаје о реализацији пројеката и утрошку додељених средстава.

Орган власти није одговорио на захтев тражиоца због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику.

Орган власти је ћутао и на захтев Повереника да се изјасни на наводе жалбе.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана и наложио органу власти да тражиоца обавести о томе да ли поседује тражена документа и да, уколико такве документе поседује, достави тражиоцу копије истих.

Орган власти није поступио у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер нити је тражиоца обавестио у законском року о поседовању информације, односно доставио му копију траженог документа, нити је донео решење о одбијању захтева.

Полазећи од тога да је реч о информацијама о трошењу јавног новца, и да постоји оправдан интерес јавности да зна како се тај новац троши, да ли су активности за које су удружења добила новац заиста и реализоване, постоји ли извештај о томе и колико је то плаћено, Повереник је наложио органу власти да информације достави тражиоцу.

Орган то није учинио у остављеном року од пет дана већ је по налогу поступио тек после месец и по дана, након што је тражилац информација најавио предлог за принудно извршење решења Повереника.

Напомена:

Савет за борбу против корупције јесте саветодавно тело Владе Републике Србије, које, према закону, нема статус органа јавне власти. Међутим, Савет је веома активан у „истражним“ случајевима корупције или потенцијалног лошег управљања. Иако по закону, као и према искуствима из праксе, Савет не би требало да има проблема у остваривању права на приступ информацијама од јавног значаја, у пракси то није увек случај.

Савет често користи права из Закона о слободном приступу информацијама, јер како од органа јавне власти често није у могућности да добије потребне информација, принуђен је да право остварује путем жалбе Поверенику.

Назив случаја:**7.5. М. В. – неизабрани судија против Министарства правде⁶****Званични број:**

07-00-00918/2010-03

Датум одлуке:

2. 7. 2010.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио Министарству правде да тражиоца обавести о томе да ли поседује тражене информације и уколико њима располаже, тражиоцу омогући увид или достави копију документа у којем су садржане.

Кључне речи

Слободан приступ информацијама, ре/избор судија, оцена реформе правосуђа, „ћутање администрације“

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац информација М. В. тражио је од Министарства правде информације садржане у писму у вези са оценом реформе правосуђа и ре/избора судија и тужилаца, које је Европска унија 2010. године доставила, између осталих, и министарки правде. Тражилац је бивши судија који није изабран на општем конкурс за избор судија у Србији.

Орган јавне власти није одговорио на захтев тражиоца због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику.

⁶ Резиме овог предмета Повереник за информације од јавног значаја и заштити података о личности првобитно је припремио за <http://right2info.org>. Резимеи предмета могу се прочитати на интернет-страници <http://right2info.org/cases#section-43> (податак од јуна 2012).

Орган власти је ћутао и на захтев Повереника да се изјасни на наводе жалбе.

Поводом спроведеног конкурса за општи избор судија, Повереник је решавао више од сто жалби неизабраних судија, односно удружења судија због недобијања релевантних информација по захтеву за приступ информацијама. Наводи жалби су говорили да поступак ре/избора није био транспарентан и да тражиоцима информација, односно јавности, генерално, нису биле доступне све важне информације.

2. Одлука:

Повереник је наложио Министарству правде да тражиоца обавести о томе да ли поседује тражене информације и уколико њима располаже, тражиоцу омогући увид или достави копију документа у којем су садржане.

Орган власти није поступио у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер нити је тражиоца обавестио у законском року о поседовању информације, односно доставио му копију траженог документа, нити је донео решење о одбијању захтева.

При доношењу одлуке, Повереник је нарочито имао у виду да процес реформе правосуђа и општег избора носилаца правосудних функција има прворазредни значај, не само за учеснике тог процеса него и за најширу јавност, те да тражене информације без сумње јесу информације од јавног значаја у смислу члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да не постоји било који законом прописани разлог за ускраћивање приступа тим информацијама.

Министарство правде није поступило по решењу Повереника у остављеном року, већ је то учинило након што је Повереник изрекао новчану казну Министарству, у поступку административног принудног извршења решења.

Назив случаја:**7.6. М. П. из Крагујевца против Министарства правде Републике Србије****Званични број:**

07-00-01480/2011-03

Датум одлуке:

23. 1. 2012.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о заштити података о личности

Одлука:

Повереник је наложио Министарству правде Републике Србије да тражиоцу учини доступним тражене информације и документацију, уз обавезу заштите података о личности, уколико су такви подаци садржани у предметним документима, и чињење истих недоступним јавности.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, информације о носиоцу државне функције, заштита података о личности, право приватности, информација од јавног значаја

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац М. П. из Крагујевца тражио је од Министарства правде Републике Србије информације, односно документацију која се односи на полагање правосудног испита актуелне министарке правде Снежане Маловић, и то:

- датум када је министарка правде Снежана Маловић положила правосудни испит,
- имена и презимена чланова Комисије за полагање правосудног испита пред којима је именована полагала испит, као и предмете које су поједини чланови испитивали.

Орган власти је решењем одбио захтев тражиоца, уз образложење да је информација о датуму када је министарка правде Снежана Маловић положила правосудни испит већ доступна јавности, јер је објављена на интернет-презентацији Министарства правде Републике Србије, те да Министарство нема обавезу да је доставља тражиоцу захтева, према члану 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

У погледу дела захтева који се односи на информације о члановима Комисије за полагање правосудног испита и предметима које су поједини чланови испитивали, орган власти је навео да је реч о подацима о личности чија обрада није дозвољена, јер та лица нису дала пристанак за исту, да се не ради о информацијама од јавног значаја, као и да у захтеву сврха обраде није јасно одређена, те нису испуњени услови из члана 8. став 1. тачка 3) Закона о заштити података о личности.

Тражилац је уложио жалбу Поверенику наводећи да је решење донето супротно одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и Закона о заштити података о личности, предложио да се исто поништи и њему омогући приступ траженим информацијама.

Поступајући по жалби, Повереник је доставио жалбу органу јавне власти на изјашњење.

У одговору на жалбу орган власти је остао при свим наводима изнетим у ожалбеном решењу.

2. Одлука:

Повереник је поништио решење органа власти јер је нашао да је погрешно орган власти када је одбио захтев тражиоца с обзиром на то да тражилац у смислу одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја има право да му се тражене информације учине доступним, те му је наложио да достави тражене информације, указујући му на то да пре достављања наведених информација, у складу са чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, издвоји и заштити податке о личности којима би се повредило право на приватност лица на које се информација односи (адреса становања, лични матични број грађана, број банковног рачуна и слично), уколико су такви подаци садржани у предметним документима, и исте учини недоступним јер у конкретном случају нису од значаја за вршење јавне функције лица на која се односе, уважавајући потребу њихове заштите и ускраћивања од слободног приступа јавности.

Оцењујући испуњеност услова за ускраћивање приступа траженој информацији, који су прописани одредбом члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Повереник је закључио да орган власти у решењу није изнео ниједан разлог због

којег би евентуално било оправдано ускратити приступ траженим информацијама. Наиме, да би орган власти ускратио приступ одређеној информацији тражиоцу, обавезан је да докаже да је у конкретном случају оправдано да то учини ради заштите претежнијег интереса, утврђеног у чл. 9. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, како је предвиђено чланом 8. истог закона.

Тражени подаци се односе на Снежану Маловић као министарку правде, односно носиоца државне функције, као и на чланове Комисије за полагање правосудног испита, који проверавају стручну способност за обављање одређених функција и послова за које је законом или другим прописом као услов предвиђено да је тај испит положен, те исте представљају информације о личностима и догађају од интереса за јавност.

Стога су се, по оцени Повереника, у конкретном случају стекли услови за примену изузетака из члана 14. став 1. тачка 2) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у односу на право на приватност, као могући разлог ограничења права јавности да зна.

Напомена:

Чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим у случајевима:

- 1) да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало;
- 2) ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако је реч о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши;
- 3) ако је реч о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Члан 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђа могућност издвајања информација од јавног значаја, које је орган јавне власти обавезан да учини доступним тражиоцу, од осталих информација у одређеном документу, које орган јавне власти није дужан да достави тражиоцу на увид.

„Ако тражена информација од јавног значаја може да се издвоји од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући увид, орган власти омогућиће тражиоцу увид у део документа који садржи само издвојену информацију, и обавестиће га да остала садржина документа није доступна.“

Назив случаја:**7.7. П. С. из Београда против Вишег суда у Београду****Званични број:**

07-00-01521/2010-03

Датум одлуке:

27. 9. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о заштити података о личности, Закон о уређењу судова

Одлука:

Повереник је усвојио жалбу у делу као основану и наложио Вишем суду у Београду да обавести тражиоца о томе да ли поседује тражене информације и ако их има, да тражиоцу достави копије докумената у којима су садржане, уз претходну заштиту података о личности (адресни подаци, јединствени матични број и сл.).

Повереник је обуставио поступак по жалби у односу на део захтева по којем је орган власти накнадно поступио, због одустанка од жалбе.

Кључне речи:

Појам информације од јавног значаја, оцена рада државног службеника, повреда права приватности, злоупотреба права, заштита података о личности, обим тражених информација

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац С. П. из Београда поднео је захтев Вишем суду у Београду (у даљем тексту: орган власти): (i) да га обавести да ли поседује информације, односно документе из којих се може сазнати из ког државног органа је сваки од судијских помоћника преузет (а који су у Вишем суду у Београду радили у периоду од 1. 1. 2010. до 20. 7. 2010), на који начин и када су засновали радни однос у том суду, какве су оцене рада за судијске помоћнике који су били запослени у Окружном суду у Београду

на дан 31. 12. 2009. године, за период од 2007–2009. године, и да му уколико такве документе поседује достави копије истих; (ii) да му достави копију текста интерног конкурса који је у Вишем суду расписао председник тог суда, ради попуњавања радног места судијских помоћника, Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Вишем суду у Београду, списак судијских помоћника Округног суда у Београду, који су у том суду били запослени на дан 31. 12. 2009. године и списак судијских помоћника који су радили у Вишем суду у Београду од 1. 1. 2010. године до 20. 7. 2010. године.

Орган власти није одговорио на захтеве тражиоца због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику.

Повереник је доставио жалбу органу јавне власти на изјашњење и посебно затражио да се орган власти изјасни о разлозима непоступања у законском року.

У одговору на жалбу, орган власти је обавестио Повереника да је поступио по захтеву и тражиоцу доставио одговор, чију копију је доставио у прилогу.

Тражилац је обавестио Повереника да је накнадно орган власти поступио по делу захтева, те да повлачи жалбу у односу на достављене информације, док за део захтева по ком орган власти није поступио остаје при жалби.

Увидом у копију одговора коју је орган власти доставио тражиоцу, Повереник је утврдио да је орган власти доставио тражиоцу списак судијских помоћника тадашњег Округног суда у Београду на дан 31. 12. 2009. године, списак судијских помоћника Вишег суда у Београду од 1. 1. 2010. до 20. 7. 2010. године, текст интерног конкурса Вишег суда у Београду I Су бр. 1/10-138 од 3. 3. 2010. године који је оглашен ради попуњавања радног места судијски помоћник у звању судијски сарадник – 13 извршилаца и Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Вишем суду у Београду од 30. 4. 2010. године, те да је одбио захтев тражиоца који се односи на информације у погледу оцена свих судијских помоћника тадашњег Округног суда у Београду у периоду од 2007. до 2009. године, сматрајући да тражене информације не представљају информације од јавног значаја, у складу са чланом 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и да би се њиховим достављањем повредило право на приватност одређених лица, као и део захтева који се односи на достављање информације о томе из којих државних органа су судијски помоћници, сада Вишег суда у Београду, преузети и када су исти засновали радни однос, такође је одбијен од стране органа јавне власти, са образложењем да се у конкретном случају ради о великом броју информација, а са позивом на члан 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца у делу основана, имајући у виду садржину поднетог захтева и одговора који је тражиоцу достављен поводом истог захтева Повереника, а обуставио поступак по жалби у односу на део захтева по коме је орган власти накнадно поступио, због одустанка тражиоца од жалбе у том делу.

Повереник је нашао да орган власти по делу захтева није поступио у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер у законом предвиђеном року, орган власти није је обавестио тражиоца о томе да ли поседује тражене информације, односно није му доставио копије докумената у којима су исте садржане нити је донео решење о одбијању захтева.

Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по делу поднетог захтева, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је сам одлучивао по захтеву и нашао да је неспорно право тражиоца на тражене информације у смислу члана 5. Закона, по коме свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја или му је она доступна, као и да му се информације, уколико су у поседу органа, учине доступним.

Повереник је заузео став да се оцене судијских помоћника односе на обављање јавног посла, однос према послу и квалитет, а не на њихова лична својства, те да постоји оправдан интерес да се оне учине доступним јавности. У прилог томе говоре чињенице да је текстом интерног конкурса и одредбом члана 8. став. 2. Правилника о попуњавању извршилачких радних места и положаја у судовима прописано да конкурсна комисија вреднује знање кандидата, између осталог, ценећи и прибављено мишљење претходног послодавца о његовом односу према послу и квалитету рада, а што се према члану 63. став 3. Закона о уређењу судова, оцењује одговарајућим оценама, те су информације о оценама изабраних кандидата по конкурс битне са становишта законитости спровођења конкурса и избора кандидата. Према томе, став је Повереника да су те информације, које испуњавају све елементе из члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, неопходне да би се информација квалификовала информацијом од јавног значаја.

Такође, Повереник је заузео став да обим тражених информација није оправдан разлог да се ускрати приступ траженој информацији, већ евентуално разлог коришћења права органа власти на продужење рока за давање информације, уколико постоје оправдани разлози за то, па је и у овом делу одлука органа власти незаконита, као и његово позивање на члан 13. Закона о о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Наиме, члан 16. став 3. Закона предвиђа могућност да орган власти у случају пријема захтева за велики број информација може продужити законски рок од 15 дана за поступање по захтеву, с тим да по захтеву мора поступити најкасније у року од 40 дана од дана пријема истог, уз обавезу да о свему наведеном без одлагања обавести и тражиоца, најкасније у року од седам дана од дана пријема захтева.

Назив случаја:**7.8. К. Ч. против Правног факултета Универзитета у Београду****Званични број:**

07-00-00411/2011-03

Датум одлуке:

30. 6. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку, Закон о високом образовању

Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио Правном факултету Универзитета у Београду да тражиоцу омогући приступ траженим информацијама и истом изда копије докумената, уз заштиту података о личности, осим имена лица на које се подаци односе.

Кључне речи:

Буџетска средства, сопствени приход, јавни приход, информација од јавног значаја, право на приватност, интерес јавности, јавна функција, приступ информацијама

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац информација К. Ч. из Београда поднео је Правном факултету Универзитета у Београду, захтев којим је тражио одређене информације од јавног значаја, и то: податке о свим исплатама које је извршио тај факултет у периоду од 1. 1. 2008. године до 4. 2. 2011. године проф. др С. А., са посебно назначеном сврхом за сваку уплату понаособ, као и копије докумената у којима су ти подаци садржани.

Орган власти није одговорио на захтев тражиоца због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику.

Накнадним поднеском тражилац је допунио изјављену жалбу и обавестио Повереника да је примио допис Правног факултета којим му је достављен табеларни приказ исплаћеног буџетског дела плате

за проф. др С. А., за период од 1. 1. 2008. године до 4. 2. 2011. године, и то за сваку годину, укупно годишње и просечно месечно и исплаћени ауторски хонорар из средстава Министарства науке у 2010. години у нето износу за 2010. годину.

У одговору на жалбу орган власти је навео да је тражиоцу већ доставио тражене податке за део исплаћених средстава који се односе на средства добијена из буџета Републике Србије. Даље је навео да Правни факултет, као институција од јавног значаја, за вршење јавних овлашћења добија одговарајућа средства из буџета Републике Србије, као и да је Закон о високом образовању дао могућност да високошколска установа – факултет може организовати различите врсте делатности из којих ће стицати додатна финансијска средства која чине сопствене приходе, којима факултет самостално располаже. Стога сматра да појединачна примања по основу прихода остварених из програма за образовање током читавог живота и издавачке делатности факултета не спадају у јавне приходе, односно да информације о њима нису информације од јавног значаја, као и да су захтеви ове врсте противни члану 14. истог закона јер се давањем истих вређа право на приватност.

Изјашњавајући се на наводе из допуне жалбе, орган јавне власти – Правни факултет Универзитета у Београду, остао је при наводима из одговора на жалбу, те доставио ставове Научно-наставног већа узете поводом предметног захтева тражиоца информација, којима се ти наводи потврђују.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба основана и наложио органу власти да тражиоцу омогући увид у тражене информације, односно достави копије докумената у којима се оне налазе, уз заштиту података о личности, осим имена лица на које се подаци односе.

Повереник је нашао да орган власти, у конкретном случају, није пружио ваљан доказ о оправданости искључења права на приступ информацијама, нарочито имајући у виду да се исте односе на исплате које је вршио Правни факултет Универзитета у Београду, чији је оснивач Република Србија, и који врши јавна овлашћења, односно обавља делатност високог образовања, која је од посебног значаја за Републику Србију, те су исте од интереса за јавност.

При доношењу одлуке, Повереник је ценио навод органа власти да појединачна примања из сопствених прихода не спадају у јавне приходе и да самим тим информације о њима нису информације од јавног значаја у смислу члана 2. Закона, али је нашао да исти не може бити уважен зато што се тражене информације односе на исплате које је Правни факултет Универзитета у Београду вршио професору

тог факултета, па је несумњиво да су исте у поседу органа власти, да су настале у раду органа власти, да су садржане у одређеном документу и да јавност има оправдан интерес да зна, при чему су без утицаја извори стечених средстава с обзиром на то да сва средства факултета (буџетска средства и средства добијена из других извора) представљају јавна средства јер их је факултет стекао као институција која врши јавна овлашћења, а не као привредни субјект који послује приватним капиталом на слободном тржишту.

Повереник је нашао да није основан навод органа власти да су захтеви ове врсте противни члану 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја јер се давањем истих вређа право на приватност због тога што се у датом случају ради о информацијама у вези са трошењем јавних средстава, односно исплатама које је Правни факултет Универзитета у Београду вршио професору тог факултета, тј. односе се на догађај и личност од интереса за јавност, у смислу члана 14. тачка 2. Закона.

Назив случаја:**7.9. Удружење Иницијатива младих за људска права против ЈП „Железнице Србије“****Званични број:**

07-00-00317/2005-03

Датум одлуке:

19. 1. 2006.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио ЈП „Железнице Србије“ да тражиоца обавести о томе да ли поседује тражене информације и, уколико поседује, достави копију истих.

Кључне речи:

Орган власти није поступио, јавна набавка, правни следбеник

Резиме:**1. Чињенице:**

Иницијатива младих за људска права, из Београда, поднела је захтев ЈП „ЖТП Београд“ да јој омогући увид и достави копију уговора чији је предмет набавка десет возова, а који је закључен између ЈП „Железнице Србије“ и фирме „Сведен рејл“ из Шведске.

Како орган јавне власти није одговорио на захтев за приступ информацијама у законски предвиђеном року, тражилац је изјавио жалбу Поверенику.

Повереник је, поступајући по жалби, доставио жалбу на изјашњење органу власти, поводом чега није добио одговор.

2. Одлука:

Повереник је наложио ЈП „Железнице Србије“ да тражиоцу омогући увид и достави копију уговора.

Повереник је пошао од чињенице да је тражилац информација упутио захтев ЈП „ЖТП Београд“, али да је ЈП „Железнице Србије“ као правни следбеник ЈП „ЖТП Београд“ била у обавези да поступи по захтеву за приступ информацијама.

Чланом 5. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му се информације од јавног значаја учине доступним тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Напомена:

ЈП „Железнице Србије“ купила је у Шведској десет половних моторних возова без спроведеног поступка јавне набавке, иако је од надлежног органа – Управе за јавне набавке, добила негативан одговор поводом захтева за спровођење јавне набавке у поступку са погађањем, без објављивања јавног позива.

Тужилаштво за организовани криминал подигло је оптужницу 2. 12. 2010. против тадашњег директора ЈП „Железнице Србије“ и још три особе, због сумње да су злоупотребом службеног положаја, кроз спорну набавку шест дизел-електричних локомотива од Словеначких железница и десет дизел-моторних возила од шведске компаније „Сведен рејл“, нанели штету јавном предузећу од преко милион евра.

8. Да ли је орган власти

Назив случаја:

8.1. К. Г. против Удружења Копаоничке школе природног права у Београду

Званични број:

07-00-00391/2008-03

Датум одлуке:

15. 5. 2008.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је жалбу одбацио као недопуштену.

Кључне речи:

Недопуштена жалба, орган јавне власти по Закону

Резиме:

1. Чињенице:

Тражилац информација К. Г. тражио је од Удружења Копаоничке школе природног права у Београду одређене информације у вези са расправом вођеном у оквиру Копаоничке школе природног права, а поводом ангажовања адвоката као стечајних управника. Удружење није одговорило на захтев тражиоца због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику.

Повереник је предметну жалбу одбацио као недопуштену.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца недопуштена због тога што Удружење Копаоничке школе природног права није орган јавне власти у смислу члана 3. Закона, а имајући у виду одредбу члана 22. став 1. тачка 1) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја којом је прописано да тражилац може изјавити жалбу Поверенику ако орган јавне власти, не одговори у прописаном року на захтев тражиоца.

Назив случаја:**8.2. П. Д. против Вишег суда у Београду****Званични број:**

07-00-01752/2011-03

Датум одлуке:

26. 8. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио Вишем суду у Београду да тражиљи достави тражене информације и копије докумената, с тим што ће пре достављања наведених докумената заштитити податке о личности, као што су: адреса становања, лични матични број грађана и слично, садржане у тим документима и исте учинити недоступним.

Кључне речи:

Суд као орган јавне власти по Закону, судски списи као информације од јавног значаја

Резиме:*1. Чињенице:*

Тражиља информација П. Д., новинар НУНС-а, поднела је Вишем суду у Београду, као органу јавне власти, захтев којим је тражила информације у вези са кривичним поступцима вођеним против З. Ј. и његове организоване криминалне групе, као и против судије Врховног суда Србије Љ. В. због примања мита и злоупотребе службеног положаја, односно копије докумената у којима су исте садржане, и то: (i) пресуду, (ii) оптужницу и (iii) кривичну пријаву.

Орган власти је обавестио тражиљу да је одредбама Европске конвенције о приступу званичним документима од 18. 6. 2009. године, којој је Република Србија приступила, али која још увек није ступила на снагу, одређено да орган јавне власти означава и судске власти,

уколико оне обављају управну функцију у складу са националним законодавством, и да ће по истој конвенцији морати сви поступати када буде ратификована и ступила на снагу.

Даље је навео да, када је у питању суд, Закон не наводи на коју се тачно функцију суда одредбе Закона односе, и да управо наведена конвенција то детаљније регулише, истичући управну функцију суда као органа јавне власти, са могућношћу да се значење органа јавне власти прошири и на остале функције, а што Република Србија није учинила приликом приступа истој конвенцији.

Орган власти је указао на то да се тражене информације односе на вршење судске функције и да као такве не представљају информације настале у вршењу управне функције суда, тако да исте нису информације од јавног значаја. Навео је и то да су информације од јавног значаја само оне које се односе на послове унутрашње организације суда, будући да то представља вршење управне функције суда, при чему је таксативно набројао који послови спадају у послове вршења управне функције суда.

Незадовољна одговором органа власти, тражиља је изјавила жалбу Поверенику.

У изјашњењу на жалбу орган власти је истакао исто што и у одговору који је упутио тражиљи информација.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиље основана, с обзиром на то да орган власти није поступио у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер у законом предвиђеном року није донео решење о одбијању захтева, нити је поступио по захтеву у законском року.

Повереник је утврдио да је неспорно право тражиље на тражене информације у смислу члана 5. Закона, по коме свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја или му је она доступна, као и да му се информација, уколико је у поседу органа власти, учини доступном. Због тога Повереник је нашао да нема сметњи да се тражене информације доставе тражиљи уз издвајање тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиљи да омогући увид.

Повереник је ценио навод органа власти везан за примену Европске конвенције о приступу званичним документима од 18. 6. 2009. године, међутим, исти навод није могао бити уважен зато што, како то и орган власти констатује, Народна скупштина Републике Србије није потврдила, односно ратификовала наведену конвенцију, те да сама конвенција ни у моменту подношења захтева, ни у моменту

решавања по жалби, није ступила на снагу, јер је услов за то да је исту ратификовало 10 држава чланица Савета Европе, а до доношења решења то су учиниле три државе чланице.

Повереник је истакао да Конвенција успоставља само минимум стандарда слободног приступа информацијама јер, како се то наводи у њеном образложењу, ништа у Конвенцији нема намеру да оправда снижавање постојећих стандарда у националном праву и пракси уколико су они виши од оних постављених Конвенцијом, а до чега би дошло у конкретном случају, уколико би се дала предност примени Конвенције над применом Закона.

Ни навод органа власти да се, када је у питању суд, у самом закону не наводи на коју се тачно функцију суда одредбе Закона односе, Повереник није могао уважити зато што одредба члана 9. тачка 2) истог закона, као могући разлог ограничења остваривања права на слободан приступ информацијама наводи интересе вођења судског поступка, из чега несумњиво произлази да су све информације настале у раду или у вези са радом судских органа, без обзира на то да ли се односе на вршење судске или управне функције, информације од јавног значаја у смислу Закона, те да суд јесте орган јавне власти у смислу члана 3. Закона, у пуном капацитету.

Назив случаја:**8.3. Синдикат Посавотамнавске средње школе „Независност“ из Владимираца против Посавотамнавске средње школе из Владимираца****Званични број:**

07-00-01228/2011-03

Датум одлуке:

15. 9. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио Посавскотамнавској средњој школи у Владимирцима да подносиоцу учини доступним тражене информације, односно документе у којима су исте садржане уколико их поседује, уз обавезу заштите података о личности, уколико су такви подаци садржани у документима и учини их недоступним.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, контрола расхода, надлежност за поступање, орган власти, активна легитимација

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац, Синдикат Посавскотамнавске средње школе „Независност“ у Владимирцима, поднео је захтев Посавотамнавској средњој школи у Владимирцима, којим је тражио информације из којих се може сазнати:

1. да ли је у периоду од 2007. године до 2010. године, школа уплатила средстава на рачун СТР „Звонце“ у Владимирцима, на име извођења занатских радова и куповине материјала за те намене;
2. износ средстава уплаћених у корист школе од стране ванредних ученика у периоду када је директор школе био Миољуб Лазаревић, као и намени на коју су та средства утрoшена;

3. износ који је школа исплатила Г. Ј. за обављање административно-правних послова у школи, средства из којих је исплата вршена и разлог његовог ангажовања, као и копије докумената у којима су исте садржане, ако их поседује.

Орган јавне власти није доставио тражиоцу одговор, због чега је тражилац поднео жалбу Поверенику.

Орган власти је на захтев Повереника да се изјасни на наводе жалбе обавестио Повереника да тражиоцу није доставио никакав одговор зато што је захтев поднет председнику Школског одбора који није надлежан да даје информације о пословању школе и што подносилац није доставио руководству школе ниједан доказ о томе да је регистрован, због чега по мишљењу органа власти није легитимисан за подношење захтева.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана, јер орган власти није поступио по захтеву тражиоца. Наиме, орган власти није обавестио тражиоца о томе да ли поседује тражене информације, односно није му доставио копије докумената у којима су оне садржане уколико такве документе поседује, а што је био дужан да учини без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, нити је у супротном донео решење о одбијању захтева и исто образложио писаним путем, у смислу става 10. истог члана.

Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву у смислу цитираних одредаба Закона, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је сам одлучивао по захтеву и нашао да је неспорно право тражиоца на тражене информације у смислу члана 5. Закона, по коме свако има право да му се информација од јавног значаја учини доступном.

Повереник је истакао да чињеница да тражилац није доставио органу власти ниједан доказ о томе да је регистрован не може бити разлог за непоступање по истом, јер се у конкретном случају ради о остваривању права на приступ информацијама од јавног значаја, које је гарантовано чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и које право, у складу са чланом 6. истог закона, припада свакоме под једнаким условима.

Повереник је нашао да захтев тражиоца садржи све обавезне елементи прописане чланом 15. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је исти потписан и снабдевен печатом тражиоца. Уједно је навео да је орган власти био обавезан да тражиоца поучи да недостатке отклони, уколико је сматрао да захтев

тражиоца има нејасноће, односно да донесе закључак о одбацивању захтева у складу са чланом 15, ст. 5. и 6. поменутог закона, уколико тражилац то не учини у року од 15 дана од пријема упутства за допуну, што у конкретном случају није учињено.

Повереник је ценио навод органа власти да није поступио по предметном захтеву јер је исти био насловљен на председника Школског одбора који није надлежан да даје информације о пословању школе, али исти није уважио зато што је Школски одбор орган управљања у школи која јесте орган власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те је председник Школског одбора био у обавези да захтев достави директору школе, односно овлашћеном лицу за поступање по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја, те да тражилац не може трпети штетне последице уколико то није учињено.

Поред наведеног, Повереник је навео и да је орган власти по предметном захтеву могао да поступи и након пријема копије захтева тражиоца, која му је достављена од стране Службе Повереника, а што није учинио.

Назив случаја:**8.4. Н. И. против ДП „Београдски сајам“ у Београду****Званични број:**

07-00-01790/2011-03

Датум одлуке:

3. 11. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку, Закон о раду

Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио ДП „Београдски сајам“ из Београда, да обавести тражиоца о томе да ли поседује тражене информације, односно документе у којима су исте садржане, и да, уколико такве документе поседује, достави тражиоцу копије истих, уз претходну заштиту података о личности, осим имена лица на које се подаци односе.

Кључне речи:

Орган власти у смислу Закона, слободан приступ информацијама, заштита података о личности

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражилац информација Н. И. поднео је ДП „Београдски сајам“ у Београду захтев којим је тражио одређене информације од јавног значаја, и то: износ месечних исплата (појединачно за сваки месец) за помоћника директора М. С. (нето зараде, накнаде, дневнице за службени пут, додаци, стимулације, бонуси, накнаде по уговорима и др.).

Орган власти није одговорио на захтев, и тражилац је поднео жалбу Поверенику.

У одговору на жалбу, ДП „Београдски сајам“ у Београду навео је да исти није орган власти у смислу Закона, с обзиром на то да је друштвено предузеће које послује са 100% друштвеним капиталом

и да исто није ни претежно нити у целини финансирано од стране државног органа. Такође је навео да, сходно члану 83. Закона о раду, лични подаци који се односе на запосленог не могу бити доступни трећем лицу, осим у случајевима и под условима утврђеним законом или ако је то потребно ради доказивања права и обавеза из радног односа или у вези са радом, те да, у складу са мишљењем Министарства бр. 120-01-230/2007-02 од 20. 3. 2007. године, личне податке запослених може да прикупља, обрађује, користи и доставља трећим лицима само запослени овлашћен од стране директора.

2. Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио органу јавне власти да поступи по захтеву.

Орган власти није поступио у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер нити је тражиоца обавестио у законском року о поседовању информације, односно доставио му копију траженог документа, нити је донео решење о одбијању захтева.

Повереник је ценио наводе органа власти изнете у одговору на жалбу, упућеном Поверенику, али је нашао да исти нису могли бити уважени због тога што је увидом у извод Агенције за привредне регистре Републике Србије о регистрацији привредног субјекта „Београдски сајам“, утврђено да је у Регистар привредних субјеката дана 22. 5. 2008. године уписана забелешка да је решењем Народног одбора града Београда број 1886/58 од 7. 11. 1958. године основано предузеће „Београдски сајам“, те је несумњиво да је „Београдски сајам“ орган јавне власти у смислу одредбе члана 3. тачка 2. Закона.

Повереник је такође ценио навод органа власти, који се тиче заштите личних података запослених у смислу члана 83. Закона о раду и Закона о заштити података о личности, али је нашао да исти није могао бити уважен из зато што је орган власти, у конкретном случају, могао да поступи на начин који је у складу са чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који прописује могућност раздвајања информација ради заштите личних података који не треба да буду доступни јавности, осим имена лица на које се подаци односе, а које, с обзиром на функцију коју обавља, не ужива заштиту приватности у истом обиму.

Назив случаја:**8.5. М. А., новинарка НУНС-а, против Министарства правде Републике Србије****Званични број:**

07-00-00074/2012-03

Датум одлуке:

9. 2. 2012.

Релевантно право:

Закон о општем управном поступку, Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о одузимању имовине проистекле из кривичног дела

Одлука:

Повереник је поништио решење Министарства правде Републике Србије и захтев доставио Дирекцији за управљање одузетом имовином, као надлежном органу.

Кључне речи:

Надлежност за поступање, орган у саставу министарства, слободан приступ

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Тражиља информација М.А., новинарка НУНС-а, поднела је Дирекцији за управљање одузетом имовином, органу у саставу Министарства правде, захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражила одређене информације у вези са одузетим непокретностима које су на управљање поверене Дирекцији за управљање одузетом имовином или другим физичким или правним лицима у периоду од јануара 2009. године до дана подношења захтева.

Орган јавне власти, Министарство правде Републике Србије, донео је решење којим је одбио захтев тражиље информација.

Тражиља је поднела жалбу Поверенику.

У одговору на жалбу орган власти је обавестио Повереника о разлозима због којих је донео одлуку о одбијању захтева и у прилогу доставио доказ о уручењу жалбеног решења тражиљи.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиље основана.

Повереник је несумњиво утврдио да је у предметној управној ствари Дирекција за управљање одузетом имовином, као орган јавне власти, у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, стварно надлежан орган за решавање по поднетом захтеву, имајући у виду да је тражиља информација предметни захтев насловила на Дирекцију за управљање одузетом имовином, која је у складу с одредбама чл. 8. и 10. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, основана као орган у саставу Министарства ради обављања послова предвиђених тим законом и иста има својство правног лица, због тога Министарство правде није било надлежно да поступа по поднетом захтеву.

9. Процесни разлози

Назив случаја:**9.1. П. Д. против Министарства унутрашњих послова****Званични број:**

07-00-00365/2010-03

Датум одлуке:

3. 2. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку, Закон о јединственом матичном броју грађана

Одлука:

Повереник је поништио решење Министарства унутрашњих послова.

Кључне речи:

Информација од јавног значаја

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражилац информација П. Д., адвокат из Београда, поднео је Министарству унутрашњих послова, органу јавне власти, поднесак насловљен као „Примедбе на рад комисије за притужбе Полицијске управе за град Београд“ у коме је, између осталог, навео да податке које је тражио ранијим поднеском од Полицијске станице Чукарица, а у вези са дисциплинском пријавом против радника полиције, тј. податке о том лицу (име и презиме, ЈМБГ, чин и функцију), још није добио.

Орган власти је решењем одбио захтев тражиоца у делу којим је тражено достављање ЈМБГ полицијског службеника В. Ђ., а на основу члана 9. тачка 5. и члана 14. тачка 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Орган власти је навео да, имајући у виду одредбе члана 8. став 1. тачка 1) и члана 23. став 1. тачка 8) Закона о заштити података о личности, интерес заштите безбедности полицијских службеника и заштите грађана од неовлашћеног

коришћења њихових личних података претеже над интересом тражиоца да му се тражени подаци учине доступним.

Тражилац је поднео жалбу Поверенику, где је предложио да се ожалбено решење поништи и наложи првостепеном органу достављање траженог податка с обзиром на то да је решење донело неовлашћено лице, да је нејасно позивање органа власти на члан 16. став 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер је тражено издавање исправе о чињеници (јединствени матични број грађана) о којој надлежна служба унутрашњих послова води евиденцију, да се не могу ускратити подаци из службене евиденције, који су потребни код одређених казних поступака ради идентификације учиниоца кажњивог дела, те да је по одредбама Закона о прекршајима у захтеву за покретање прекршајног поступка потребно навести и јединствени матични број грађана и да првостепени орган није применио јасне одредбе члана 7. став 2. Закона о јединственом матичном броју грађана и члана 161. став 1. Закона о општем управном поступку, већ је применио потпуно погрешан материјални закон.

Повереник је доставио жалбу органу власти на изјашњење.

У одговору на жалбу орган власти је истакао исте наводе као и у одговору на захтев тражиоца, додајући да је тражиоцу доставио неке од тражених информација јер је препознао захтев за остваривање права и поред тога што се тражилац није позвао на Закон о заштити података о личности, нити на Закон о слободном приступу информацијама, а да је за део захтева који се односи на јединствени матични број грађана захтев одбијен. Навео је да је, у складу са чланом 38. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, министар унутрашњих послова решењем овластио потписника ожалбеног решења за поступање по захтевима. У прилогу је доставио копије ожалбеног решења и допис тражиоца.

2. Одлука:

Повереник је поништио решење органа власти јер је утврдио да је орган власти погрешно када је о захтеву тражиоца одлучио на основу одредаба Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и исти одбио, јер је из списка предмета утврђено да наведени захтев не представља захтев за приступ информацијама од јавног значаја, већ захтев за издавање исправе о чињеници о којој орган унутрашњих послова води службену евиденцију и о истом доноси одлуку на основу одредаба Закона о општем управном поступку, Закона о јединственом матичном броју грађана, односно другог важећег позитивног прописа, а не на основу одредаба Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Назив случаја:**9.2. Л. Б. против Скупштине града Београда****Званични број:**

07-00-00113/2007-03

Датум одлуке:

4. 1. 2008.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку

Одлука:

Повереник је одбио жалбу као неосновану.

Спојени су поступци по жалбама истог лица против истог органа власти.

Кључне речи:

Непостојање захтева за слободан приступ, неоснована жалба, слободан приступ информацијама

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражилац информација Л. Б. поднео је представницима градске власти, односно градоначелнику града Београда два одвојена поднеска са молбом за решавање свог стамбеног питања. Није добио одговор ни по једном поднеску.

Тражилац је поднео две жалбе Поверенику против Скупштине града Београда због недобијања одговора по својим поднесцима.

Повереник је прво утврдио да је реч о жалбама изјављеним од стране истог лица против истог органа власти, као и да се ради о сличном чињеничном стању и истом правном основу, па је донео одлуку о спајању поступака у складу са Законом о општем управном поступку.

Повереник је доставио жалбе органу власти на изјашњење. Орган власти је одговорио да се у конкретним случајевима захтеви не односе на остваривање права на слободан приступ информацијама.

2. Одлука:

Повереник је одбио жалбу као неосновану.

Повереник је утврдио да тражилац информација није поднео Скупштини града Београда, против које је изјавио жалбу, захтев за приступ информацијама од јавног значаја, што је битан предуслов за покретање и вођење поступка за остваривање права на слободан приступ информацијама. Поднесци које је тражилац поднео представницима градске власти, по својој садржини, не представљају захтеве за приступ информацијама, већ молбе за решавање стамбеног питања.

Напомена:

У пракси, тражилац информација није дужан да се позове на право на приступ информацијама или на Закон о слободном приступу информацијама. Међутим, да би се један поднесак могао сматрати захтевом за приступ информацијама, неопходно је да формално садржи све елементе из члана 15. став 2. Закона о слободном приступу информацијама и да су предмет захтева информације од јавног значаја у смислу члана 2. Закона, тј. да су настале у раду или у вези са радом органа власти и да су садржане у документу који је у поседу тог органа.

10. Жалба је неблаговремена/преурањена

Назив случаја:

10.1. „Контакт филм“ против Трговинског суда у Београду

Званични број:

07-00-00225/2005-03

Датум одлуке:

26. 10. 2005.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је одбацио жалбу као преурањену.

Кључне речи:

Преурањена жалба

Резиме:*1. Чињенице:*

Тражилац информације „Контакт филм“ а. д. тражио је од Трговинског суда у Београду да му достави фотокопије докумената који садрже информације о имену судије пред којим су одржана одређена рочишта пред Трговинским судом у Београду, о својству у ком је поступајући судија поступао на овим рочиштима, као судија појединац или судија заменик, као и пун назив, број и датум документа којим су прописана овлашћења судије у замени пред Трговинским судом у Београду. У свом захтеву тражилац је захтевао од органа власти да му тражене информације достави у року од 48 сати од пријема захтева, на основу члана 16. став 2. Закона.

Орган јавне власти није одговорио на захтев тражиоца у року од 48 сати због чега је тражилац по протеклу пет дана од дана подношења захтева органу власти изјавио жалбу Поверенику.

Повереник је предметну жалбу одбацио као преурањену.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца преурањена зато што је Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда или упути копију тог документа, осим у случајевима када се захтев тражиоца односи на информацију за коју се може претпоставити да је од значаја за заштиту слободе или живота неког лица, односно за угрожавање или заштиту здравља становништва и животне средине, када рок износи 48 сати.

Повереник је пошао од природе информације коју је тражилац захтевао, те како није нашао да тражене информације представљају информације за које се може претпоставити да су од значаја за заштиту слободе или живота неког лица, односно за угрожавање или заштиту здравља становништва и животне средине, Повереник је утврдио да је жалба преурањена, с обзиром на то да до њеног подношења није прошао рок од 15 дана у којем орган власти може да достави тражиоцу информације.

Назив случаја:**10.2. Д. С. против Министарства унутрашњих послова РС, Полицијске управе Пожаревац****Званични број:**

07-00-00259/2007-03

Датум одлуке:

6. 9. 2007.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку

Одлука:

Повереник је жалбу одбацио као преурањену.

Кључне речи:

Преурањена жалба

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражилац информација Д. С. дана 19. 4. 2007. године поднео је Министарству унутрашњих послова РС, Полицијској управи Пожаревац захтев за достављање копије патролног листа са службеном белешком – извештајем о извршењу постављеног задатка за дан 25. 1. 2004. године. Тражилац је дана 24. 3. 2007. године изјавио жалбу Поверенику због непоступања органа власти по захтеву тражиоца.

Повереник је доставио жалбу органу јавне власти на изјашњење.

У одговору на жалбу орган власти је навео да је дана 20. 3. 2007. године поступљено по захтеву тражиоца, да је донето решење којим се одбија захтев тражиоца, са правном поуком да тражилац може да изјави жалбу против наведеног решења Поверенику. Наведено решење тражилац је примио 23. 3. 2007. године.

2. Одлука:

Повереник је предметну жалбу одбацио као преурањену.

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца преурањена, с обзиром на то да је тражилац захтев за приступ информацијама од јавног значаја поднео 19. 4. 2007. године, а жалбу због непоступања по његовом захтеву дана 24. 4. 2007. године, а имајући у виду да је Законом прописано да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда или упуту копију тог документа, у супротном орган власти је дужан да донесе решење о одбијању са правном поуком.

Поред наведеног, Повереник је увидом у повратницу утврдио да је орган власти у законском року од 15 дана поступио по захтеву тражиоца, односно да му је доставио решење којим одбија захтев тражиоца са правном поуком да тражилац може изјавити жалбу Поверенику.

Назив случаја:

10.3. П. А., адвокат из Београда, против Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Полицијске управе Сомбор

Званични број:

07-00-01179/2007-03

Датум одлуке:

21. 3. 2008.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку

Одлука:

Повереник је одбацио жалбу тражиоца као неблаговремену.

Кључне речи:

Неблаговремено подношење жалбе, одбачена жалба, слободан приступ информацијама од јавног значаја

Резиме предмета:*1. Чињенице:*

Тражилац је поднео захтев органу јавне власти за слободан приступ информацијама од јавног значаја 21. 5. 2007. године.

Дана 24. 5. 2007. године орган власти је решењем одбио захтев тражиоца.

Увидом у повратницу која се налази у списима предмета, утврђено је да је решење којим је одбијен захтев за слободан приступ информацијама тражилац примио дана 5. 6. 2007. године.

Дана 29. 10. 2007. године тражилац је изјавио жалбу против решења органа власти, предајући је препоручено на пошту, а жалба је у Служби Повереника примљена 1. 11. 2007. године.

2. Одлука:

Повереник је одбацио жалбу тражиоца као неблаговремену.

Чланом 22. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да тражилац, незадовољан одлуком органа јавне власти, може изјавити жалбу Поверенику у року од 15 дана од дана достављања решења, а чланом 24. став 2. да Повереник својом одлуком одбацује жалбу која је неблаговремена.

Имајући у виду да је тражиоцу решење против којег је изјавио жалбу достављено 5. 6. 2007. године, а да је жалбу изјавио 29. 10. 2007. године, након протеча прописаног рока од 15 дана у коме се жалба могла изјавити, Повереник је нашао да је жалба неблаговремено поднета, па ју је решењем одбацио.

11. Жалба није допуштена

Назив случаја:**11.1. Ћ. М. против Уставног суда Србије****Званични број:**

07-00-00310/2006-03

Датум одлуке:

7. 4. 2006.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је одбацио жалбу као недопуштену.

Кључне речи:

Уставни суд Србије, недопуштена жалба, искључење права на жалбу Поверенику

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражилац информација Ћ. М. тражио је информације од јавног значаја од Уставног суда Србије. Орган власти није одговорио на захтев тражиоца због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца недопуштена због тога што је Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано да се против решења Уставног суда не може изјавити жалба, већ се против решења Уставног суда може покренути управни спор.

Напомена:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја искључује могућност подношења жалбе Поверенику против следећих органа: Народне скупштине, председника Републике, Владе Републике Србије, Врховног суда Србије (сада Врховног касационог суда), Уставног суда Србије и Републичког јавног тужиоца (члан 22. став 2).

Назив случаја:**11.2. Високи савет судства против Друштва судија Србије****Званични број:**

07-00-02410/2010-03

Датум одлуке:

14. 12. 2010.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је жалбу одбацио као недопуштену.

Кључне речи:

Удружење, орган јавне власти

Резиме:**1. Чињенице:**

Високи савет судства у Београду тражио је информације од Друштва судија Србије у вези са седницама Управног одбора тог друштва и анализом рада судова, коју је сачинило Друштво судија Србије. Друштво судија Србије није одговорило на захтев тражиоца, због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.

2. Одлука:

Повереник је предметну жалбу одбацио као недопуштену.

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца недопуштена зато што тражилац може изјавити жалбу ако орган власти не одговори у прописаном року на захтев тражиоца, те узимајући у обзир чињеницу да Друштво судија Србије није орган власти у смислу одредбе члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, већ удружење које јесте правно лице, али не и правно лице које оснива или финансира у целини, односно у претежном делу државни орган, што је утврђено увидом у Статут Друштва судија Србије и регистар

удружења Агенције за привредне регистре. Наиме, Повереник је утврдио да је Друштво судија Србије основано према Закону о друштвеним организацијама и удружењима грађана, и то као добровољна, струковна, нестраначка друштвена организација, те да је наставило да ради у складу са одредбама Закона о удружењима од почетка његове примене.

Напомена:

Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти: државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе, организација којој је поверено вршење јавних овлашћења, као и правно лице које се оснива или финансира у целини односно у претежном делу државне власти.

Назив случаја:

11.3. Специјална болница „Сокобања“ за неспецифичне плућне болести из Сокобање против Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије, Синдикалне организације Специјалне болнице „Сокобања“ из Сокобање

Званични број:

07-00-02311/2011-03

Датум одлуке:

4. 1. 2012.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је жалбу одбацио као недопуштену.

Кључне речи:

Недопуштена жалба, орган јавне власти у смислу Закона

Резиме предмета:*1. Чињенице:*

Тражилац информација Специјална болница „Сокобања“ за неспецифичне плућне болести из Сокобање поднео је Синдикату запослених у здравству и социјалној заштити Србије, Синдикалној организацији Специјалне болнице „Сокобања“ из Сокобање, захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио одређене информације у вези са билансом стања и билансом успеха, исплатама, чланаринама и др. за период од 2003. до 2010. године.

Синдикална организација није поступила по захтеву тражиоца због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику.

2. Одлука:

Повереник је жалбу одбацио као недопуштену због тога што је утврдио да Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије, Синдикална организација Специјалне болнице „Сокобања“ из

Сокобање није орган јавне власти у смислу члана 3. Закона којим је прописано да је орган јавне власти: државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе, организација којој је поверено вршење јавних овлашћења, као и правно лице које оснива или финансира у целини, односно претежном делу државни орган, а имајући у виду одредбу члана 16. став 4. Закона, којом је прописано да тражилац може изјавити жалбу Поверенику ако орган власти, супротно члану 16. став 1. Закона, не одговори у прописаном року на захтев тражиоца.

Назив случаја:**11.4. Српска православна црква и др. против Уставног суда Републике Србије****Званични број:**

07-00-00368/2011-03

Датум одлуке:

28. 2. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је одбацио жалбу као недопуштену.

Кључне речи:

Уставни суд Србије, недопуштена жалба, искључење права на жалбу Поверенику

Резиме предмета:*1. Чињенице:*

Тражиоци Српска православна црква и др. поднели су захтев Уставном суду Републике Србије за приступ информацијама од јавног значаја у вези са поступком за оцењивање уставности Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама. Орган власти није одговорио на захтев тражилаца, због чега су тражиоци изјавили жалбу Поверенику. Повереник је предметну жалбу одбацио као недопуштену.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца недопуштена због тога што је Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано да се против решења Уставног суда не може изјавити жалба, већ се против решења Уставног суда може покренути управни спор.

Напомена:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја искључује могућност подношења жалбе Поверенику против следећих органа: Народне скупштине, председника Републике, Владе Републике Србије, Врховног суда Србије (сада Врховног касационог суда), Уставног суда Србије и Републичког јавног тужиоца (члан 22. став 2).

12. Нема информација

Назив случаја:

**12.1. 3. А. из Београда против Министарства спољних послова
Републике Србије**

Званични број:

07-00-01868/2011-03

Датум одлуке:

16. 1. 2012.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку

Одлука:

Повереник је одбио жалбу као неосновану.

Кључне речи:

Неоснована жалба, нерасполагање информацијама

Резиме предмета:

1. Чињенице:

Тражилац информација З. А. поднео је Министарству спољних послова Републике Србије, органу јавне власти, захтев за приступ информацијама од јавног значаја у вези са правним основом по коме држављани Републике Србије могу да се позову на сиромашко право пред органима државе Ирске укључујући судове и органе управе. Министарство је на захтев одговорило дописом, тако што је изнело да не располаже документом који садржи тражене податке и указало на могућност прибављања информација од надлежних органа Републике Ирске, посредством Министарства спољних послова – Одељења за конзуларне послове и Амбасаде Републике Србије у Лондону, што подразумева редовну процедуру пружања конзуларних услуга, плаћање републичке административне таксе и поступање у роковима прописаним Законом о општем управном поступку.

Тражилац је поднео жалбу Поверенику.

Министарство спољних послова Републике Србије, орган власти, остало је у одговору на жалбу при наводима из дописа упућеном тражиоцу.

2. Одлука:

Повереник је одбио жалбу као неосновану.

Полазећи од чињенице да је Министарство спољних послова Републике Србије, поступајући по поднетом захтеву тражиоца, у прописаном року, дописом обавестило тражиоца о томе да не располаже документом који садржи тражене податке, а имајући у виду одредбу члана 16. став 1. Закона, Повереник је решењем одбио жалбу.

Назив случаја:**12.2. Фонд за хуманитарно право против Министарства унутрашњих послова Републике Србије****Званични број:**

07-00-02030/2010-03

Датум одлуке:

10. 3. 2011.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о општем управном поступку

Одлука:

Повереник је одбио жалбе као неосноване у односу на тражене информације које нису у поседу органа.

Обуставио је поступке по жалбама поводом захтева тражиоца по којима је орган власти накнадно поступио.

Спојени су поступци по жалбама истог лица против истог органа власти.

Кључне речи:

Орган власти нема информације, накнадно је делимично поступио по захтеву, неоснована жалба, обустављен поступак по жалби, слободан приступ информацијама

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражилац информација, организација цивилног друштва Фонд за хуманитарно право, поднео је Министарству унутрашњих послова Републике Србије 17 (седамнаест) захтева за приступ информацијама од јавног значаја у вези са јединицама Министарства које су током 1998. и 1999. године биле ангажоване на Косову и Метохији, као и лицима која су командовала тим јединицама. Министарство унутрашњих послова је на 14 захтева одговорило да не поседује тражене информације, док на три захтева није одговорио.

Тражилац је поднео 17 жалби Поверенику, 14 због недобијања тражених информација и три због непоступања органа власти по захтевима тражиоца. Тражилац је у жалбама поводом недобијања информација истакао да одговор Министарства делује „неуверљиво“.

Повереник је прво утврдио да је реч о жалбама изнетим од стране истог лица против истог органа јавне власти, као и то да се ради о сличном чињеничном стању и истом правном основу, па је донео одлуку о спајању поступака у складу са Законом о општем управном поступку.

Повереник је доставио жалбе органу јавне власти на изјашњење. Орган власти, Министарство унутрашњих послова, поводом 14 жалби одговорило је да је обавестило тражиоца да не поседује тражене информације и да нема сазнања који би орган могао поседовати тражене информације. Орган власти је поводом три жалбе изјављене због непоступања органа, накнадно, након изјављених жалби, обавестио тражиоца да тражене информације не поседује. Орган власти је такође обавестио Повереника о својим одговорима.

По пријему одговора органа власти, Повереник је, полазећи од чињенице да је реч о таквим догађајима, односно информацијама које би, имајући у виду делокруг Министарства унутрашњих послова, Министарство морало поседовати, те од чињенице да Министарство, као орган јавне власти, није изразило сумњу у погледу нестанка тражене документације, затражио од Министарства да још једном провери наводе из изјашњења Поверенику.

По поновљеном захтеву Повереника, орган власти је још једном обавестио Повереника да не поседује тражене информације, с обзиром на то да је након потписивања Кумановског споразума и прекида војних дејстава и доношења одлуке о повлачењу припадника Министарства унутрашњих послова Републике, документација са траженим информацијама, која је чинила службену евиденцију, највећим делом била уништена или остављена у службеним просторијама, услед кратког временског рока напуштања територије Косова и Метохије.

2. Одлука:

Повереник је одбио као неосноване жалбе поводом оних захтева (14) по којима орган власти није обавестио тражиоца о не/поседовању информација, док је поступак по три жалбе због непоступања по захтевима тражиоца обуставио имајући у виду да је орган власти накнадно поступио по тим захтевима и обавестио тражиоца да не поседује тражене информације.

Повереник је одлуку о одбијању жалби засновао на поновљеној тврдњи Министарства да траженим информацијама не располаже, будући да Повереник нема истражна овлашћења да у том погледу врши проверу тврдњи Министарства и будући да је, на поновљен

захтев да се изјасни о томе да ли је у поседу тражених информација, Министарство потврдило да информацијама не располаже, наводећи околности које би могле поткрепити такву тврдњу.

Одлука Повереника о обустави поступка у делу захтева поводом којих је орган власти поступио након изјављене жалбе тражиоца, заснована је на члану 24. став 5. Закона, који предвиђа да ће Повереник обуставити поступак ако орган власти, након изјављене жалбе због непоступања по захтеву тражиоца, а пре доношења одлуке по жалби, тражиоцу омогући приступ информацијама или по захтеву одлучи.

Назив случаја:**12.3. Новинар П. Б. против ЈП Дирекције за изградњу града Ниша⁷****Званични број:**

07-00-959/2010-03

Датум одлуке:

27. 7. 2010.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио Дирекцији за изградњу града Ниша да тражиоцу достави тражене информације.

Кључне речи:

Слободан приступ информацијама, легализација објеката, орган поседује/не поседује информације

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Новинар П. Б. из Ниша је од ЈП Дирекција за изградњу града Ниша тражио списак свих објеката за које је Дирекција поднела надлежном органу захтев за легализацију, због сумње да је и сама Дирекција градила, односно располагала објектима без дозволе.

Орган власти је одговорио тражиоцу, али му није доставио информације које је овај тражио. Упућен је да информације о објектима у власништву државе који су на списку за легализацију треба да тражи од органа надлежног за легализацију – Управе за имовину града Ниша, мада такве информације нису биле предмет захтева. Тражилац је изјавио жалбу Поверенику.

⁷ Резиме овог предмета Повереник за информације од јавног значаја и заштити података о личности првобитно је припремио за <http://right2info.org>. Резимеи предмета могу се прочитати на интернет-страници <http://right2info.org/cases#section-43> (податак од јуна 2012).

Поводом навода жалбе, орган власти се изјаснио да не поседује списак објеката за легализацију, већ да је, на основу података из своје евиденције, упутио само предлоге органу надлежном за легализацију објеката. Тврдио је да је по захтеву већ поступио. Уследио је напад руководства органа власти на Повереника у медијима. Између осталог, „прозиван“ је да је у наводном сукобу интереса, због писања колумни које је објављивала и медијска кућа чији је новинар информацију тражио, иако повереник тиме промовише право на приступ информацијама, објављивањем текстова у бројним новинама.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана, да је орган власти у обавези да поступи по захтеву према Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, без обзира на то да ли поседује или не поседује захтеване информације. Право на слободан приступ информацијама од јавног значаја, према члану 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева најпре право тражиоца да буде обавештен о томе да ли је захтевана информација у поседу органа, а затим и право да му расположива информација, и то она која је тражена захтевом, а не нека друга, буде учињена доступном.

На основу тога, Повереник је наложио органу власти да тражиоца, а не Повереника, у складу са чланом 16. Закона, обавести о томе да ли поседује документ који садржи списак свих објеката за које је орган власти поднео захтев за легализацију.

Орган власти је поступио по налогу из решења Повереника.

13. Остало

Назив случаја:**13.1. М. В. против Градске управе града Зајечара****Званични број:**

07-00-01358/2010-03

Датум одлуке:

1. 10. 2010.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио Градској управи града Зајечара да обавести тражиоца о томе да ли поседује тражене информације и, уколико их поседује, да достави копије докумената које садрже информације, уз претходну заштиту података о личности, уколико су такви подаци садржани у документима.

Кључне речи

Унутрашња организација органа јавне власти, ћутање администрације, слободан приступ информацијама

Резиме:**1. Чињенице:**

Тражилац информација М. В. поднео је Градској управи града Зајечара шест (6) захтева за приступ информацијама од јавног значаја, који су се односили на информације различите природе у вези са располагањем буџета града Зајечара. Тражилац је захтевао информације у вези са службеним путовањем градоначелника, извештаје са службених путовања градоначелника у периоду од септембра 2004. до јула 2010. године, као и фактуре за хотелских смештај. Тражилац је тражио и фактуру и уговор о куповини возила и документе из којих се могу сазнати подаци о потрошњи горива.

Орган јавне власти није одговорио на захтев, и тражилац је поднео жалбу Поверенику.

У одговору на жалбу, орган власти, Градска управа града Зајеча-ра, одговорила је да је по пријему шест захтева тражиоца, овлашћено лице за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја тражило од надлежних служби Градске управе да му доставе тражене информације. Овлашћено лице није примило тражене информације, нити је од надлежних служби из оправданих разлога захтевано продужење рока за достављање информација. Овлашћено лице навело је да није постојао ниједан законом прописан разлог да се захтеви одбију, па стога није ни донето решење о одбијању захтева.

2. Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио органу власти да поступи по захтеву.

Разматрајући навод органа власти, тачније овлашћеног лица за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја, Повереник је посебно истакао да се захтев подноси самом органу власти. Односи између појединих служби ствар су унутрашње организације органа и не могу бити на штету остваривања права тражиоца, па су без утицаја на одлуку Повереника. Сам захтев тражиоца је основан у смислу члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с тим да је потребно да се, пре приступа документима, заштите подаци о личности (адресни подаци, број банковног рачуна, јединствени матични број).

Напомена:

Према члану 38. Закона, одговорно лице у органу власти може да одреди једно или више службених лица за поступање по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја (овлашћено лице). Међутим, без обзира на то да ли је лице одређено у органу власти, обавеза поступања по захтевима за слободан приступ обавеза је органа.

Назив случаја:

13.2. М. М., новинар дневног листа „Данас“, против Министарства финансија – Пореске управе у Београду

Званични број:

07-00-01298/2006-03

Датум одлуке:

3. 10. 2006.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је усвојио жалбу и наложио Министарству финансија – Пореској управи у Београду да обавести тражиоца о информацијама које поседује и да му достави расположиве информације.

Кључне речи:

Информације од јавног значаја, интерес јавности, поседовање информација, извор информације

Резиме:*1. Чињенице:*

Тражилац информација М. М., новинар дневног листа „Данас“, поднео је захтев Министарству финансија – Пореској управи у Београду, којим је тражио информације о имовини бившег председника Републике Србије и СРЈ, Слободана Милошевића, посебно оној која је стечена за време обављања тих функција, првенствено о кућама у Ужичкој и Толстојевој улици у Београду.

Орган јавне власти обавестио је тражиоца да с обзиром на то да се захтев односи на информације о целокупној имовини Слободана Милошевића, коју чине покретне и непокретне ствари, штедни улози и остала имовинска права у земљи и иностранству, којим подацима Пореска управа не располаже, то тражене информације треба да затражи од надлежног оставинског суда који је једини надлежан да утврди целокупну предметну заоставштину.

Сматрајући да је одговор органа власти неприхватљив, тражилац је изјавио жалбу Поверенику. У жалби је истакао да, полазећи од надлежности органа власти, орган власти мора да располаже бар делом тражених информација, првенствено оним које се односе на непокретности у Ужичкој и Толстојевој улици, те да је захтеву требало делимично удовољити у мери расположивих информација. Уједно, истакао је да је орган власти био дужан да, у складу са чланом 16. Закона донесе решење о одбијању захтева.

У одговору на жалбу орган власти је истакао исте наводе као и у одговору на захтев тражиоца.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба тражиоца основана.

Повереник је утврдио да је неспорно право тражиоца на тражене информације, у смислу чл. 2. и 5. Закона, с обзиром на то да са аспекта опорезивања предметних непокретности тражене информације јесу информације од јавног значаја, те да имајући у виду природу посла коју обавља орган власти у оквиру својих надлежности, орган власти располаже траженим информацијама, ако не свим, то оним које су предмет посебног интересовања тражиоца.

Повереник је нашао да орган власти није поступио у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер у законом предвиђеном року орган власти није обавестио тражиоца о томе да ли поседује тражене информације, нити је донео решење о одбијању захтева.

Повереник је ценио наводе органа власти изнете у допису упућеном тражиоцу, али је нашао да, осим из горенаведених разлога, исти не могу бити уважени ни због тога што целокупна заоставштина није ни била предмет захтева за приступ информацијама, већ је у захтеву само поменута у контексту интересовања јавности, а и да јесте, орган власти је био дужан да учини доступним информације којима располаже без обзира на то да ли се односе на целокупну имовину или на њен део.

Назив случаја:**13.3. Друштво судија Србије против Високог савета судства⁸****Званични број:**

07-00-00112/2010-03

Датум одлуке:

9. 2. 2010.

Релевантно право:

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Одлука:

Повереник је наложио Високом савету судства да тражиоцу достави захтеване информације, с тим да претходно заштити податке којима би се повредила приватност.

Кључне речи:

Орган је/није примио захтев, неуредан захтев, ре/избор судија

Резиме предмета:**1. Чињенице:**

Друштво судија Србије је од Високог савета судства тражило информације у вези са избором судија по огласу за ре/избор судија у Републици Србији, као нпр.: списак судија-кандидата са подацима о судовима у којима су обављали судијску функцију и за које судове су конкурисали; списак судија за које је оборена претпоставка испуњености критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор, као и околности на основу којих је доведена у сумњу претпоставка да кандидати испуњавају ове критеријуме и мерила и докази о томе; одлуку Савета да се неки подаци у поступку избора прогласе тајним; мишљења седница свих судија судова у којима

⁸ Резиме овог предмета Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности првобитно је припремио за <http://right2info.org>. Резимеи предмета могу се прочитати на интернет-страници <http://right2info.org/cases#section-43> (податак од јуна 2012).

су бивше судије-кандидати радили; ранг-листу пријављених кандидата; изјашњење кандидата о разлозима због којих нису изабрани; да ли су у поступку избора коришћени подаци Министарства унутрашњих послове и Безбедносно-информативне агенције; да ли су спискови кандидата достављани другим органима; да ли је Савет доставио Народној скупштини образложене предлоге одлуке за судије који се први пут бирају и др. Тражене су и копије записника са свих седница Савета.

Орган власти није одговорио на захтев тражиоца због чега је тражилац изјавио жалбу Поверенику.

У изјашњењу на жалбу, орган је тврдио да захтев није примљен у органу и да не постоји ниједан други разлог због којег би изостао одговор тражиоцу. У прилог томе истиче да на копији захтева приложеног уз жалбу, на пријемном печату заједничке писарнице републичких органа, нема заводног броја, као и то да захтев тражиоца нема деловодни број тражиоца. Орган власти је истакао и то да је примио 171 захтев за приступ информацијама од стране неизабраних судија, те да су многи захтеви, на које је одговорио, идентичне садржине као предметни захтев.

2. Одлука:

Повереник је утврдио да је жалба основана и наложио органу власти да тражиоцу достави све захтеване информације, с тим да у копијама записника заштити делове који се односе на начин појединачног изјашњавања чланова.

Повереник није уважио разлоге непоступања органа власти јер је тражилац приложио ваљан доказ о предаји захтева. Захтев је, по оцени Повереника, уредан јер садржи све елементе прописане законом, при чему заводни број тражиоца није обавезни елемент захтева. Повереник је оценио да не стоје наводи органа да би поступио по захтеву да је захтев примио, јер да је тако, орган би то учинио када је захтев примио од Повереника, уз достављену жалбу на одговор.

При доношењу одлуке, Повереник је утврдио да је захтев тражиоца потпуно легитиман и у складу са законом. Нарочито је имао у виду да процес реформе правосуђа и општег избора носилаца правосудних функција има прворазредни значај, не само за учеснике тог процеса него и за најширу јавност, да не постоји било који законом прописани разлог за ускраћивање приступа траженим информацијама, осим информација из записника са седница органа власти, у деловима који говоре о начину појединачног изјашњавања приликом одлучивања.

Орган власти је обавестио Повереника да је поступио по налогу из решења. Међутим, тражилац је Повереника обавестио да није добио све информације, и то копију ранг-листе пријављених

судија-кандидата, документ из којег се види да им је омогућено да се изјасне на доказе о неиспуњавању услова, нити копије записника са седница органа. Затражио је утврђивање прекршајне одговорности одговорног лица у органу власти, због чега је Повереник списе доставио министарству надлежном за вршење надзора над применом Закона о слободном приступу информацијама.

Напомена:

Реформа правосуђа у Србији изазвала је бројне полемике како у јавности, тако и међу незабраним судијама. Већина њих доводи у питање законитост и транспарентност процеса. Постојала је озбиљна забринутост да је Високи савет судства користио податке прибављене од Безбедносно-информативне агенције. Повереник је, у вршењу своје надлежности, као орган за заштиту података о личности, извршио увиђај и установио да нема доказа да су подаци прибављени од Безбедносно-информативне агенције.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

342.727(497.11)

СЛОБОДАН приступ информацијама : извод из праксе
повереника / [уредник Станојла Мандић]. – Београд :
Повереник за информације од јавног значаја и заштиту
података о личности, 2012 (Београд : Службени гласник).
– 208 стр. ; 23 cm

Тираж 1.500.

ISBN 978-86-912589-5-5
1. Мандић, Станојла [уредник]
а) Право на информисање - Србија
COBISS.SR-ID 192503308

ISBN 978-86-912589-5-5

9 788691 258955

www.poverenik.rs